לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

...ה', כ"ו בטבת תשמ"ז, 28 בינואר 1987 / שנת מ"ד מס' 13255 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

מצוד בעקבות ידיעה על חטיפת צעירה

מאת יואב אביב וניצה רימון כתבי „על המשמר"

משטרת מרחב השרון עסוקה בסריקות ובבדיקות נרחבות בעקבות ידיעות על חטיפתה של צעירה. אמש, סמוך לשעה 7 בערב, התקבלה בתחנת המשטרה בנתניה תלונתם של שלושה צעירים על חטיפת צעירה בידי שני אלמונים. בתלונתם סיפרו כי נסעו במכונית פיג'ו מכיוון ת"א לנתניה ובסמוך לצומת הבחינו במכונית פרטית ממנה ניסתה להמלט הצעירה. לדבריהם, הנהג שאחז בצעירה, הגבוה והרזה, הכניסה בכוח חזרה למכוניתו. הצעירים הסיקו כי המדובר בנסיון חטיפה ופנו מייד למשטרה. עם התקבל הידיעה פתחה המשטרה במצוד נרחב אחר המכונית החשודה, והוצבו מחסומים בדרכים.

עד שעת מסירת הידיעה לא התקבלה עדיין כל הודעה רשמית על העדרותה של צעירה כלשהי באיזור.

עובדי בתי־החולים: רק כינוס ועדת פדה בראשות ניסים הבוקר — ימנע הנטישה

נענו בכך לקריאה של הרגע האחרון של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ● הפרקליטות הורתה להוציא צווי אכיפה נגד העובדים – אולם ישיבת בית־הדין נדחתה להבוקר ● מועצת העובדים החליטה אתמול לחדש השביתה בגלל סחבת בדיונים וסרוב קופת־חולים להמציא לוועדת פדה הנתונים ● ז'ילוני: הנתונים יימסרו היום, אם יתברר שהוועדה נוקטת סחבת, תתייצב ההסתדרות לימין השובתים

מאת יוסף שמי, בצלאל עמיקם ואבשלום קווה, כתבי על המשמר

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת קראה אמש לשר האוצר לכנס בראשותו, עוד הלילה, את ועדת פדה ולבטל את צווי המניעה נגד העובדים. במקביל פנתה הוועדה לעובדי מינהל ומשק שלא לנטוש הבוקר את בתי־החולים.

בתשובה לפניה זו נאמר בשם הוועד הארצי של עובדי מינהל ומשק, שהם מוכנים לכנס בשעות הבוקר אף ב־8 לפנות בוקר את המועצה ולבטל את החלטת השביתה אם אכן השר ייענה בחיוב לפניית ועדת העבודה של הכנסת.

(המשך בעמוד 14)

...חמה בסימן של מחלוקת ● עמוד 4

...נים נטרם ויכוחים (צילום: י. ישראלי)

...ופאנג'אני: האמריקנים הונו אותנו ... ישראל בעיסקה ● עמוד 3

...רבאצ'וב תקף את ברז'נייב ...כמו חרושצ'וב את סטאלין ● עמוד 2

...רת חינוך — עד 480 ש"ח; שכה"ל ...באוניברסיטאות יועלה ב־700 $ ● עמוד 16

היכן ח"כ עדי (יועצו של בלס) אמוראי? נסע עם משלחת נוער לגרמניה

● עמוד 2 / צלצול מהיר

אסד ומובארק שילבו ידיים

השאלה הגדולה בכוויית: האם זו פגישת נימוסין בלבד או קירוב עמדות ● כבר לפני שלושה שבועות מסר עתוננו על מגעים בין אל־באז, יועצו של מובארק, לשר־החוץ הסורי פארוק א־שארעה ● אסד קרא למצרים לנתק קשריה עם ישראל

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזרח התיכון

לונדון. — מקורות דיפלומטיים מצריים בלונדון הביעו אמש תקווה, כי שיחת הנימוסין שנערכה אתמול בכוויית בין הנשיאים אסד ומובארק, תהווה בסיס ממנו יונקו שתי המדינות לקראת חידוש היחסים הדיפלומטיים ביניהם.

חודשים ארוכים של מגעים דיפלומטיים חשאיים בין מצרים וסוריה, הביאו אתמול בפיסגה האיסלמית לפגישה ראשונה מאז חתימת הסכמי קמפ־דייוויד בין נשיא סוריה חאפז אסד ונשיא מצרים חוסני מובארק, ולהצלחה ראשונה של המארחים הכוויתיים להביא לפיוס בעולם הערבי.

גילוי ראשון „בעל המשמר"

כפי שנחשף לראשונה ב„על המשמר" כ־4 בינואר, קדמו לשיחת הנימוסין אתמול בין הנשיאים אסד ומובארק, מגעים דיפלומטיים חשאיים בין שתי המדינות.

יועצו של נשיא מצרים אוסאמה אל־באז נפגש באירופה לאחרונה עם שר החוץ הסורי פארוק א־שארעה וזמן קצר אחר כך ביקר שליח סורי בחשאי בקהיר.

מקורות מצריים בלונדון אישרו אתמול את דבר המפגשים הדיפלומטיים שקדמו למפגש אסד מובארק בכווית והביעו תקוה כי שני המנהיגים יכתנו שם דרכים שונות לשיפור מערכת היחסים ביניהם.

נאום הפתיחה של המארח השייח ג'אבר אל אחמד א־צבאח, היה נאום פיוס כלפי העולם הערבי ותוקפני כלפי ישראל. השייח ג'אבר הדגיש, כי הנושא המרכזי של הפיסגה הוא רעיון במאמצים להביא לסיום מלחמת המפרץ, ומאידך — לשחרר את מקומות הקרושים.

יד ביד

מובארק ואסד צעדו יד ביד בועידת הפיסגה האיסלמית הנערכת כאן — על כך דיווח עדי ראיה.

צירי הוועידה הופתעו, כאשר הבחינו בהפגנת הידידות בין שני המנהיגים, עם כניסתם לאולם הישיבות, לאחר שנפגשו זו הפעם הראשונה פנים־אל־פנים מזה 4 שנים.

ציר שהבחין בשני המנהיגים בשובם לאולם הדיונים בהפסקת צהרים, אמר לכתבים שמובארק ואסד „נכנסו לאולם כשהם אוחזים זה בידו של זה".

(המשך בעמוד 14)

„תעלומת שעון הזהב" – תיפתר הערב עם שובו של פרס לארץ

בינתיים הודרזו צעירי „חירות" להגיש תלונה למשטרה בשלושה עניינים: שעון הזהב שקיבל פרס מבלס — קניית „יחד" ע"י מפלגת העבודה (בכספי בלס) — ודמי הייעוץ שקיבל סגן שר האוצר, ח"כ עדי אמוראי, בסך 23 אלף דולר... גם כן מבלס ● העבודה: הבוחשים בפרשה עוסקים בייצור רפש — התרומות מבלס חוקיות

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

תעלומת שעון הזהב, אשר עליו סיפרו הדר בלס ורעייתו כי נתנו לשמעון פרס במתנה תפתר היום — עם שובו של שר־החוץ מסיורו באירופה. בינתיים הודרזו אתמול שניים מראשי „צעירי חרות", מיכאל רצון ומשה פרי להגיש תלונה למחלקת החקירות במשטרה ודרשו לפתוח תיק חקירה הן בפרשת שעון הזהב והן בשני עניינים נוספים: קבלת תשלומים ע"י ח"כ עדי אמוראי מדור בלס — עבור ייעוץ כלכלי שנתן לו בעת שהיה מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים בכנסת, וכן נגד השר עזר ויצמן ואיש העסקים רמי אונגר, אשר „מכרו" לטענתם של המתלוננים שלושה ח"כים (של „יחד") למפלגת העבודה תמורת 1,8 מיליון דולר שקיבלו מדור בלס.

ויצמן: לא קיבלתי

השר ויצמן טען אתמול כי מעולם לא קיבל כספים מידיו של בלס, לדבריו גמר את הבחירות עם חובות. הליכוד הציע לו להצטרף אליו ולפתור את בעיית הכספית של „יחד", אך הוא החליט כי יצטרף למערך ובהסכם איתם נקבע כי המערך יכסה את חובות „יחד".

לכתבתנו נודע כי על פי ההסכם עם מפלגת העבודה תכסה זו את חובות „יחד" לימי ההכנסה ולביטוח

(המשך בעמוד 14)

„יפת עשה בבנק ככל העולה על רוחו"

קובע דו"ח הורביץ־צדיק ● הוא קבע, הכתיב והחתים את הדירקטוריון על שכרו ● הוועדה קבעה שיש עילה למסור הנסדר לבורר — שופט עליון — במטרה לתבוע החזר הפיצויים וצימצום הגימלה באופן שיישאר בידו שכר ספיר ורא"י ● משכורות אחרות שהיו בבנק ב־86: מנכ"ל 200 אלף דולר לשנה, משנה למנכ"ל 120 אלף וכו' ● שכרו של יפת בשנת המפולת הוכפל ל־800 אלף דולר בשנה

מאת אורי צחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

דו"ח הורביץ־צדוק, לבדיקת תנאי הפרישה של ארנסט יפת ותנאי ההעסקה והפרישה של בכירי בל"ל, שפורסם אתמול, חושף אי־סדרים במנגנון השכר של בכירי בנק לאומי, ומתאר את יפת כ"מי שעשה בבנק בתחום השכר, ככל העולה על רוחו ללא כל ביקורת.

(המשך בעמוד 14)

...לשת העוצמה המעצמתית

...שטות והסיפה בביירות הופכת בימים אלה לבעייה בינלאומית חמורה. ...ה בהונה אפילו סכנה של פעולות מלחמתיות. לאחר שנחטפו אזרחים ...קים נוספים יצא ד"ר הנרי קיסינג'ר בהצעת־תביעה, כי ארצות־הברית ...נגד האחראים הישירים והעקיפים לחטיפת אזרחי חוץ חשודים ... ד"ר קיסינג'ר אינו תופש היום שום תפקיד במימשל, אך דעתו נחשבת ... ואולי גם כמבטאת את הרוחות הנושבות בוושינגטון. ... הפאראדוקס בעובדה שמעצמה כמו ארצות־הברית או מדינה ... כמו גרמניה המערבית נתונות במצב של נחיתות כלפי קבוצות ... טרוריסטים, המצליחות לחטוף כמה אזרחים זרים ... אם וושינגטון או בון לא ימלאו אחר תביעותיהם ... הצבאית של ארצות־הברית מצטיירת כנטולת ערך ... מדכאים עלי אדמות או דומיהם בעלי הכוונים ... לחטוף אזרח מערבי ובמיוחד אמריקני באותה עיר ... בירות.

...לבנון, שכן לבנון עצמה אינה קיימת עוד. ומה ... הממשלה והנשיא אינם יותר מאשר שמות ותואר. בג'ונגל הפראי של ... אין יותר כוח המסוגל לשלוט ולהבטיח סדר, ועל אחת כמה וכמה ... ובפרט לאזרחי חוץ, דיפלומאטים או עתונאים, גם סוריה ... לבנון ובחשבונותיה בין העדות והכיתות השונות, אך הגבירה את ... אינה מסוגלת למנוע את החטיפות. ויתכן אף שהיא עומדת ... טרוריסטים אלה.

[illegible]

„להעניש האחראים ל'לינץ'' שנעשה לסוכנות בטלוויזיה"

תובעת ההנהלה הציונית ● מפיקת „כניסה חופשית": אנשי הסוכנות אינם רגילים לכך שבודקים אותם

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ההנהלה הציונית תובעת בירור מקיף ויסודי במליאת רשות השידור על „המגמתיות החד־צדדיות וחוסר האיזון המוחלט" של תוכנית הטלוויזיה „כניסה חופשית" על הסוכנות היהודית, ששודרה בשידור חי מתיאטרון החאן הירושלמי שלשום.

ועדה בראשות ראש המחלקה לחינוך תורני, יצחק מאיר, תיפגש עוד השבוע עם יו"ר הוועד המנהל, מיכה ינון, ותתבע „נקיטת צעדים נגד האחראים ל'לינץ'' שנעשה לסוכנות היהודית בטלוויזיה הישראלית."

יו"ר ההנהלה הציונית, אריה דולצ'ין, אמר, כי מפיקי התוכנית הכינוה בדיעה מוקדמת נגד הסוכנות, ומנעו ממנו ומחבריו להנהלה להגיב על העלילות והשקרים שהוטחו נגדם. למרות שהובטחה להם זכות התשובה לכל התקפה. „יותר מ־30 שנה אני מכיר את העם היהודי ומעולם לא נתקלתי בשנאה כזו, שהופגנה כלפיו שלשום בתוכנית" – אמר דולצ'ין.

מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, הגיב אתמול על דרישת הנהלת הסוכנות באומרו, כי הטלוויזיה מקיימת דיון בעקבות כל משדר של „כניסה חופשית" וממילא תדון גם במשדר של אתמול. ...בתוקף את השמועה שרווחה אתמול במסדרונות הסוכנות, כאילו יש בכוונתו להעביר את מנחה התוכנית, מנשה רז, מתפקידו.

עורכת ומפיקת המשדר, אביבה מילגלטר, הגיבה אתמול על ההאשמות שהטיחו חברי הנהלת הסוכנות בתוכנית באומרה, ש„כניסה חופשית" היא תוכנית עם תסריט שתוכן מראש. לתוכנית הוקצו בתסריט חזה רגעים לתגובה. אבל, חוה התפרץ, לא השאיר לשאלות שנשאל, והשתלט על השידור מפני שהמיקרופון שבידיו היה פתוח. והתוצאה – גילויים רבים שביקש רז להעלות בתוכנית לא הועלו מפני שמהלך התוכנית השתבש בגלל התפרצויותיהם של אנשי הסוכנות במהלך המשדר. „נראה שאנשי הסוכנות אינם רגילים לכך שבודקים אותם" – אמרה מילגלטר והוסיפה, כי בשלב מסויים חששו מפיקי התוכנית כי יאלצו לסגור את המיקרופונים, אלא שהחליטו כי מוטב להימנע מכך.

מילגלטר סיפרה, כי הוצפה אתמול בטלפונים של צופים נרגשים שצלצלו ושאלו איך ייתכן שהחבורה הזאת מייצגת את מדינת ישראל ואיך הופקדו בידי אנשי הסוכנות חצי מיליארד דולר ללא פיקוח ציבורי. „הפניתי אותם לדובר הסוכנות" – אמרה מילגלטר.

הפרות סדר בעזה בעקבות גירוש ראש תנועת הנוער של אש"ף לירדן

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

ראש תנועת הנוער של אש"ף ברצועת עזה, מוחמד יוסוף שאקר דחלן (26) ממחנה־יונס, גורש אתמול בבוקר לירדן, אחרי שהחליט שלא לפנות לוועדת ערער צבאית ולא לעתור לבג"ץ, בטענה כי אינו מכיר בחוק הישראלי ובמערכת המשפט הישראלית.

אלוף פיקוד הדרום, האלוף יצחק מרדכי, הוציא צו גירוש נגד דחלן כבר לפני שבוע, אך הוחלט לתת ספק בידיו לערער על ההחלטה.

המגורש שימש מנהיג ה„שאביבה" — תנועת הנוער של אש"ף — בחבל עזה. הוא היה יוזם ומדרבן ביצוע הפרות סדר באיזור וקיים לצורך פעילותו זו קשר עם מנהיגי מחבלים. דחלן נעצר בעבר שש פעמים ונדון לתקופות מאסר שונות על פעילותו, אך דבר לא הועיל והוא המשיך בכך.

שורה של הפרות סדר היתה אתמול בעזה, במחאה על גירושו של מנהיג ה„שאביבה" לירדן. לא היו נפגעים, למעט נהג מונית ישראלי שנשרט מרסיסי זכוכית ששמשת מכוניתו נופצה. בשעות הבוקר המאוחרות הוקמו מחסומי אבנים על כבישים במקומות שונים בעזה וברצועת ... בשכונת נוזיראת הוכה ... מכונית. מחסומי האבנים פונו על ידי עובדי העירייה ... מקומיים.

אירגון אמנסטי ביקש ממובארק לחון את טח...

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

[illegible]

עובדי תא"ת לשרים וח"כים: אנו חשופים לחומר רעיל ומסוכן

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

עובדי מפעל תא"ת לייצור אביזרי תעופה ליד גדרה, השובתים זה השבוע השלישי, נפגשו אתמול עם שרי התחבורה והאנרגיה ועם חברי כנסת והסבירו להם את הסיבות לשביתתם.

במכתב שחולק לכל חברי הכנסת קובלים עובדי תא"ת על פגיעתו של חומר רעיל ומסוכן הנקרא הידרזין שהחלו בשימוש בו במפעל לפני שנתיים וחצי בלי לנקוט את הצעדים הבטיחותיים המירביים.

חברי הוועד אמרו, כי יש בידם צילומים של הובלת חומר זה בצורה לא נאותה וללא נקיטת האמצעים הנדרשים, דבר אשר יכול לגרום אסון לאוכלוסיה של הישובים דרכם מובילים את החומר.

מיכאל גולדשטיין, יו"ר הוועד, אמר לכתבנו, כי החומר הזה מסוגל לגרום נזקים חמורים ובלתי הפיכים למערכת העצבים לכבד, לריאות, לכליות, לעור ולעיניים, וכי בגרם אחד של חומר זה במגע, נשימה או בליעה כדי לגרום למוות תוך זמן קצר. כמו־כן קיים חשש כי לחומר השפעה מסרטנת.

„ההנהלה מעדיפה להרחיק את הוועד מאשר את מוקדי הסכנה", נאמר לח"כים.

גולדשטיין אמר עוד, כי במפעל עובדים עם החומר הזה כ־30 איש וכל הדרישות להקים ועדת בטיחות משותפת עם העובדים כמקובל — נדחו על־ידי ההנהלה.

במכתבם מפרטים אנשי תא"ת גם את הנושא השני במחלוקת, והוא זכותם של העובדים להתארגן, לבחור ועד הנראה להם ולשתף פעולה עם מועצת הפועלים וההסתדרות.

השר שחל, עימו נפגשו, גילה רגישות מרובה לנושא הבטיחות והבטיח להם להביא זאת לידיעת חברי הממשלה.

יאיר צבן, שהיה עד כה הח"כ היחידי שביקר אצל השובתים בשטח, הבטיח להם כי יוסיף לתמוך את מאבקם ולהמשך בו.

ח"כ יאיר צבן תובע ... הוועדה לביקורת המדינה ... דיון דחוף במחדלי הפיקוח ... השימוש בהידרזין במפעל.

העיוורים פותחים במאבק למען הכרה בהם כנכים

מאת שלמה סודצקי, כתב „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

אגודת העיוורים הישראלית „ששת" החליטה לנקוט בקרוב במערכת אמצעים שונים, במטרה להביא על הסירוב להכיר בעיוור כנכה, ולאי־קיום הבטחות של משרד הרווחה לתקן עיוותים בשירותים לעיוורים, ואי־מציאות פתרון לבעיות החמורות של העיוורים הקשישים.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול במשרדי האגודה בתל־אביב אמר יו"ר האגודה בכור מכלוף, כי בין האמצעים שינקטו, יהיו שיגור משלחות גדולות למשרדי ממשלה, משמרות מחאה ליד הכנסת, הפגנות רחוב בהשתתפות עיוורים רבים ועד הפרות של שביתות רעב במקרה הצורך. כל האמצעים האלה יינקטו אם לא תהיה היענות לדרישות. הודיע.

בכור מכלוף, עובד סוציאלי במקצועו, העלה את בעיותיהם של העיוורים, אשר בניגוד לעמיתיהם בחו"ל, אינם מוכרים בישראל כנכים אלא רק כמוגבלים, מה שמביא לקיפוחם במישורים שונים.

אחד מהם הוא המישור התעסוקתי, שבו היעדר חוק תעסוקה לעיוורים מביא להעדפת מועמדים רואים מול מועמדים עיוורים, גם כאשר שניהם עומדים באותם קריטריונים מקצועיים לתפקיד מסויים, וזאת מתוך דעות קדומות של המעסיקים הפוטנציאלים.

„מאות ואלפי עיוורים נמקים באוניברסיטאות ולאחר שהם מסיימים — ואפילו בהצטיינות — אין להם אפשרות אלא להמשיך בלימודיהם, מאחר ואין תקווה שישיגו מקום עבודה במקצועם", כך טוען מכלוף.

„אנחנו עומדים בפני ... [illegible]

הפורום

[illegible]

עובדי המינהל והמשק ידונו היום בהמשך מאבקם

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

מועצת עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים תתכנס היום בבניין הוועד הפועל של ההסתדרות כדי לדון בהמשך הצעדים שינקטו נגד המעבידים ומשרד־האוצר בשל פיצוץ המו"מ שלשום.

כזכור, החליטו עובדי המינהל והמשק להפסיק את שביתתם ולפתוח במו"מ במסגרת ועדת פדה על השוואת שכרם לרמה המקובלת בקופת־חולים הכללית. כן דרשו שלא לקצץ ב־600 עובדים, כפי שמתוכנן בתקציב המדינה. אתמול לא התנהלו שום מגעים ואף לא נקבעה פגישה חדשה.

המורים דחו השביתה שנועדה למחר

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

הסתדרות המורים החליטה אתמול לדחות את השבתת תלמידי כיתות ג'־יב' שנועדה למחר. השביתה והפגנת המורים בעקבותיה נדחו ליום ד' הבא. ההשבתה נדחתה משום שלא ניתן היה לקיים ביום ד' את הפגנת המורים נגד הקיצוצים בחינוך. באותה שעה מפגינים מורים ועובדי עיריית אום אל־פחם נגד הלנת שכרם זה שלושה חודשים. הסתדרות המורים חששה, שמא יתקבל בציבור הרושם כי הם שותפים למאבק על השכר שעה שמאבקם מתנהל נגד הקיצוצים.

ארגון המורים העל־יסודיים יקיים ביום ה' ב־11 הפגנה מול משכן הכנסת נגד הקיצוצים. אתמול נפגשו ראשי הארגון עם סיעת הליכוד וטענו, כי כל הויכוח בין משרדי האוצר לחינוך בדבר נתוני הקיצוץ איננו שייך לעניין, מן החינוך קצצו מספיק ויש להפסיק לעשות זאת. יו"ר הארגון שושנה בייר הזכירה אתמול לשר החינוך והתרבות כי מי ששיבש את הלימודים היתה הסתדרות המורים. לפיכך קריאתו לארגוני המורים להפסיק את השביתות איננה מבוססת על עובדות. בהפגנות חברי ארגון העל־יסודיים ביום ה' ישתתפו מורים שאינם עובדים באותו יום. הלימודים בבתי הספר שבהם המורים הם חברי הארגון יתנהלו כמו עד עתה, ללא כל שיבושים.

עובדי „תדיראן" להנהלה: צאו מהמחתרת

מאת כתבנו לענייני עבודה

ארגון הגג של וועדי תדיראן, אשר התכנס אתמול לאסיפת חירום, תובע מהנהלת החברה לחשוף את כוונותיה בדבר רה־ארגון ופירוק חטיבות, הגורמות לתסיסה בקרב העובדים.

מזכיר מועצת פועלי חולון, אשר בה נמצא אחד המפעלים המרכזיים, פנה לפני מספר ימים אל מנכ"ל תדיראן ואל מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בדרישה לערב את העובדים ואת מועצת הפועלים בשינויים המתרקמים.

בהודעת ארגון הגג נאמר, כי כל הצעדים שההנהלה נוקטת בהם נעשים במחתרת. העובדים מוכנים לארגון־מחדש, במידה והדבר נחוץ לעצם הבראת החברה, אך הוא לא ישלים עם קשר השתיקה הן של ההנהלה והן של ההסתדרות. הפעולות יהדיו במחתרת ומפקירות את העובדים על־ידי ניטרול נציגיהם.

באסיפת החירום הועלו חששות, כי כוונת ההנהלה להפוך עובדים רבים לבלתי־מאורגנים ולשבור את הסולידריות בין היחידות השונות בתדיראן.

ההסתדרות בעד חוק פנסיה אך נגד מגמותיו

מאת כתבנו לענייני עבודה

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי דב פלג אמר אתמול, כי ההסתדרות אמנם תומכת עקרונית בחוק פנסיה ממלכתית, אך מתנגדת למגמות בחוק כפי שהוצגו על־ידי השר משה קצב בישיבת הממשלה האחרונה.

פלג מסר, כי ההסתדרות מתנגדת לביטוח פנסיה אשר יתבסס על קיצבה אחידה לכל אזרח. הוא הבהיר, כי עובדים צברו זכויות שונות בתנאים שונים ואין לפגוע „במי שעמל בערב שבת".

הוא הדגיש, כי ההסתדרות מוכנה להיכנס לדיון בסעיפי החוק, אך מתייחסת בחומרה לכוונות שמעלה השר, המצביעות על מגמות פוליטיות.

המו"מ על הסדר חדש בסו"ב ייפתח בקרוב

מאת כתבנו לענייני עבודה

המו"מ על הסכם חדש, האמור להסדיר את היחסים בין עובדי „סולל בונה" לבין ההנהלה, יפתח בקרוב. ההסכם החדש מהווה שלב שלישי בתהליך הבראת הקונצרן.

בהסתדרות מונתה לא מכבר ועדה מיוחדת בראשות סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מאיר גץ, אשר תלווה את הדיונים.

בועדה המיוחדת חברים אנשי האגף לאיגוד מקצועי, דן שווארצבאורד והרצל אבדמוב, וכן מנהל המחלקה הכלכלית של חברת העובדים, מרדכי ויסבורג ומזכיר מועצת פועלי גבעתיים אפי שטנצלר.

צויין, כי מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר קרא באחרונה לחתימת „אמנה", אך בהסתדרות מעדיפים להשתמש במונח „הסכם־חדש".

בתגובת ראשי הוועדים נאמר, כי הם ישמיעו תחילה את ההצעות ורק אחר כך יכינו נייר־עבודה משלם. ההסכם יכלול את תנאי העבודה החדשים, וזה לא יהיה אחיד ויקבעו בו סולמות שכר חדשים.

קצר בתנור חימום גרם למות אשה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

אשה בת 53 ממג'דל־שאמס מתה אתמול בשעות הבוקר, כתוצאה מקצר חשמלי בתנור החימום שבחדרה.

האשה, ממשפחת אברוסלה, נחנקה למוות לאחר שפרצה שריפה בחדרה כתוצאה מקצר חשמלי.

צעירה בת 17 מטבריה חילצה מדירה בוערת בשכונת קרית משה בעיר שני ילדים בני 4 ו־6.

כתב עתי"ם שלמה חרר מוסר, כי הצעירה, קרובת משפחה, הגיעה לביקור אצל משפחת אבוטבול והבחינה בעשן המיתמר מהחלונות. היא נכנסה פנימה, הוציאה בבהלות את שני הילדים — ולקתה בהלם.

צעירה בת 19 נפגעה מכוויות ועשן בשריפה שפרצה בדירתה ברחוב אגריפס באזור שוק מחנה יהודה בירושלים.

„זה לא נאה ולא אקדמי לתקוף שר בהעדרו" — הגן וייצמן על פרס

רמז בכך להתקפותיהם של לוי וארנס ● אמר כי אין לזלזל בוועידה הבי"ל

השר עזר וייצמן יצא אתמול להגנתו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, בעקבות דברי הביקורת שהשמיעו נגדו השרים לוי וארנס, ואמר כי „אין זה נכון מבחינה פוליטית, מדינית וחברית, להעביר ביקורת על מ"מ ראש הממשלה כשהוא בחו"ל".

בהרצאה בפני חברי המועדון הכלכלי של ירושלים אמר וייצמן, כי הרעיון של ועידה בינלאומית גרון כבר חודשים במסגרות שונות. „פרס משתדל לקרום עור וגשר על שלד וגידים פוליטיים שעוסקים בהם כמה זמן", אמר וייצמן. „לא נאה, לא מכובד ולא אקדמי לומר את מה שנאמר".

עוצר בלשונו

וייצמן אמר כי הוא „עוצר את לשונו" ולא מספר כיצד מתנהלים העניינים במשרדי ממשלה אחרים. „יכולתי לתת ציונים על תפקוד משרדים אחרים אבל צריך לעשות זאת בפורום סגור".

וייצמן קרא לשר משה ארנס, שהחליפו בטיפול בערביי ישראל, לנקוט באותו קו שהוא היתווה. „אוכל לתת לו עצה טובה איך לטפל בנושא זה לפני שהוא מתחיל לטפל במשרד החוץ".

לא לזלזל בוועידה בי"ל

וייצמן הרגיש, כי אסור לזלזל ברעיון הוועידה הבינלאומית משום שיש להתחשב בברה"מ ובהשפעתה באיזור, בעיקר על סוריה. „אולי משהו משתנה ברוסיה", אמר וייצמן, „אנחנו מוכרחים לראות את התמונה הכוללת בעולם ובאיזורנו".

שרון: סיכון ממשי

שר המסחר והתעשיה אריאל שרון אמר אתמול, שדברי מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס בעניין ועידת שלום בינלאומית, יוצרים סיכון ממשי לשמירת אופיה היהודי של ירושלים, בעתיד.

פרס לבון

בון. — שר החוץ שמעון פרס יבקר היום בבון, כדי לשוחח על המזה"ת עם עמיתו המערב-גרמני האנס דיטריך גנשר.

הם גם ישוחחו על הסיכויים לוועידה בינלאומית על המזה"ת ועל ההתפתחויות האחרונות במלחמה בין איראן ועיראק.

בפגישות שקיים פרס אתמול ושלשום בבריסל, הוא קרא לשוק האירופי המשותף למלא תפקיד מדיני פעיל יותר במזה"ת ולהעניק לישראל הקלות מסחריות נוספות.

תפקיד מדיני לשוק

בשיחות אמר פרס, כי השוק האירופי „יוכל למלא תפקיד ראשון במעלה, במתן עידוד לכל הצדדים לשאת ולתת במישרין". בציינו כי ועידה בינלאומית על המזה"ת „לא תוכל לבוא במקום מו"מ ישיר, אלא רק לעודד מו"מ כזה".

פתיחות אמיתית למו"מ

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר אמש כי בעקבות צעדים שננקטו לאחרונה על ידי ישראל לנטרל את המתיחות בגדה המערבית, הוא מאמין ש„קיימת עתה פתיחות אמיתית לדו-שיח".

שר החוץ הבלגי ליאו טינדמאנס, הסביר מצידו במסיבת עתונאים משותפת עם פרס, כי השוק האירופי לא ינקוט יוזמה כלשהי בטרם יתכנסו שרי החוץ בפברואר, כדי לדון בנושא המזה"ת.

לפי שעה, אמר השר הבלגי, ההצהרה של ועידת הפיסגה האירופית שנערכה ב-1980 בוונציה, „עדיין משמשת בסיס לעמדת הקהיליה האירופית, ואנו נראה בפברואר אם יש סיבה רצינית לשנותה". (עתים. ע.ר. ע"צ)

גורבצ'וב מותח ביקורת חריפה על תקופת שלטונו של ברז'נייב

מציע בחירת מנהיגי המפלגה בבחירות חשאיות

מוסקווה. — מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב הציע, כי מנהיגים במפלגה הקומוניסטית ייבחרו בהצבעה חשאית וכי לכל תפקיד יהיו יותר ממועמד אחד.

רפורמה זו תציין שינוי מעמיק בנוהלים הקיימים בבריה"מ. ראשי המפלגה נבחרים כיום בדלתיים סגורות, ולאחר מכן נבחרים רשמית בהרמת ידיים בפומבי, בכנסים של המפלגה.

גורבאצ'וב אמר דבריו במושב של הוועד המרכזי של המפלגה במוסקווה, שבמהלכו מצפים כי יודח לפחות חבר אחד של הפוליטביורו, שהיה מראשי עוזריו של ברז'נייב המנוח.

גורבאצ'וב גם הביע דעתו כי יש לבחור „לא מפלגתיים" לתפקידים מובילים. „זהו גורם חשוב לדמוקרטיזציה של חיי החברה", הדגיש.

הוא דיבר על שינוי בנוהלי הבחירה של מנהיגים בגופים מפלגתיים ברפובליקות, באזורים, בערים וברשויות מקומיות. בין היתר, הציע לבחור מזכירים, כולל מזכירים ראשונים: בהצבעה חשאית. המזכירים הראשונים של המפלגה הם הדמויות הפוליטיות הרשמיות באזוריהם. ומזכירים ראשונים של אזורים ורפובליקות, מהווים את עמוד השדרה של העלית הסובייטית.

גורבצ'וב מתח אתמול ביקורת חריפה על מה שהתרחש בתקופת שלטונו של ליאוניד ברז'נייב, וכי מיוחד ציין כי בשנים האחרונות של שלטונו גדלה צריכת המשקאות החריפים והסמים והסתמנה עליה במימדי הפשע. באותה תקופה התעלמה ההנהגה מצרכי העם הפשוט, הוסיף ואמר גורבצ'וב.

לדבריו, התעלמו ראשי הממשל בתקופה זו מהבעיות המרכזיות של המדינה, ודאגו לחגיגות ולמסעות תעמולה, שעה שהמנגנון הבירוקרטי פגע קשות בכלכלה וחנק באיבו כל נסיון לקדם חיי תרבות.

אמנם גורבאצ'וב לא הזכיר אפילו פעם אחת את שמו של ברז'נייב, אך הוא גינה את חולשתו של איש זה, שרדף אחר כיבודים ואותות הצטיינות והגן על חוג מקורביו בקרב הפקידים הבכירים של בריה"מ. הדעה הרווחת עתה היא, שאנשים אלה מושחתים עד היסוד.

ההתקפה החריפה של גורבאצ'וב על מה שהתרחש בתקופת ברז'נייב, שעליה דיווחה סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס", חרגה מגבולות ביקורת שהושמעו בעבר.

פרשנים המכירים את הזירה הסובייטית אמרו, שדברי גורבאצ'וב מזכירים להם התקפות על יוסף סטאלין ב-1956 שהושמעו על ידי מי שעמד אז בראש השלטון הסובייטי, ניקיטה כרושצ'וב. יצויין, שבמוסקבה מתייחסים עתה באהדה זהירה למאמצי גורבאצ'וב לחולל שינויים בחברה הסובייטית.

מה שמתרחש עתה מזכיר „דה-ברז'נייבזאציה כדוגמת הדה-סטאלניזציה" בתקופת שלטונו של כרושצ'וב.

גורבאצ'וב ציין, כי בתקופת ברז'נייב התרחבה אותה שיכבה של אוכלוסיית בריה"מ, וביניהם אנשים צעירים, שמטרתם הסופית בחיים היא השגת רווחה חומרית ורווחים בכל האמצעים.

עוד מציין גורבאצ'וב, שבמקביל נפוצו תופעות של זלזול בחוק, קבלת שוחד ותופעות אחרות שעירערו את גורל החברה. (רויטר עתי"ם)

בוטלו המרכזים של המפלגה הליברלית

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

בית הדין של המפלגה הליברלית החליט אתמול לבטל את שני המרכזים שומנו ע"י אנשי שריד-פת מצד אחד ואנשי מודעי — מצד שני. זאת מקוצר זמן. בית דין הוציא צו מניעה האוסר על המרכז להתכנס עד לקבלת החלטה מצידו ב-3 בפברואר. בית הדין גם המליץ לכל הצדדים להגיע להסכמה על ועידה אשר תתקיים ברוח ההצעות של בית הדין.

השר רבין: לא אכחד שלעיתים יש חריגות במחנה עצורים

הנושא עלה לדיון בעקבות הצעה לסדר היום של ח"כ ווחד, בעניין התנהגות אנשי צבא לעצירים בעזה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„לא אכחד כי לעיתים יש חריגות. כתוצאה ממה שהתרחש נזקקנו באופן זמני לקיום מחנה עצורים, שאינני קיים יותר היום, הרי ברור שלא נפקיר את המלחמה בטרור רק בגלל אי-היכולת לעצור מספר אנשים למספר ימים לצרכי חקירה ובירור, וכשעושים זאת במחנה זמני נכון שיש לעתים תקלות. דברים אלה אמר אתמול שר הביטחון יצחק רבין.

הנושא עלה לדיון בכנסת בעקבות הצעה לסדר היום של ח"כ מפ"ם מוחמד ווחד. ווחד התלונן כי הצבא הכביד לאחרונה את ידו על תושבי עזה. לדעתו ההתנהגות הברוטאלית וההתעללות של אנשי צבא בעצירים תושבי עזה, ב„אנצאר 2" היא שהובילה להפגנות ושלושת הפיגועים הבטחוניים ברצועה. ווחד התלונן כי המינהל האזרחי מעכב יציאתם של סטודנטים ערבים לחו"ל, מונע מאלפי אורחים תנועה חופשית לירדן, ולא מאפשר לאיגודים המקצועיים לקיים בחירות פנימיות. נוצר רושם, לדעת ווחד, שהשר רבין מנהל מדיניות פרטית בעזה, שמטרתה להוריד את האוכלוסיה המקומית על הברכיים, כדי שיקבלו כל פתרון מדיני שיוצע להם.

חקירת פציעתו של תושב בלטה

תושב מחנה הפליטים בלטה הגיע ביום ב' בצהריים לבית החולים רפידיה בשכם כשהוא פצוע בכתפו מפגיעת כדור. האיש טוען שאינו יודע מי ירה בו.

מתחקיר ראשוני של מצ"ח מתברר, שאוטובוס שהוביל חיילים נרגם אמש באבנים ליד מחנה הפליטים בלטה. החיילים פתחו בירי באויר וכתוצאה מן הירי נפגע תושב מחנה הפליטים בכתפו ופונה על ידי תושבים מקומיים לבית החולים בשכם. חקירת מצ"ח בעניין נמשכת. (עתי"ם)

בריה"מ תשגר קוסמונאוטים סורים לחלל

מוסקווה.— מאז אסון החללית האמריקנית „צ'לנג'ר" ושיתוקן למעשה של תוכניות החלל של ארה"ב, האיצה בריה"מ את תוכניותיה בתחום זה. השנה הקרובה עומדת להיות שנה עמוסה מבחינת הפעילות החללית הסובייטית. אחד הפרויקטים המעניינים עליהם הודיעו הסובייטים ושאותם יבצעו במהלך השנה הזו, הוא משלוח צוות קוסמונאוטים משותף, סורי-סובייטי, אשר ישהה במעבורת החלל „מיר" במשך כמה ימים. תוכניות אחרות כוללות מבצע משותף סובייטי פולני וכן שיגור לוויינים מסחריים. (אי.פי)

נערה מבית-זרע התאבדה בתלייה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

ענת גולני בת 16 מבית-זרע התאבדה אתמול אחר הצהריים בתלייה במוסד „תבור" בקבוץ עין-דור, שם למדה בכיתה י"א.

האירוע הטראגי היכה בתדהמה את כל מכיריה של ענת ואבל כבד ירד על הקיבוץ והמוסד.

„המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות תא-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטר חורדים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

ח"כ חיים רמון

אמוראי במשלחת נוער לגרמניה

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, שנעדר בשבועיים האחרונים מן הארץ, נסע לגרמניה במסגרת משלחת לחילופי-נוער. שאלנו את יו"ר הפרוייקט לחילופי נוער, ח"כ חיים רמון, האם עונה אמוראי על הקריטריון של נוער, למטה מגיל 35?

עדי אמוראי נסע כראש משלחת. ואין הגבלת גיל על ראשי משלחות.

למה דווקא סגן השר אמוראי?

האמת היא, שהגרמנים ביקשו שאני אעמוד בראש המשלחת, אבל מאחר שלא יכולתי לנסוע, בקשתי ממנו להחליף אותי.

האם זה קשור לעובדה, שאמוראי, שכיהן כיו"ר הפרוייקט לפניך, המליין בפני שר החינוך כי תקבל את התפקיד במקומו?

נו, באמת. עד איפה תגיעו. בקשתי מעדי שיסע כי הוא מכיר את הנושא, מכיר את המארחים, והם מתייחסים אליו בכבוד. גם המשלחת מצויינת, היה אירוע נהדר. למה לא?

האם לא עדיף היה, שסגן שר האוצר יימצא בארץ בתקופה שבה נחתמת עסקת החבילה?

הוא נסע ביום שישי למחרת החלטת הממשלה על אישור עסקת החבילה, ולאחר שסיים את חלקו. הלוואי וכל אלה שמשמיצים את עדי היו עובדים כמוהו.

האם גם פרשת הייעוץ הכלכלי תמורת 23 אלף דולר היא ענין שולי?

פנית אלי בקשר לנסיעתו של אמוראי לגרמניה ולא בקשר לעיסוקיו הנוספים.

אבל השאלה מתבקשת...

כשעדי יחזור, הוא יענה עליה.

אגב, מה דעתך על הצורך בהגבלת העיסוקים הנוספים של חברי הכנסת?

לא רוצה לענות על השאלה הזו.

אתי רונאל

תגובש תכנית לטווח ארוך לשיבוץ קצינים בכירים

מאת כתבנו הצבאי

שר הביטחון יצחק רבין הוא שהורה למטה הכללי לגבש תוכנית שיבוץ ארוכת טווח לקצונה הבכירה של צה"ל. לאחר שבאחרונה נמסר כי שר הביטחון הקפיא מספר מינויים בכירים שעליהם החליט הרמטכ"ל ואשר עתידיים להתבצע רק אחרי תום תקופת כהונתו.

הוברר כי לבד ממינויים אלה, יש ששיטת התכנון לטווח ארוך של שיבוץ בכירים היא על [illegible] ובהוראת שר הבטחון אחרי [illegible] המינויים הקצר שיצר סערה [illegible] חודשים אחרים.

עם המשפחה, קיבוץ בית-זרע וקבוצת שקמה
אנו מבכים מרה את מותה הטרגי של חניכתנו האהובה
ענת גולני
מוסד חינוכי תבור – עין-דור
החניכים וחבר העובדים

אבל כבד ירד על ביתנו
ענת
בתם של אירנה ויעקב גולני
איננה
על מועד ההלוויה נא להתקשר
לטלפונים 067-55134, 067-55331, 067-55213
המשפחה
וקיבוץ בית-זרע

במלאת שנה לפטירתו של חברנו היקר
מזקוש (סנאי) שרגאי ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי 29.1.87
בשעה 16.00.
המשפחה
ובית מעברות

ביום השלושים למות חברנו
שלמה טל ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום חמישי 29.1.87
בשעה 21.00, בחדר האוכל.
המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק

רה"מ שמיר לרה"מ אוסטרליה הוק:

„העברתי מסר לירדן שאל לה לחשוש מצעד לקראת השלום"

מאת ולית שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול, כי הודיע לירדן שאל לה לחשוש מצעד לקראת השלום, שהרי צעד כזה נעשה כבר בעבר על-ידי מצרים, כך שירדן לא תהיה המדינה הראשונה לעשות שלום עם ישראל. שמיר גילה זאת אתמול בפגישתו עם ראש ממשלת אוסטרליה רוברט הוק. הפגישה [illegible] שעה.

הוק, שנפגש לפני ימים אחדים [illegible] חוסיין, אמר לשמיר, כי ירדן מעוניינת בשלום [illegible] אך אינה יכולה לעשות [illegible]. היא מציעה כינוס [illegible] בינלאומית בהשתתפות [illegible] מתוך הערכה, שברה"מ תוכל [illegible] על סוריה ואש"ף.

[illegible] הגיב, כי הוא מעודד בכך [illegible] מעוניינת בשלום עם ישראל [illegible] בגישתו של חוסיין. [illegible] יבוא למו"מ, אמר שמיר [illegible] ימצא אותנו מוכנים לוועידה בהשתתפות ישראל, מצרים וירדן, ואם ירצו — גם ארה"ב. אולם זו אינה הוועידה הבינלאומית שחוסיין מדבר אליה.

שמיר אמר עוד, כי לישראל אין כרגע בעיה עם ירדן והשקט שירד בגבולות. השאלה היא, אמר, איך יושג שלום מוחלט.

הגברת הסחר

בפגישת העבודה שנערכה לאחר מכן הוחלט לכונן ועדה משותפת לאוסטרליה וישראל, שתבחן את הגברת הסחר בין שתי המדינות. שמיר העלה בפני הוק את הרעיון לקיים אזור סחר חופשי בין אוסטרליה וישראל, שאליו יוכלו להצטרף מדינות נוספות בדרום האוקיאנוס השקט.

עוד נחתם אתמול הסכם שיתוף פעולה מדעי. נכחו גם שר המדע והפיתוח גדעון פת ושגריר אוסטרליה בישראל ד"ר רוברט מריליף.

ראש ממשלת אוסטרליה בוב הוק בביקורו ב„יד ושם" אתמול
(צילום: אילן אוסנדרייבר)

משטרת מאנילה מפעילה זרנוקי-מים נגד המורדים תומכי מארקוס, אשר השתלטו על תחנת טלויזיה בבירה.
(צילום: אי.פי)

נסיון הפיכה נגד אקינו סוכל אתמול במאנילה

מאת ירון עמיתי, כתב „על המשמר"

נסיון הפיכה נגד משטרה של הנשיאה קורסון אקינו נכשל אתמול במנילה בירת הפיליפינים. המורדים, אנשי צבא ואזרחים בהנהגת קולונל וחיל האויר, השתלטו על שני בסיסי צבא ועל תחנת הטלויזיה העצמאית „ערוץ 7". מיד עם היוודע נסיון ההפיכה הופיע בטלויזיה הרמטכ"ל הפיליפיני, הגנרל פידל רמוס והודיע שכוחותיו עומדים מאחורי ממשלת אקינו.

כוחות גדולים של צבא לכדו את הבסיסים, אסרו מאתיים איש והקיפו תחנת הטלויזיה. עד לשעות ליל אמש נמשך עדיין מצור על המורדים בתוך התחנה, והתנהל מו"מ על כניעתם ללא שפיכות דמים.

גירסות סותרות נמסרו באשר לזהות המורדים. עפ"י גרסה אחת היו אלה נאמניו של הנשיא המודח פרדיננד מרקוס, הגולה בהוואי. לפי ידיעה אחרת אלה לאומנים המתנגדים להסכם שביתת הנשק שחתמה הממשלה עם המחתרת הקומוניסטית.

* * *

אין ספק שנסיון ההפיכה משקף את המאבקים הפנימיים בפליפינים, הקודמים למשאל העם על החוקה החדשה: במשאל, שיתקיים ב-2 לפברואר צפויים תומכי אקינו להצביע בעד החוקה, ומתנגדיה התומכים בשר ההגנה המודח חואן פונסה אנריליה יצביעו נגדם. אנשי האופוזיציה מתנגדים בעיקר לסעיף בחוקה אשר ישאיר את אקינו בשלטון עד ינואר 1992.

יו"ר הכנסת הלל

כל ח"כ צריך לפרסם כל הכנסותיו

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יו"ר הכנסת שלמה הלל, אמר אתמול בוועדת הכנסת שכל חבר כנסת צריך לפרסם את כל מקורות הכנסותיו, כדי שהללו יהיו גלויים לציבור.

הוועדה דנה בהצעות לאסור על ח"כים עיסוקים פרטיים. יו"ר הוועדה מיכה רייסר תמך בפרסום פנקס אינטרסים כנהוג בפרלמנט הבריטי. כן יש לאסור, לדעתו, ייצוג לקוח בפני רשויות השלטון בידי ח"כ.

הוועדה החליטה אתמול לבטל את כל ההטבות הרפואיות שמהן נהנו הח"כים. מעתה יקבלו הח"כים טיפול רפואי לפי זכאותם הרגילה בקופות החולים, ללא כל זכות יתר. את הצעת ההחלטה הביאו לוועדה שבח וייס ויוסי שריד.

ועדת הכספים והוועדה לביקורת המדינה לא יאפשרו לנגיד בנק ישראל, למפקחת על הבנקים וליועץ המשפטי שלא למלא את חובתם ולמלא אחר המלצות ועדת הורביץ-צדוק, לפיהן יש להוריד את משכורות בכירי בל"ל — אמר ח"כ יאיר צבן, נציג מפ"ם בוועדת הכספים.

לדבריו לא יצליחו הגורמים המתאימים להתחמק ממתן תשובות מלאות לכל השאלות שהתעוררו סביב פרשת יפת ותנאי העסקתם של בכירי בל"ל — צבן הביע תדהמתו מאשלייתם של גורמים אשר מסרבים ללמוד לקחים מעוצמת הסערה הציבורית.

ח"כ דדי צוקר (ר"צ) טען אתמול במכתב לנגיד בנק ישראל וליועץ המשפטי, כי הדירקטורים של בל"ל לא נבחרו בידי המוסד המתאים.

צבן: יועמדו לדין הדיינים שקראו להתכחש לפסיקת בג"ץ

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תבע מהמנהל משר הדתות זבולון המר להפעיל את סמכותו לפי חוק הדיינים, ולהעמיד לדין משמעתי את הדיינים, שחתמו על עצומה הקוראת לשרים לא להכיר בפסקת בג"ץ, בעניין רישום שושנה מילר [illegible] כיהודיה וכן [illegible] אותה כיהודיה בתעודת זהות כלה.

בין היתר הסתמך צבן על פסיקת בג"ץ, בעתירה שהגיש נגד הדיין [illegible] יוסף, שקבע בבירור כי „לסמכות היסוד, החלים לעניין דיינים — הם החלים גם על הדיינים. כשם שאין להעלות על הדעת האירגנות שופטים הקוראים לאי-הכרה בפסיקת בית-המשפט, כך אין לסבול תופעה כזאת אשר מדובר בדיינים". אמר צבן. „[illegible], כי אם יסרב שר הדתות להיענות לתביעתו ישקול שוב פנייה לבג"ץ."

רפסנג'ני: האמריקנים הונו אותנו כאשר עירבו ישראלים בעיסקות

וואשינגטון. — בראיון לרשת סי.בי.אס האמריקנית, פרט דובר הפרלמנט האיראני את גרסתו לפרשת עסקות הנשק בין איראן וארה"ב. בפעם הראשונה מאז „פרוץ" הפרשה, התבטא אודותיה פקיד איראני בכיר. רפסנג'ני נחשב למנהיג „מתון" בתוך חבורת האיטרות לות השולטת באיראן.

לדבריו, החלו העסקות להתרקם לאחר שסייע בפתרון משבר חטיפת מטוס TWA לביירות.

רפסנג'ני הכחיש, שבאיזשהו שלב התקיימו המגעים עם איראן כמדינה.

בהקשר זה ציין, ששר-החוץ שולץ שיקר כאשר הודיע כי הורה כבר בראשית דצמבר לנתק כל מגע עם איראן, אירנים, או מתווכים עבורם.

הוא סיפר כי לפני כשבועיים שלושה שלח שולץ נציג שלו לאיראן, צ'רלס רנבאר, העובד במשרד-החוץ האמריקני ושולט בשפה הפרסית. „אולם אנו אמרנו לו שאיבדנו את אמוננו באמריקנים ולא נקבל מהם עוד כל הצעות". סיפר רפסנג'ני.

כשהתבקש לספר על ביקור „משלחת מקפרליין" באיראן במאי 1986, שלף רפסנג'ני העתקי עשרה דרכונים איריים מזוייפים. על מסך הטלוויזיה נראה זה של מקפרליין עצמו, שהיה רשום תחת השם שון דבלין. רפסנג'ני הדגיש שאם היו יודעים האיראנים שישראלים היו בין אנשי המשלחת, היו כולם נמצאים גם היום בטהרן — במאסר. הוא טוען, שהאמריקנים הונו את האיראנים, כיוון שידעו שאינם מוכנים לכל קשר עם ישראל.

רפסנג'ני אמר, שלאורך כל הדרך היה מדובר בעסקת נשק עבור בני ערובה ולא שיפור ביחסים בין המדינות.

שולץ: לא עוד

שולץ הכריז אמש, כי לא יהיו עוד מכירות של נשק אמריקני לאיראן.

הוא אמר בוועדת החוץ של הסינט, כי עיסקת הנשק הסודית עם איראן היתה „אות" שנועד לשפר את היחסים עם איראן, אך זה לא הצליח.

ריגן אינו זוכר

הנשיא ריגן אמר, כי איננו זוכר אם הסמיך את ישראל ב-1985 למכור נשק אמריקני לאיראן — מסר אתמול ה„וושינגטון פוסט" מפי מקור מוסמך.

הנשיא, תושאל לראשונה ביום שני בערב על ידי ועדת החקירה בעניין שערוריית „איראנגייט". (ע"צ ועדי)

„ישראל לא תתחכם עם ארה"ב בנוגע לדרא"פ"

מאת יצחק שור.

לא יהיו כל התחכמויות ישראליות עם הממשל האמריקני בקשר ליחסי ישראל דרום אפריקה. אמר אתמול שר הביטחון רבין לחברי ועדת החוץ והביטחון.

הנושא הועלה בידי חברי הכנסת גרנות, שריד ומרידור. שריד הזהיר מפני התחכמויות ותבע מרבין „ליישר את הקו" עם ארצות הברית. מרידור (ליכוד) אמר שהדיבורים על נושא זה מיותרים. יותר מדי פילים מתהלכים בחנות חרסינה — אמר.

רבין העיב כי האמריקנים מקיימים את החלטת הקונגרס בדבר סנקציות על דרום אפריקה. הם הולכים ומחסלים מפעלים, שעה שהאירופים מחזקים את מפעליהם שם.

ברלב מתח ביקורת על שופט מעל במת הכנסת

מאת מוטי בסוק.

שר המשטרה חיים ברלב מתח אתמול ביקורת על שופט מעל בימת הכנסת. לפי הנחיית השר יעצר מעתה איש ציבור, רק לאחר מתן אישור של המפכ"ל, וראש אגף חקירות בהתייעצות עם פרקליטות המדינה.

בתשובה לשאילתה של חברת סיעתו עדנה סולודר, האם מעצרו של ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי (מערך) היה הכרחי, טען ברלב, כי את השאלה היו צריכים להפנות לשר המשפטים. מעצרו של אזולאי נמשך עשרה ימים, כששני הימים הראשונים היו בבחינת מעצר משטרתי. „רוב התקופה היה אזולאי נתון במעצר לפי צו של שופט.

בהמשך הדגיש ברלב כי אם מישהו צריך להתנצל בפני ראש עיריית אשדוד „הרי זאת הרשות שהחליטה על המעצר", כלומר השופט, „ולא המערכת שתבעה את המעצר", כלומר המשטרה.

3910 של פורד למשק המשפחתי

במבצע הנחות
דגמים נוספים במבצע מיוחד לזמן מוגבל
כח II של פורד - יותר מעוד טרקטור טוב
Ford חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ — מפיצי פורד בישראל
משרד החברה: ת"א: רח' יגאל אלון 59, טל. 03-333221/ חיפה: רח' יפו 145, טל. 04-531171/ ירושלים: רח' דוד המלך. טל. 02-226141/ סוכני משנה ומוסכים: עזרא ירוחם דרך חברון 5, באר-שבע. טל. 057-72277/ אחים קפלן: רח' גיבורים 78, חדרה. טל. 063-22937/ מוסך חצמון: כפר תבור. טל. 067-67702/ מוסך אגדי: נהלל, טל. 065-66130/ מוסך שביט: אזור התעשיה רמת-ישי. טל. 04-934933/ מוסך עמיר: רח' יוחנן הסנדלר, אזור התעשיה ב' כפר-סבא. טל. 052-441737/ מוסך מיכה חיץ: כפר חיים, טל. 053-91462/ מוסך נאמן: אזור התעשיה באר-טוביה. טל. 055-82454/ מוסך תלמי יפה: טל. 051-25530/ מוסך יסוד: יסוד המעלה. טל. 067-36340/ מוסך מרחבים, אורי שבח: צומת גילת, טל. 057-923426/ מוסך אגרוגת: אזור התעשיה קרית-גת. טל. 051-81601/ ציציקס: כרכור, טל. 063-77220/ אוטו מטל: אזור התעשיה יהוד. טל. 03-363897/ דיזל עטרות: רח' איתן, אזור התעשיה עטרות טל. 02-855966.

מיד לאחר חתימת עסקת החבילה התגלעה מחלוקת לגבי פרשנותה

האוצר קובע שההסכם לא מאפשר תוספות־שכר כלשהן במהלך השנה מעבר לתוספות היוקר ● ההסתדרות טוענת שההסכם לא חל על הסכמי השכר שיחתמו בחודשים הקרובים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מחלוקת על הפרשנות שיש להעניק להסכם עסקת החבילה צצה אתמול מיד לאחר שראשי ההסתדרות, האוצר, והמעסיקים הפרטיים חתמו עליו בראשי־תיבות. בעוד שהאוצר קובע שההסכם לא מאפשר תוספות שכר בלשהן במהלך השנה מעבר לתוספות יוקר, אומרת ההסתדרות שההסכם לא חל על הסכמי השכר שייחתמו בחודשים הקרובים.

חתימת ההסכם בראשי־תיבות התאפשרה, לאחר שהממשלה הסכימה לסייע לקופת־חולים כללית. כיום ראשון הסכים האוצר להעביר 47 מיליון שקל לקופה, כדי לעזור לה לממן את יישום ההסכם עם האחיות.

החתימה המלאה על ההסכם תערך רק לאחר שובו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס מחו"ל. בהתאם לסעיפי הסכם עסקת החבילה, במועד תשלום תוספת היוקר הבא יירדה תשלום של 2.7 אחוזים של תוספת היוקר למועד שייקבע בין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ויו"ר ועדת עבודה של המעסיקים אבי פילוסוף. בנוסף להסכם עסקת החבילה, התחייבו המעסיקים שלא לשלם את 2.7 אחוזים, אלא באישורו ובהסכמתו של שר האוצר משה ניסים, ומכאן שהתשלום יתבצע לא מוקדם מאפריל 1988.

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר אמר לאחר טקס החתימה שאם האינפלציה תואץ בחודשים הקרובים, תבקש ההסתדרות פיצוי עבור שחיקת השכר, כשיתפתחו השיחות על הסכמי השכר הקיבוציים במקום ההסכמים הנוכחיים שיפוגו בסוף מארס. ניסים חולק על דברים אלו ואמר שהצדדים התחייבו לשמור על היציבות במשק ועל כן אין מקום לבקש תוספות שכר כלשהם.

גם התעשיינים לא נשארו אתמול מאחור ונשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן רמז שעל הממשלה יהיה לאשר העלאות מחירים כבר בתקופה הקרובה. הוא אמר, שתעשיינים צריכים להעלות מחירים, רק כשתהיה הצדקה מלאה לכך, אך בו בזמן על הממשלה יהיה לאשר כל העלאה שתהיה מוצדקת. הממשלה התחייבה להמשיך את הפיקוח על מחירי המוצרים והשירותים; לשם כך היא תביא לכנסת הצעת חוק להארכת תוקפו של חוק יציבות המחירים בשנה נוספת, עד סוף מארס 1988. פרוש הדבר שהפיקוח על המחירים יוארך בשנה. הממשלה גם התחייבה לא להעלות את מחירי המוצרים המסובסדים למעט התחבורה הציבורית. ההקפאה במחירי המוצרים המסובסדים יהיה בתוקף עד סוף מארס 1988. האוצר כבר הצהיר כמה פעמים שהוא מתכוון להעלות את מחירי התחבורה הציבורית בשבועות הקרובים.

האוצר יעדכן את מדרגות המס, את נקודות הזיכוי ואת תקרות קצבאות הילדים במלוא שיעור עליית המדד במועד תשלום תוספת היוקר. קיצבאות אחרות של הביטוח הלאומי יעודכנו על פי השכר הממוצע במשק.

הממשלה וההסתדרות הסכימו שלא יוטל כל תשלום חובה על חולים בעת ביקור במרפאה או בבין אישפוז. הממשלה לא תובע מהסתדרות להגדיל את תשלומי המס האחיד על החברים בקופה. הממשלה תכיר לצורכי מס בהפרשה נוספת של אחוז אחד, שיתנו המעסיקים למען העובדים לקרנות הפנסיה. ההסתדרות התחייבה כי הכרה זו לא תביא להגדלת הקצבאות.

מזכ"ל ההסתדרות קיסר, שר האוצר ניסים וראש התאחדות התעשיינים דב לאוטמן לוחצים ידיים בעת החתימה
(צילום: פינבלט מדיה)

מו"מ נוסף נכשל אתמול בתא"ת

השביתה נכנסה ליומה ה־19 ● עובדי תא"ת: "בלי עזרת מפ"ם היינו נשברים מזמן"

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

מו"מ נוסף בין שלושה נציגי הנהלת תא"ת מפעל לייצור אביזרי תעופה ליד גדרה לבין נציגי הוועד, מועצת הפועלים ואיגוד המתכת בוועד הפועל נכשל אתמול, לאחר דיונים שנמשכו שעות אחדות. השביתה נכנסת היום ליומה ה־19. ההנהלה תובעת לפטר שלושים עובדים מאלה השובתים (כ־80 עובדים ממשיכים לעבוד ונחשבים בעיני השובתים מפרי שביתה) וכי ינתן לה להעסיק עובדים באמצעות או.אר.אס. לפי ראות עיניה.

הוועד תובע כי כל העובדים יחזרו לעבודה וכעבור 14 יום ידונו הצמצומים עם ההנהלה, אך רק לפי העיקרון "אחרון נכנס — ראשון יוצא".

עוד תובע ועד העובדים קיום קפדני של תנאי בטיחות בשימוש בדלק "הידראזין". שאותו הכניסה ההנהלה לאחרונה, לשימוש במערכת הייצור. הנחשף ל"הידראזין" עלול להיפגע בעצביו, בעורו, בלבו ובריאותיו. כן קיים חשש שהחומר מסרטן. לדברי העובדים, מתעלמת ההנהלה מדרישות הבטיחות. חבר הוועדה המרכזת גדעון בן־ישראל שהגיע לשיחות הציע להנהלה להגיע לפשרה: הוא ציין כי ההסתדרות טרם הפעילה את כוחה, אך אם ההנהלה תתעקש — יהיה עליה לעשות זאת.

בן־ישראל תקף את העובדים שלדבריו "מכניסים לעניין גורמים פוליטיים": העובדים השיבו לו: "אתה לא איש פוליטי? בלי עזרתה של מפ"ם היינו נשברים מזמן".

ח"כ צבן הגיע אתמול לתא"ת זו הפעם השניה מאז פרוץ השביתה. הוא סיפר לעובדים על הפעולות שנקט במישור הפרלמנטארי: פנייה למפקח על העבודה, לשרי הבריאות והתחבורה ולוועדה לביקורת המדינה; כמו כן תביא חייקה גרוסמן את הנושא לוועדת העבודה והרווחה. צבן תמה על דברי נשיא החברה שלמה אוסטרודר שאמר בגלי צה"ל כי "ברגע שנהיה בטוחים בעצמנו נמסור את העניין לוועדת בטיחות משותפת". צבן טען כי נשיא המפעל צריך לפעול לא לפי הרגשתו והערכתו אלא לפי החוק.

לכתב עת"ם נודע שהנהלת המפעל החלה להעביר חלק מקווי הייצור שלה למפעל אחר בחולון.

לקיבוץ ניר־דוד

בחג היובל

שפע ברכות ואיחולים

מפיצי ציגומטל

תל־אביב, אברבנאל 49

טל' 822883 — 823648

האוניברסיטה העממית

עירית תל־אביב־יפו, מינהל החינוך והתרבות

רח' אנטוקולסקי 4 (כניסה מרח' אבן גבירול 108) ת"א. טל. 247896, 03־242460

לימוד לשם הנאה

לימודי בוקר וערב

הכוללים שעור שבועי בן שעתיים או שלוש שעות

בסמסטר ב' עומדים לבחירתך מבחר קורסים עיוניים ויצירתיים.

קורסים במדעי ההתנהגות:
• סדנא לביטוי יצירתי • יחסי אנוש • מודעות עצמית • פסיכולוגיה של המאה ה־20 • פסיכותרפיה • גרפולוגיה • הקהל שואל — הפסיכולוג משיב.

קורסים עיוניים:
• סדנא ללימוד מקורות ישראל • הכנה לבחינות מיון באנגלית באוניברסיטאות • סדנא לאנגלית מדוברת (פעמיים בשבוע).

קורסים בנושאי אומנות:
• ציור • רישום • גרפיקה שימושית • תחרה אומנותית • קרמיקה • אמייל אומנותי • צורפות־תכשיטנות • הדפס רשת • סידור פרחים.

פעילות גופנית:
• חיטוב גופני • יוגה • ריקודי עם.

קורסים שונים במגוון נושאים:
• אמנות התאטרון • אמנות הקולנוע • מיומנויות ניהול • הצצה לעולם המסתורי של הודו • מחשבים.

ידיעון מפורט ניתן להשיג במזכירות האוניברסיטה העממית.

ההרשמה נמשכת בימים א'־ה' מ־9:00־12:00, 17:00־19:00.

הלימודים מתחילים ביום ראשון 1.3.87

(האוניברסיטה העממית אינה מוסד להשכלה גבוהה ואינה מעניקה תארים).

תושבי ת"א בעלי תעודת תושב זכאים ל־20% הנחה.
כן ניתנות הנחות לאנשי כוחות הבטחון, גימלאים, וכו צה"ל, סטודנטים ומורים.

"הפתרון היחיד — מדינה פלשתינית"

מאת ירון זליג,
כתב "על המשמר" בחיפה

"הפתרון היחיד והדחוף הדרוש כדי להתחיל בשינוי המגמות הנוראות המסתמנות, הוא הקמת מדינה פלשתינית ביו"ש ורצועת עזה או מסירתם הנייידית למלך ירדן, וכן פשרות בכל הנוגע לירושלים. אם העולם העו־בי אינו ממהר לפתרון ויש לו סיבות טובות למשוך את העניין, חייבת לבוא ההלטה ישראלית על כל הסיכונים שבה", כך טען אתמול וייקן הפקולטה למדעי החברה והמתמטיקה באוניברסיטת חיפה הפרופ' ארנון סופר.

בהרצאה שנשא בפני משתתפי הכנס בנושא "לאומיות אירית ויהודית" שהתקיים באוניברסיטת חיפה אמר סופר, גיאוגרף בעיסוקו, כי הן האגף הימני של המפה הפוליטית בישראל והן האגף השמאלי מסרבים לקרוא את המפה הדמוגרפית והתהליכים המתרחשים בחברה הישראלית.

סקר "רחף":

רק רבע מההורים נתנו חינוך מיני לילדיהם

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

רק רבע מן ההורים נתנו חינוך מיני לילדיהם — כך נמסר בסקר שערך מכון "רחף" לפי הזמנת נעמת. רבע נוסף מוכן לתת חינוך מיני אך אינו יודע כיצד. שליש מן ההורים סבורים, כי אין לתת חינוך מיני למתבגרים.

מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי פנתה אתמול במכתבים לשר החינוך יצחק נבון וליו"ר ועדת החינוך נחמן רז כי יפעלו למען הכללת החינוך המיני במסגרת הלימודים המחייבים במערכת החינוך. ברעת נעמת להעמיד מרצים ב־80 הסניפים שלה ברחבי הארץ כדי להדריך הורים מעוניינים.

בסקר "רחף" נמסר עוד כי רק רבע מן ההורים זכו לקבל בעצמם חינוך מיני מהוריהם. בסקר השתתפו 1160 מבוגרים לפי מדגם מייצג. אלה המתנגדים לחינוך מיני הם, בדרך כלל, דתיים או מסורתיים בעלי השכלה נמוכה או ממוצא מזרחי.

שליש מן הנשאלים סירבו להשיב לשאלה באיזה אמצעי מניעה הם משתמשים. מבין המשיבים לשאלה זאת 15 אחוז אינם משתמשים כלל ו־6 אחוזים משתמשים באמצעים "לא בטוחים". הסיבות להימנעות משימוש באמצעים הוא "רצון בילדים", בשליש מן המקרים. 15 אחוז נימקו את התנהגותם באיסורים דתיים ו־10 אחוזים הסבירו את הימנעותם משימוש באמצעי מניעה באי־הנעימות הכרוכה ברכישת האמצעים, או בהזדקקות למירשם רופא.

רבין: אין עתה איום מלחמה מצד סוריה

שר הביטחון יצחק רבין אמר ביום ג' שישראל לא נתונה כרגע תחת איום מלחמה מצד סוריה.

עם זאת התייחס רבין גם להיערכות ישראל למקרה של מלחמה אפשרית. נוכח הצימצומים האחרונים במערכת הביטחון. הוא אמר, שצה"ל מתרכז כרגע בשיפור איכות מערכות הלחימה הקיימות על חשבון רכישות־נשק חדשות. רבין אמר את הדברים, בהופיעו בפני תלמידי שמיניות בבית־הספר דנמרק בירושלים.

לשאלה בעניין היערכות ישראל ללוחמה כימית, נוכח המידע על הימצאות נשק כימי משוכלל בידי סוריה, ענה שר הבטחון "צה"ל ערוך לכל מלחמה כימית או אחרת. בישראל מחוזקים בגדי מגן וכן מיליון מסכות־גז המיועדות לתושבי המדינה. בעבר, ציין השר, נעשו נסיונות חלוקה של אמצעים אלו לידי התושבים. אך הציוד נעלם או שימש למטרות אחרות. לפיכך נמנעים עתה מחלוקת הציוד הזה לציבור.

השר רבין נשאל עוד בעניין הגשמת מצע מפלגת העבודה ותוכנית אלון בשטחים. בתשובתו אמר, שמצבנו הנוכחי במדינת ישראל מחייב לוותר על שטחים מסוימים לטובת שלום אמיתי עם שכנינו ממזרח. (עתים)

ד"ר אלכסנדר יופה הפסיק לשבות רעב

אחרי 19 יום של שביתת רעב, הודיע היום ד"ר אלכסנדר יופה ממוסקבה, כי הוא מפסיק את שביתתו בעקבות פנייה של נשיא האקדמיה למדעים בבריה"מ ובה רמז על אפשרות שיינתן היתר עלייה למשפחתו. הודעה זו מפיו של יופה נמסרה היום לד"ר יוסף אידלין, העושה בוינה מטעם המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, בכנס מרענים בינלאומי. (עתים)

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י — הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך

טקס חלוקת פרסי ההסתדרות לאמנויות לשנת תשמ"ז — 1987

יתקיים מחר, יום ה' 29 בינואר 1987, בשעה 20.30, באודיטוריום ב"בית־אריאלה", שדרות שאול המלך 25 תל־אביב:

פרס לספרות	ע"ש נתן אלתרמן:	ליעקב אורלנד ולסביון ליברכט
פרס למוסיקה ולמחול	ע"ש יהודה שרת:	לעמנואל עמירן־פוגצ'וב
פרס לתיאטרון	ע"ש חנה רובינא:	לנסים עזיקרי
פרס לציור ולפיסול	ע"ש נחום גוטמן:	לאהרן גלעדי ולעופר ללוש

בתכנית:
* ברכות: ח"כ ישראל קיסר — מזכ"ל ההסתדרות
  נחום פסה — יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
  תרי קאופמן — מזכיר מ.פ. תל־אביב־יפו
* תקנון הפרסים: ישעיהו אברך — יו"ר הנהלת פרסי ההסתדרות לאמנויות
* נימוקי השופטים
* חלוקת הפרסים
* דבר חתני הפרסים
* תכנית אמנותית: גילה אלמגור — פרקי קריאה משירי נתן אלתרמן
  שלוש האחיות — קטעי זמרה
* מנחה: מרדכי גבי — מנהל המרכז לתרבות ולחינוך

קיבוצניק, שב"כניק, אבצ'יוק

היידיש אולי גוועת, אבל היא חיה לא רע בתוך העברית. לפרופ' מיכאל זנד, יש הרבה דוגמאות

מאת חיים מרגלית

פעם, לפני השואה, דיברו מיליוני יהודים יידיש. פעם, לפני השואה, היתה תרבות יידיש עמוקה, שורשית והשפיעה על רוב העם היהודי. פעם, סחרו מחדשי־הלשון העברית מיידיש. היו ויכוחים סוערים, צעקות וגידופים. גדוד "מגיני השפה" הרים ידיים על דוברי יידיש בתל־אביב. היו מכות. היה "שמח". השואה גמרה את דוברי היידיש. עברית תפסה את מקומה. חזקה, מבוססת, עשירה. מספיק חזקה כדי להרשות לעצמה לעשות מחווה לדודה הוותיקה, המזדקנת.

יידיש, אומרת האנציקלופדיה העברית, לשון בה השתמשו היהודים האשכנזים מסוף המאה ה־10, היתה במשך כ־1000 שנה אחד מגילויי התרבות היהודיים הספציפיים של דובריה ומסימני האוטונומיה התרבותית היהודית.

היידיש התפתחה מגרמנית. נכון, ביידיש יש גם הרבה, הרבה מאוד מלים עבריות שנלקחו מן המקורות. אך מכל קשת ההשפעות של שפה על רעותה, מעניינת במיוחד היא השפעתה של היידיש על העברית.

אומר פרופ' מיכאל זנד: "מחדשי העברית דיברו עברית, כתבו עברית — אבל חשבו ביידיש. הם חשבו ביידיש, כי זאת היתה שפת הורתם. לחלק מאותם מחדשים, היתה העברית בגדר עיסוק." בכך מתכוון פרופ' זנד למנדלי־מוכר־ספרים שהעברית הספרותית שלו הפכה מורל־חיקוי לסופרים ומשכילים, מחדשי הלשון העברית. כשרנים בשפה, לדברי זאנד, אי־אפשר לבחון אותה במצב נתון, בנקודה קבועה. יש לבחון אותה לאורך זמן: לאורך ציר הזמן של העברית. היה למנדלי־מוכר־ספרים ולתלמידו־ממשיכו, חיים נחמן ביאליק, השפעה גדולה על התפתחות העברית הספרותית והמדוברת, משום שהעברית היפה של מנדלי והעברית הנפלאה של ביאליק היתה מושפעת... מיידיש. שהרי, די להיזכר בשימוש שנתן מנדלי למלה שנורער ואיזו תאוצה היא קיבלה בלשון העברית אצל ביאליק, שהיתה לו השפעה גדולה מאוד לא רק על הלשון הספרותית אלא על הדיבור היומיומי. ביאליק "גייר" עשרות מלים מיידיש לעברית.

פרופ' זאנד, מורה לשונות המזרח באוניברסיטה העברית בירושלים, עסק בעבר ביידיש. עתה הוא עוסק בלשונות של יהודי המזרח — לשונם המיוחדת של יהודי קאווקאז ההרריים, של יהודי אורבידז'אן ולשונות יהודיות אחרות. ההסבר שלו לחלקה של היידיש בעברית מתחיל בהיגוי: בן־יהודה שאף לדיבור עברי בהברה ספרדית. בתחום זה ההישגים דלים. רק התנועות קמץ ופתח הנהגים כ"אה" התקבלו. חית ועין הגרוניות — לא: ריש מתגלגלת — לא: מלרע כשצריך — לא. התקבלו צורות לשון שמיות, כיום מדברים עברית, אך בוודאי לא לילד הזה התפלל אליעזר בן־יהודה. ההגייה דומה יותר ליידיש מאשר ללשון שמית כמו עברית.

זנד מביא דוגמאות לרוב הקשורות בהגייה ובהטעמת שמות. השמות התנ"כיים — כיצד הם נהגים? רוב דוברי העברית קוראים לבעלי השמות אברהם, יצחק יעקב שרה רבקה ורחל — לא במלעיל. גם דוברי לשונות מזרחיות, ששפת אימם ערבית, הוגים את השמות בדרך האידישאית. כך מקובל. ההגייה הנכונה מתבצעת בעיקר ב"קול ישראל", לא בחיי היומיום. לפרופ' זנד יש רשימה ארוכה של מאות ואלפי מלים שבהגייתם הוא מרגיש גם את ההבדלים שנוספו לשפה. למשל: רחוב, ברכים — רחובות, ולעומת זאת העיר רחובות ובמלעיל, כמו ביידיש).

במישור המורפולוגיה מציין זנד, כי בעברית יש מספר לא מבוטל של סופיות. באותן סופיות ("סופיקס") חוגגת היידיש נצחונות כבירים: חבר־קיבוץ הוא, 'קיבוצניק' ולא 'קיבוצאי', כפי שצריך היה להיות. וכן, 'מילואימניק', 'שב"כניק', 'קטנצ'יק', אבל'ה אבצ'וק.

גם הסמיכויות עברו מעברית ליידיש ומיידיש לעברית: כמו בעל־בית שמופיע ביידיש כמלה אחת. היידיש ככשה לה נחלה גדולה גם בתחום התחביר: "יש לי את..." — מה זה אם לא יידיש? כל המשפטים המפולפלים שנדבקו לעברית בדיבור ובפרוזה, מקורם ביידיש וכאן רב חלקם של מי שמכונים דוברי־עברית־חושבי־יידיש.

הדוגמאות למלים רבות מספור: "חאפרים", "זץ" בפרצוף, "לוקש", "גודניק".

נו, ואחרי כל אלה עוד אפשר לטעון שהיידיש מתה? איפה. היא חיה לא רע בתוך העברית...

הקליינע מנטשאלאך – שמואל סגל, שמואל עצמון ושמואל רודנסקי בתוכניתם "הגלגל מסתובב" של שלום עליכם. פריחה מחודשת לתיאטרון היידי

"בעל־בית של קלח כרוב"

"משוגע מי שמחליף שפה עשירה כזאת בשפה אחרת" – אומר הסופר יצחק בשביס זינגר, ומדגים

מאת ישראל זמיר

[illegible] על חיוניותה של היידיש לעומת שפות אחרות לא יסתיים מן הסתם [illegible] יש מי שטוען שיידיש היא שפה מתה. שפה גוססת, שפה נשכחת, שפה [illegible] אך עם נקוף העיתים, בכל פעם אחרי בלותה היתה לה עדנה. כך כנראה [illegible] בארץ ופריחתה אף הניבה רשימה זו.

לא אוכל להכחיש את יחסי העמוק לידיש. על אושרה וציוריותה דומה שאין [illegible] אבי, הסופר יצחק בשביס זינגר, שהתארח בקיבוץ בית־אלפא. סיפר [illegible] פעם "זוללי האידיש" פתח עימם במעין "תחרות בלשנית": "אנגלית – כך אומרים – היא השפה העשירה ביותר בעולם. במהדורה האחרונה של מילון וובסטר הגדול מופיעות שלושת רבעי מיליון מילים. ואני טוען שיידיש עשירה הרבה יותר. אולי לא בעניינים טכניים. אבל בלי ספק בכל הנוגע להערכת [illegible] של אדם או תכונותיו.

"הנה ואוכיח את טענתי. כמה מילים יש באנגלית. דרך משל, בשביל "עני"? חצי תריסר לכל היותר. ואילו ביידיש יש: עני, קבצן, אביון, דלפון, שלעפער, ארחי־פרחי, שוכן הקדש, מחזר על הפתחים, בעל בית של קלח כרוב, בן־בלי־כותונת, עני מרוד שרוי בצרות צרורות, בצרות קצוצות, סתם צרות ויש גם ביטוי כמו: יורד [illegible] את רוקו, שכח צורת מטבע, מתפגר שלוש פעמים ביום ברעב. הולך לו לעולם הבא או כמו לצדיק בעולם הזה, נושא את נשמתו בקצה חוטמו. [illegible] לומר עליו שהוא דועך כמו נר. שיש לו בקושי בשביל מים ודייסה. שכל [illegible] כי אינו רואה פרוסת לחם. אתה יכול אפילו לקרוא לו רוטשילד [illegible] קטנה, והכל יבינו שהנשמה יוצאת לו מחמת רעב. אז משוגע מי שמחליף [illegible] עשירה כזאת בשפה אחרת".

חלקים מאותם טיעונים ששמעתי בבית־אלפא, שילב הסופר בנאומו בטקס [illegible] נובל, שזכה לו ב־1978.

חסל סדר מגינים ומגנים

מאת אהרון אפרת

"יידיש ו"איווריט" — מי ומה הן ... בחיבור כזה? האם מישגה ... זו ליד זו? האם קשה לזהות ... היוחסין שביניהן? מי היא ...

... היא במובן לשתי השפות ... של העם היהודי לדורותיו. ... בגלויותיו. לתולדות תרבותו ... במולדתו ובתפוצות.

... כוודאי בשוויון הזה דבר ... או אולי הנמכת קומתה של ... אין ספק שהאיות המעוות והמרושע ... בשבע האותיות: איווריט, — ... לצרכי היידיש בברית־המועצות, ... "היימלאנד" ודומיו, — מעוות ... את היידיש וגורם לה עוול ...

... כוונתי לעסוק כאן בנסיון פילולוגי. ... בעולם היידיש, נדרש אני ... אחרים. המתעוררים לאחרונה ... קיומן של העברית והיידיש בחיינו. ... אירועים הביאו אותי לעסוק בנושא: ... של היידיש לספרות, אמנות ... "גלי צה"ל" ואימצה "הבימה" ...

... נערך במוסקבה במלאת 25 שנים ... של הירחון "סאוועטיש היימלאנד". ... מאמר של חוקרת יהודיה של שפות ... אלכסנדרה אייכנוולד. באותו ירחון: ... של העברית (איווריט) בת זמננו ... (פילולוגי — א.א.) — שפראך ... המאמר הופיע בגליון החגיגי ... ותכנו, שיפורט להלן, הוא ... ביותר מבחינת העיתוי וכן מבחינת ... ופתיחותו.

... האירוע הרביעי הוא אישי לחלוטין: ... טלפון שקיימתי בימים אלה עם ... מאגאריק — מסורבת עלייה — ... במוסקבה. מכל מה שהצעתי לה היא ... לדבר איתי בעברית. בעלה אלכסיי ... היא ובנה בן השנה — ... היא מהנדסת חשמל אבל אינה ... במקצועה, בשל תביעתה לעלות ... מתפרנסת משיעורים בעברית ... באותו ערב שהשגתי אותה ... כדי לברכה ליום ההולדת של בעלה, ... — נשמעו מחלל הדירה קולות ... של אלה תלמידיה לעברית, שגם הם ...

המחווה

... גלי־צה"ל, להקדיש שבוע של ... לספרות, לאמנות ולמחזאות של ... עוררה גלי אהדה נרחבים. התגובה ... התבטאה בהתקשרות על כל גוניה ... של ותיקים כצעירים באלפיהם לאולמות "הבימה", שאימצה את יוזמת גלי־צה"ל ומציגה מחזות באולמותיה. יצירות בנות דורות של ספרות, אמנות ומחזאות מושכות קהל וחיבה גלויה.

אפשר לומר: חסל סדר גדודי מגיני השפה העברית ומגני היידיש. העברית לא זקוקה להם. גם גדולי מעצבי העברית, גם המדינה על מוסדותיה חייבים לעשות עתה למען היידיש ויצירתה העשירה. הולך ומתברר שמגיע לה הרבה ואין בלתי אם מדינת ישראל, על שלל מוסדות התרבות והחינוך שלה, שיחזירו לה את מעמדה ועטרתה.

שלילת היידיש היתה כרוכה בהינתקות קיצונית מדי מהווי הגולה. והנה לצערנו אין בעיה זו קיימת כמעט, נוכח וניחתה של היידיש בכל רחבי הגולה. היא נעלמת כשפת דיבור ובקושי מקויימת בכתבי־עת ומחקר. מולי שפירא, מנהל מחלקת התרבות והבידור בגלי־צה"ל, מספר כי בתהליך ההכנות והעשייה למען שבוע־יידיש "נעשינו ממש יידישיסטים".

יוזמת גלי־צה"ל ו"הבימה" חייבת להיות ראשיתו של תהליך חיוני ובריא, של לימוד יידיש ושימוש בה בקרב הדור הצעיר בישראל ובתפוצות. זאת לא תהיה אפיזודה חד־פעמית וכודרת. יכירו את היצירה העשירה ויאהבו אותה.

הירחון

הירחון שחגג בקיץ 1986 עשרים־וחמש שנים להופעתו, אינו של יהדות ברית־המועצות. זהו ירחון ספרותי, אמנותי וביקורתי של ארגון הסופרים הכלל־סובייטי — בשפת יידיש, בית ההוצאה והמו"ל: סובייטסקי פיסאטייל — הסופר הסובייטי. העורך מאז היווסדו ועד היום — אהרון (ארן) ורגליס. רוב מוחלט של הכותבים בו הם יהודים צעירים, ילידי שנות הארבעים והחמישים, משמע בני 25 עד 45. רק בודדים נמנים שם עוד על הדור שלפני מלחמת העולם השנייה. רובם מעידים על עצמם שלמרו יידיש ממקורות וולונטריים ומ"שמיעה ושמועות", כפי שהתבטא אחד מהם. הם אסירי תודה לירחון, גם על שנותן להם בית לביטוי מאווייהם וגם כמקור להעשיר את ידיעתם בשפה. הם אוהבים את היידיש, מתעמקים בה, מחפשים את יצירתה בעבר על ניביה וגוניה.

אי־אפשר להתייחס באדישות לקבוצה הגדולה של המשתתפים בירחון. רובם ככולם צעירים בעלי השכלה ותארים מדעיים, דווקא במדעים ריאליסטיים: חשמל, אלקטרוניקה, מכונאות, מחשבים, ביולוגיה, רפואה, מורים בתחום הריאליסטי או בספרות רוסית והיסטוריה כללית. בחלקם גם נושאי תארים בחקר האמנות, הספרות, הציור והפיסול ויוצרים בעצמם.

בולט מאד — ואין מנוס מלציין זאת בהדגשה — ההבדל, עד כדי פער רציני, בין סגנון כתיבתם לבין כתיבתו של העורך

(סוף בעמוד 8)

ריכז לענייני היום: לוי מורג
עורכת אחראית של עמודי ...: עמית אנטר

מ"שמאטעס" לעיתונות

מאת גלעד דותן, טורונטו

כשג'ון מקיבין מדבר יידיש מקשיבים הנוכחים ביראת כבוד. מקיבין, המו"ל החדש של השבועון היידי "חדשות יהודי המערב", הוא נוצרי שחי בוויניפג, קנדה—העיר הגדולה במחוז מניטובה. בעיר זו חיה הקהילה היהודית השלישית בגודלה בקנדה, המונה כ־25 אלף נפש, שיש לה מסורת יידיש ותיקה ומכובדת.

בנוסף לכך יש שלוש קהילות משמעותיות אחרות במערב קנדה: בוונקובר העיר העיקרית במחוז קולומביה הבריטית, יש קהילה בת עשרת אלפים נפש, וקהילות המונות כמה אלפים יש בכל אחת משתי עריו הגדולות של מחוז ונפט אלברטה — קאלגרי וארמונטון.

ג'ון התחיל להתעניין ב"לשון האימהות", כהגדרתו הקולעת של רב סרן, מסיבה עיסקית טהורה. בענף הבגדים המשומשים, בו החל את הקריירה שלו, היו רוב הסוחרים וגם חלק גדול מן הלקוחות — יהודים. "היינו חברים מצויינים. לעיתים קרובות הם התלוצצו עימי ביידיש, וכך התחלתי להתעניין בשפה. מכיוון שהיה לי באותו זמן פנאי בערבים, נרשמתי לקורס ליידיש בבית הספר על־שם י.ל. פרץ. אני עדיין יכול לקרוא ולכתוב לא מעט, אבל יש לי בעיה עם חומר מודפס"... מספר המו"ל בגאווה.

לפני שנה וחצי קנה ידיד יהודי של מקיבין את השבועון "חדשות יהודי המערב". אותו ידיד תרם רבות להעלאת רמתו של העיתון, אבל לא הצליח לחלצו מקשייו הכספיים. הוא ביקש מג'ון לסייע לו, בעיקר בקשירת יחסים עם קהילת אנשי העסק הלא־יהודים בוויניפג, למען יפרסמו מודעות בשבועון הקטן. מקיבין היה האיש הנכון: מעסקי השמאטע עבר לעסקים אחרים, ובין השאר עסק בהצלחה גם בעיסקי עיתונות.

"אין זה חשוב מי הם הקוראים שלך", מסביר חובב היידיש את גישתו. "כל עוד אתה מספק חדשות, בידור ורשימות מעניינות לקהל הקוראים הספציפי שלך. אם אין הם יכולים לקבל חומר זה ממקור אחר — אינך יכול להחטיא". ביולי האחרון רכש מקיבין את "חדשות יהודי המערב" מידידו, שהחליט להתמסר לנושאים אחרים.

בבירת מניטובה יוצא לאור שבועון יידי נוסף, "הג'ואיש פוסט", אבל ג'ון איננו רואה בו מתחרה לשבועונו. לדעתו, פרוסת העוגה שמקצים המפרסמים לכל השבועונים בעיר קטנה מאוד. זאת משום שהם מעדיפים לפרסם בשני העיתונים היומיים הרואים כה אורה ה"וויניפג פרי פרס". הנחשב ליומון האיכות מספר שניים לאחר ה"גלוב אנד מייל" של טורונטו, והיומון הקליל "וויניפג סאן". הבעיה של ג'ון מקיבין כבעל שבועון קטן המיועד לציבור מוגדר היטב — יהודים מבוגרים — היא לשכנע את המפרסמים. שגם בעיתונו הפירסום כדאי. "מלחמה עם הג'ואיש פוסט על מעט הדולרים המגיעים כעת מן המודעות. היא ביזבוז זמן לשני הצדדים. יש מקורות הכנסה נוספים בשביל שנינו", מסכם המו"ל החדש של "חדשות יהודי המערב" את ה"אני מאמין" שלו. כדי ליצור לשבועון בסיס כלכלי איתן, אירגן מחדש את המערכת, המינהלה וההפצה, במטרה לעשותם יעילים יותר. לבעלי עסק רציניים הכין ג'ון עיסקת חבילה, שמטרתה להפכם ללקוחות קבועים שלו. עם דוברי היידיש שביניהם הוא נהנה לעבור, ובעיקר — להתלוצץ.

רשות הקורא

כתם היחסים עם דרום־אפריקה

בעיתוני יום שני, ה־26 בינואר 1987, מצאנו כי ישראל היא אחת מספקיות הנשק העיקריות לדרום־אפריקה. מצאנו גם, כי קיים חשש לשיתוף פעולה גרעיני בין ישראל למשטר הגזעני בדרום־אפריקה. הקונגרס האמריקני, כך נאמר, עלול לקצץ את הסיוע לישראל עקב שיתוף הפעולה עם ממשלה זו.

"תמימות היא או איוולת", שואל אלכסנדר פן באחד משיריו. ובכן, זהו זדון לשמו. אין כל אפשרות אחרת להבין שיתוף פעולה כלשהו בין ישראל לבין המשטר הגזעני המחריד בדרא"פ. זדון נטו. אני מטיל ספק גם בכנות תפישת לקחי השואה ע"י פרנסי המדינה. אנשים שמספר חקוק על זרועם אינם חשים כל בושה לספק, באותה הזרוע, נשק למשטר הפאשיסטי בדרום־אפריקה. מעשים אלה של ממשלת ישראל אינם ניתנים להבנה.

אנחנו, צעירי מפ"ם לוחמים בממשלה כנגד תפישותיה החברתיות־כלכליות, המעשירות עשירים על חשבון העובדים, וכנגד הקיפאון בתהליך השלום. אבל מול שיתוף הפעולה המכביש הזה אנו עומדים חסרי אונים.

ממשלה יהודית, המסוגלת לשתף פעולה עם משטר גזעני זה, כשניצולי השואה עדיין חיים בינינו, זקוקה לרחמי שמיים. אבל כיוון שאיננה ראויה להם, על העם בישראל לעשות כל אשר לאל ידו ולגאול אותנו. מכתם מחפיר זה.

אילן גילאון, מזכיר צעירי מפ"ם.

יהדות העולם זקוקה לסוכנות

יהדות העולם, התורמת מכספה למדינה יותר מחצי מיליון דולר בשנה, רוצה להרגיש שותפות בבניית הארץ. את זאת היא עושה באמצעות הסוכנות היהודית. היא ממנת את כל פעולותיה ועובדיה, משתתפת בניהולה של הסוכנות ובקבלת כל החלטותיה. היא גם המבקרת את פעולותיה ותקציביה.

יהדות העולם זקוקה לכלי ביטוי בארץ. המדינה אינה יכולה לתת לה כלי ביטוי זה בממשלה, וגם לא בכנסת. למטרה זו קיימת הסוכנות היהודית. לכן, לא ברור מדוע הטלוויזיה מארגנת תוכנית מגמתית להיסטול כלי ביטוי זה של יהדות העולם וניתוקם מגנו.

אין כל ספק שיש מקום לבקר את תיפקודה של הסוכנות היהודית. יש מקום לשפר; יש מקום להגביל את נסיעותיהם לחו"ל של חברי ההנהלה. אבל אי־אפשר לשפוך את המים עם התינוק — אנו עדיין בבחינת תינוק הזקוק למים של יהדות העולם, ואשר רק באמצעות הסוכנות מוצאים את אפיקם.

חיים פרלון, רמת־גן.

מלה טובה

ממעטים אנו באמירת מלה טובה. שגיאה כי תיפול, טעות כי תחזור — ויעוטו מכל עבר.

אך כשלנגד עיניך בשנים האחרונות חל ממש מהפך בעיתון "על המשמר", איני זוכר כי צויינו הדברים. לפתות במדור הצנוע "רשות הקורא". אשר ציינתי כאן, טוב גם לגבי חיינו כקיבוץ. אך הטעם לבי ל"על המשמר".

מאמרים ורשימות, מהן גם פיוטיות, נכתבים בפשטות ובהעמקה. ואין זה כלל פשוט כך להגיש חומר. התגובות על המתרחש, יש בהן כל הרצינות, ולא מעט הומור ורצון לשתף את הקורא בעניין. פעמים אני מלא הערצה לעיתון, כדבר שלם המכיל כל־כך עניינים שונים ומשונים. יש כמה מדורים מצויינים ממש. תרבות, תיאטרון, קולנוע, וכן ענייני דיומא.

נאמר בפשטות — עיתון טוב: נאבק על עמדות, ולא בצורה שגרתית. כל אשר נכתב, מהבחינות הפוליטיות, מוכן ושווה לכל נפש ואין זה כלל פסול כשמאמר יסודי מלמד, מחנך, מעלה בעיות. אני נמנע מלהזכיר שמות, שמא אחסיר מי וללא כל הצדקה אפגע. עובדה היא, שכל אותם העורכים שמניתי הם מנת חלקם של רבים וטובים.

יש די עיתונות קיבוצית, והעומדת בפני עצמה — אך טוב יהיה אם יינתן מקום לנושא הגדול ששמו קיבוץ — למען יידעו.

כרמל ויסקינד, עין השופט

שתייה חמה

לא בכל בסיסי צה"ל מקבלים החיילים שומרי הלילה שתייה חמה (קפה, תה וכיו"ב). אין צורך לפרט את חשיבות המשקה החם, במיוחד בלילות הקרירים לחימום הגוף ולהגברת הערנות. יש איפוא להציב מיחם קפה ותה וכוסות בכל חדר משמר, כדי שהחיילים ייהנו משתייה חמה.

אלי אלון, תל־אביב.

השמטה

במאמר "לא סתירה לא מילבור" ("על המשמר", 27.1.87) נשמט הקטע: "סיעת הליכוד בהסתדרות היתה הצעקנית ביותר נגד המדיניות והתוכנית הכלכלית. אז מה האם זה מבטא מהפכנות או צביעות?" עם המחבר והקוראים הסליחה.

המערכת

רוטציה רוטציונית

עדיין בחדרי חדרים, בחיתולים, נרקם רעיון חדש בקרב אנשי שמיר בליכוד: לבטל את הבחירות בעוד כשנתיים ולהמשיך ברוטציה. הם בונים על כך שיהיה להם את שמעון פרס לרעיון ובעקבותיו את מפלגתו. בתום 25 החודש

יצחק שמיר

הנוכחיים יחזור פרס אל לשכת ראש הממשלה. אחרי 25 חודש שוב יתחלף עם שמיר, שיהיה ראש ממשלה בפעם השלישית, מול שיניהם החורקות של לוי ושרון.

כלפי חוץ יסבירו, שהעם הרי אוהב את הרוטציה. היא הוכיחה את עצמה והיא עדיין צו השעה. המשק עדיין עומד בפני קשיים שרק הסכמה לאומית רחבה תוכל להתגבר עליהם ולהביא לצמיחה כלכלית. לכן, כך יגידו, המשך הנוסחה הקיימת, בלי בזבוז כספים מיותר על מערכת בחירות, הוא מה שעם ישראל צריך.

הרעיון המקיאווליסטי הזה נשען על הרוב המוחלט שיש למפלגת העבודה ולליכוד בכנסת וכן על כך שנציגי רוב המפלגות הנותרות יסכימו לקבל מנדט בטוח על פני התמודדות מחודשת במוסדות מפלגותיהם על מקומם ברשימה ויציאה אל הבוחר. "חוק יסוד: הכנסת" קובע, כי "תקופת כהונתה של הכנסת תהיה ארבע שנים מיום היבחרה". החוק אף נותן מועד: "הבחירות לכנסת יהיו ביום ג' השלישי לחודש חשון של השנה שבה תמה כהונתה של הכנסת היוצאת". אך מהו חוק יסוד לעומת רצונם של 90 ח"כים, אם לא יותר? כנגד רעיון כזה, אגב, נקבעה תקופת כהונתה של הכנסת בחוק יסוד.

אבא אבן, כשהיה שגריר ישראל באו"ם, נהג לומר, שיש באו"ם רוב אוטומאטי נגד ישראל, שאפשר לגייס אותו לכל דבר. אם עצרת האו"ם תרצה, אמר, היא תוכל להחליט שכדור הארץ מרובע. אמר אבן ולא ידע, שיום אחד יוכל אולי ליישם אבסורד זה על השלטון בארצו. הליכוד ומפלגת העבודה, אם ירצו, יוכלו לא רק לדחות את הדמוקרטיה, אלא גם לבטלה. חובה לקטול את רעיון דחיית הבחירות עוד לפני שמישהו בכלל יצא אתו בקול רם.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

הדילמה השקטה

ביקורו שתוכנן של המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, כדי לגלגל רעיונות על יחסי ישראל בדרום־אפריקה, בוטלה לפי הוראת מ"מ שר החוץ עזר ויצמן, בהתערבות שר … יצחק רבין. אולם בינתיים הנושא התלהט, מפני שיש בו דילמה אמיתית.

… היה להחליט על הסתייגות מוחלטת מדרום־אפריקה, אולי אפילו על ניתוק יחסים. אבל לישראל יש — כך אפשר להבין — אינטרסים נכבדים בדרום־אפריקה, ויש גם קהילה … בת 120,000 איש שצריך לחשוב עליה. הדילמה היא, איפוא, איך להסתייג בצורה … יותר ממעשי השלטון הלבן בפרטוריה נגד השחורים, ויחד עם זאת לא להזיק לאינטרס הישראלי.

משני קצות הדילמה הזו ניצבים ד"ר ביילין ויצחק רבין. שניהם יודעים את כל הנתונים, … כן הגיעו למסקנות שונות. רבין סבור, שישראל אינה יכולה להרשות לעצמה להיות … ועליה לשמור על פרופיל נמוך בהתבטאויותיה כלפי דרום־אפריקה. הוא השיג החלטה … ראשי הממשלה", על־פי הניוזוויק, ואף הודיע על כך כנראה לפרטוריה, בביקור … שם, שדבר קיומו פורסם השבוע על־ידי ה"ניוזוויק".

ד"ר ביילין סבור, שישראל חייבת ללכת בעקבות ארה"ב ואירופה ולהחליט על צעדים משל … נגד דרום־אפריקה. הוא שב במחצית החודש בביקור בוושינגטון והתרשם שם מן הרגישות … דרום־אפריקה, למשל. אך בעיקר בקונגרס ובעיקר בקרב הגורמים היותר ליברליים בו, שהם … ידידי ישראל. הם היו רוצים לראותה נוקטת בצעדים כלשהם נגד דרום־אפריקה. … שישראל לא תיוותר מאחורי הצעדים שנקטו ארה"ב ומדינות אירופה.

… לא היתה רבותא. פרס מדבר כך כל הזמן. לכן, בבואו לארץ, ביקש ביילין לבדוק … אחרי שבדיקה קודמת שלו, בראש ועדה בת 10 איש, הולידה המלצות שעיקרן … פרופיל היחסים על־ידי מיעוט ביקורי ישראלים בדרום־אפריקה ועוד. הבדיקה … היתה אמורה להעשות במסגרת דיון חצי־אקדמי שזומן שלשום באולם שרת במשרד … בהשתתפות כ־20 אנשי המשרד ואנשי אקדמיה. המשתתפים היו אמורים לזרוק רעיונות … הקיים ותוך כך להבהיר לעצמם טוב יותר את אופציות הפעולה של ישראל.

… מלפרט את הנימוקים לעמדתו. עזר וייצמן, כשהחליט לבטל את הדיון במשרד … אמר "גם אני הייתי שר בטחון", כלומר, נימוקיו של רבין ידועים לי. שרים … אינם נקיים בנושא.

לפי פרסומים בעיתונות־חוץ מכרה ישראל לדרום־אפריקה בשנות השישים, אחרי אמברגו … של דה־גול ב־1967, את זכויות הייצור של תת־מקלע "עוזי" וכעשר שנים אחר־כך את … זכויות הייצור של רובה ה"גליל". כן מכרה ישראל לפרטוריה, על פי פרסומים זרים, את היידע … לייצור טילי ים־ים "גבריאל", שלוש ספינות טילי "רשף" וגם את היידע הדרוש לייצורן. … ישראל שיפצה טנקים ונגמ"שים רבים עבור צבא פרטוריה וגם מטוסי מיראז'. על פי פרסום … מטוס הקרב הדרום־אפריקני "צ'יטה" הוא דגם משופר של מטוס ה"כפיר". עוד … והפרסומים הזרים, וזה, לדעתם, התחום החשוב ביותר. על שיתוף־פעולה מדעי־גרעיני … ישראל לדרום־אפריקה ועל שיתוף ישראל בניסויים גרעיניים בים ההודי.

בישראל אין מאשרים פרסומים אלה. אך העובדה שגם ד"ר ביילין מחפש דרכים לצעדים … נגד דרום־אפריקה, מעוררת הרהור לגבי צדקתה המוחלטת של עמדת הצוות …

… עשויה לעמוד בקרוב בפני שינוי דראסטי, בגלל גורמים חיצוניים. עד ה־1 באפריל … רייגן לדווח לקונגרס מי המדינות המקבלות סיוע בטחוני מארה"ב ומפירות את אמברגו … הנשק לדרום־אפריקה. תוך חצי שנה ממועד זה, עד ה־1 באוקטובר 1987, יהיה על … לדווח לקונגרס מה הצעדים שהחליט לנקוט נגד מדינות אלה. המלצת הקונגרס היא, … המפרות את אמברגו הנשק לדרום־אפריקה, לא יקבלו סיוע מארה"ב.

… סבורה, כי קיים סיכוי טוב לכך שהיא לא תיכלל ברשימה של הנשיא רייגן, ב־1977 … ישראל לאמברגו הנשק של האו"ם על דרום־אפריקה.

אם ישראל לא תיכנס לרשימה של הנשיא רייגן לקונגרס, לא יהיה איום על המשך שיתוף … עם דרום־אפריקה, ואז ידאג רבין ושמיר להשפיע על פרס להשתיק את יוזמותיו של … ביילין. אך אם ישראל כן תיכנס לרשימת הנשיא רייגן ותהיה צפויה להפסקת הסיוע הצבאי … — או אז יבואו לד"ר ביילין ויבקשוהו להפעיל קבוצות דיון וטראסטים של מוחות … מוסריים ונאורים נגד ממשלת הדיכוי בדרום־אפריקה.

… כה וכה, והרי כלי זה אי־אפשר, נפוצו שמועות המייחסות לד"ר ביילין רצון … היחסים עם דרום־אפריקה כדי לפעול נגד יצחק רבין ולבסס את מעמדו שלו במפלגת … שמעון פרס, העומד לשוב היום לארץ, יצטרך להכריע בדילמה משל עצמו: מאחורי … יותר — רבין או ביילין. הניחוש שלי הוא, שפרס לא רוצה סכסוכים עם רבין. אות … מן הארץ והתבטא באורח השמרני המסורתי כשנשאל על מדיניות ישראל כלפי דרום־אפריקה.

לא שכח ולא סלח

פרס ויועץ סביר

כניסתו של שמעון פרס למשרד החוץ היתה ברגל שמאל. רשימת האנשים שעמד להביא אתו התסיסה את עובדי המשרד. הם התכוונו לקבל את פניו עם שערים סגורים ודגל שחור. לבסוף קיבלו אותו על הדישא, עם דברי כיבושין מפי יו"ר ועד העובדים.

שמעון פרס לא שכח ולא סלח. עובדים במשרד אומרים, שהוא יצר נתק. הוא עובד עם יוסי ביילין, נמרוד נוביק, אורי סביר ועליזה אשר ומבחינה זו הוא כאילו ממשיך לעבוד בלשכת ראש הממשלה, רק ברחוב אחר. הוא לא מתעניין בעבודת המשרד. לא רואה את ההנהלה, את ראשי האגפים, את ראשי המחלקות, והם לא רואים אותו.

עכשיו, כשיצא לשלוש מדינות באירופה, הוא לקח אתו את נוביק־סביר, אך לא את הסמנכ"ל לאירופה ישעיהו ענוג, שהוא בעצם הממונה על המגע השוטף עם בריטניה־פריס־בריסל. ישעיהו ענוג הוא דוגמה טובה מפני שמקורב עובדי משרד החוץ הוא אחד הלא־רבים שביילין־נוביק־סביר מעריכים ומקרבים.

אין זה סוד, שבמהלך שנות המדינה הצטבר במשרד החוץ "רום" מפא"יי, ממשה שרת דרך גולדה מאיר, אבא אבן, יגאל אלון (אפילו משה דיין), אבל, באווירה פארדוכסלית, היום אומרים לא מעט עובדים, שהם מתגעגעים לתקופת שמיר. הם ציפו ליום, שפרס יגיע למשרד החוץ והנה הוא בא והם נותרו בשוליים בבלי אין חפץ בו. אחד העובדים אמר השבוע, שתקופת פרס היא התקופה השחורה ביותר שידע משרד החוץ, לדבריו.

המשרד ממשיך לתפקד מפני שקיימים בו שיגרת עבודה וצוות מקצועי.

המנכ"ל המדיני ד"ר יוסי ביילין, הנהנה מאימונו הבלתי־מסויג של פרס, מקיים קשר שוטף ואינטנסיבי עם עובדים רבים והמגע אתו נעים ויעיל. המנכ"ל אברהם טמיר מרבה גם כן להפגש עם עובדי המשרד ולהתוות תוכניות. ובכל זאת, יד השר עצמו לא מורגשת.

בשרעפי הגעגועים אל תקופת שמיר שמעתי משבחים אותו על שמינה כראש לשכתו אחד מבין עובדי המשרד, יוסי בן־אהרון. בשעתו נמתחה על בן־אהרון ביקורת לא מעטה (ימני, חוצץ בין השר והעובדים). אבל היום אומרים — הוא לפחות הכיר את המשרד מבפנים והדריך את שמיר שלא לשנות. פרס, לעומת זאת, נעזר רק באנשים שבאו אתו והיחיד מביניהם שהוא איש משרד החוץ, אורי סביר, לא מתמצא היטב בתפקודי האנשים וברגישויות השונות.

בסופו של דבר איני בטוחה, שבמשרד החוץ בתקופת פרס יש הרבה יותר משהיה בתקופות אחרות. בתקופת כל שר חוץ היו טענות: שהוא מתעניין רק בארה"ב ומזניח את היתר (דיין), שהוא מתעניין רק במינויים פוליטיים ושקט מדיני (שמיר), שהמשרד מנוטרל כי הוא מנוטרל (אלון). יחד עם זאת, הטענות כלפי פרס מקשיות, לוא היה מפנה קצת מן המרץ שהוא מוציא על התוכנית הכלכלית ועל שנת בן־גוריון לעבודת משרד החוץ, הוא היה יכול לגרום במעט מאמץ הרבה יותר נחת.

הוק ולא נץ

שאלתי במשרד החוץ מדוע רוברט (בוב) הוק, ראש ממשלת אוסטרליה, העושה כאן ביקור רשמי, אוהב את ישראל. מיד נעניתי: … השונאים תמיד מחפשים פגמים. … אוהב אותנו אז אנו צריכים לשאול … יכול האת?

… התפתחה כנראה דרך היכרותו את … לאורך השנים שבהן היה פעיל … האיגודים המקצועיים של … תחילה כיועץ משפטי, אחר־כך … ועורך דין של הארגון ולבסוף … במשך 10 שנים (1970־1980). גם … הוא לא היה מנותק מעסקי האיגוד … ב־1980 נבחר בו הלייבור, שהיה אז … לדובר המפלגה לענייני עבודה … לאחר־מכן נבחר לפרלמנט. ב־1983 … למנהיג האופוזיציה ובמארס אותה שנה … את מפלגתו לנצחון בבחירות. מאז … כראש הממשלה.

… ההסתדרות ישראל קיסר בוודאי … של הוק. איש האיגודים … שיתוף אותה. קיסר, אגב, יפגוש … היום בסעודת צהריים. הוק הכיר את … וההסתדרות בביקוריו הקודמים, ב־1971 … אז בא לכאן מיד אחרי מרוץ … הוא התרשם מאוד מקופת … אומרים, ממפעלי ההסתדרות, בנק … (ובמפלא אופטימיות).

… את העם היהודי ומהיותו … האיגודים המקצועיים השתתף … של הקהילה היהודית באוסטרליה … אביו, אגב, היה מטיף … המיוחד שלו אל …

… בגינוני ידידות. מעבר לכך … בערכו. מבחינה מדינית … מכאן ת"ק פרסה וגם אם … עם המלך חוסיין לפני ימים אחדים … עם הנשיא מובארק בעוד ימים … לקבורה, ויכולת … לקידום תהליך השלום (שכל מדינאי המבקר בארץ אוהב להשתעשע בה) אינה גדולה.

בטקס הממלכתי שנערך לכבודו עם בואו אמר הוק, שבשיחותיו כאן ירצה לברר את האפשרויות להתקדם בתהליך השלום. הוא ציין תוך כך, שאוסטרליה תרמה ומוכנה לתרום לקידום תהליך השלום אם וככל שיידרש. תרומת אוסטרליה בעבר — השתתפות בכוח הרב־לאומי בסיני — רמזה על הפרמטרים של התרומה העתידית: בקטן.

היבטים מדיניים אחרים הם היחסים המצויינים שאוסטרליה מקיימת עם סין (לפני חודשיים ספורים ביקר באוסטרליה שר החוץ הסיני ולאוסטרליה מספר פרוייקטים כלכליים גדולים בסין) ועם כתריסר מדינות בדרום האוקיינוס השקט. אך, שוב, שמיר עשוי לבקש מהוק להפעיל השפעתו בסין כדי לעוררה להכיר בישראל. אך לא נראה שבידי הוק להביא למפנה במדיניות הסינית.

נותר התחום הכלכלי, שבו בא לביטוי שיתוף הפעולה בין אוסטרליה וישראל ואותו מקווים להרחיב עתה, על־ידי חתימה על הסכם מסחרי חדש. הסחר בין שתי המדינות היום די צנוע. ישראל ייצאה לאוסטרליה בשלוש השנים האחרונות סחורות בשווי של 50 עד 60 מיליון דולר בשנה ואילו אוסטרליה ייצאה לישראל בסכום של 45 מיליון דולר בשנה. ישראל ייצאה לאוסטרליה כימיקלים, ציוד אלקטרוני, מוצרי השקיה, יהלומים, טקסטיל. אוסטרליה ייצאה לישראל בעיקר פחם וגם כותנה ואורז.

היום עומד בוב הוק לפגוש לארוחת בוקר משלחת פלשתינית מן הגדה ועזה. לאחר מכן ייצא לבית־לחם ל"ביקור רשמי" כפי שאמר שגריר אוסטרליה בישראל ד"ר רוברט מארייליף. הוק יבקר בכנסיית המולד וייפגש עם ראש עיריית בית־לחם, אליאס פריג'. בבית־לחם ובבית ג'אלה מתגוררים אוסטרלים רבים. בישראל, כפי שאמר שמיר להוק, יש 7000 יוצאי אוסטרליה.

ידיד מאו·זן

מאת ירון אמיתי

בוב הוק, ראש ממשלת אוסטרליה המבקר עתה בישראל, אינו פנים חדשות באזורנו. בעבר ביקר כאן פעמיים כראש האיגודים המקצועיים בארצו, וקנה לו שם של ידיד ישראל. אך מבט מעמיק במצע מפלגת הלייבור, בראשה הוא עומד, מצביע על עמדות מאוזנות למדי בנוגע לסכסוך הערבי־ישראלי. הלייבור האוסטרלי קורא להוצאת הכוחות הזרים מלבנון, תומך בהחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338, ובצד תמיכה בזכות ישראל להתקיים בבטחון, מצדד בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים ואף זכותם למדינה עצמאית. האוסטרלים קוראים גם לכינוס ועידה בינלאומית בראשות ארה"ב וברה"מ ובהשתתפות אש"ף.

אין זה ביקורו הראשון של בוב הוק בישראל, אך על פי המצב הכלכלי באוסטרליה זה עלול להיות ביקורו האחרון כאן כראש הממשלה

ממשלת אוסטרליה אינה מכירה באש"ף בגלל סירובו להכיר בישראל, אבל מודה שהוא מייצג חלק ניכר מהפלשתינים. שר החוץ ביל היידן הירשה לכל הדיפלומטים האוסטרלים ברחבי העולם להיפגש עם נציגי אש"ף — למרות שעלי קזאק, הנציג הבלתי־רשמי של אש"ף באוסטרליה, הצליח להסתכסך איתו קשות.

אוסטרליה מספקת מעט מאד כותרות לעיתוני העולם, בניגוד לתדמית השלווה, עוברת עכשיו על היבשת הדרומית תקופת אי־שקט. הכלכלה האוסטרלית נמצאת בצרות; האוקיאנוס השקט הפך לזירת התגוששות בין המעצמות.

אוסטרליה מודאגת מהסכמי הדיג שחתמו לאחרונה הסובייטים עם מדינות איים קטנות בפאסיפיק. לאחרונה ביקר בקנברה שר החוץ היפאני, שדן עם האוסטרלים באמצעים לבלימת החדירה הקומוניסטית לאזור. תמיכתה של אוסטרליה במתן עצמאות למושבה הצרפתית הסמוכה, קלדוניה החדשה, הביאה להידרדרות היחסים עם צרפת, שהיו מתוחים בלאו הכי בגלל הצטרפות אוסטרליה בדצמבר האחרון לשבע מדינות אחרות שאישרו כבר אמנה לפירוז האוקיאנוס השקט מנשק גרעיני. צרפת, כידוע, משתמשת באזור האוקיינוס השקט לביצוע ניסויים גרעיניים.

רוחות סוערות

הרוחות סוערות באוסטרליה גם סביב תוכנית הבטחון לשנות ה־90, שהגיש להוק שר ההגנה קים ביזלי. התוכנית קוראת להגברת עוצמת הצבא האוסטרלי ולהקטנת תלותו בסיוע אמריקני (אוסטרליה חברה עם ארה"ב בברית הגנה אזורית — ANZUS). הדו"ח טוען גם שהדגש בהגנת אוסטרליה צריך להיות מופנה כלפי אינדונזיה בצפון. האופוזיציה מתחה ביקורת חריפה על ממשלת הוק ועל הדו"ח, העלול לדעתה להביא להתערבות אוסטרלית בדרום מזרח־אסיה.

גם בפוליטיקה המקומית לא חסרו סערות. בבחירות לממשלה המקומית בקווינסלנד, אחת משש המדינות בפדרציה האוסטרלית, זכה בניצחון בניגוד לכל התחזיות אויבו המושבע של הוק, ג'והנס ביילקה־פטרסן, הוותיק מה"מפלגה הלאומית" השמרנית.

הוק בן ה־57 מכהן כראש ממשלת אוסטרליה מאז הבחירות במארס 1983. חודש בלבד קודם לכן הדיח מראשות מפלגת הלייבור, שהיתה אז באופוזיציה, את קודמו ביל היידן (שר החוץ הנוכחי). בבחירות הביס הלייבור את הקואליציה הליברלית השמרנית בראשות מלקולם פרייזר, ששלטה באוסטרליה שבע שנים. לאחר תבוסת הליברלים פרש פרייזר, ואת מקומו בראשות האופוזיציה תפס אנדרו פיקוק. גם הוא לא הצליח ביותר בתפקידו, וב־1985 הוחלף בג'והן הווארד.

הקדמת הבחירות

לקראת הבחירות הקרובות, ב־1988, מתמקד המאבק בין הלייבור לימין בנושאי כלכלה ובטחון. יריביו של הוק מגנחים את הממשלה על ירידת ערך הדולר האוסטרלי, עליית החוב החיצוני והטלת מיסים לא פופולריים על רווחי הון. הוק ייאלץ כנראה להעביר באפריל הקרוב תקציב צנע. ועל רקע זה פשטו שמועות על הקדמת הבחירות לחודש מארס.

הוק מכחיש את השמועות. גם יריבו פטרסן סבור שהלייבור לא יקדים את הבחירות כאשר המצב הכלכלי בשפל. "הוא צריך להיות שוטה ממה שחשבנו אם ילך לבחירות", אמר פטרסן. "אני מציע לו ליהנות מהשלטון — הוא לא יהנה ממנו עוד זמן רב".

בינתיים ממשיך הוק ליהנות מפופולריות רבה בציבור. עד הבחירות תחלוף עוד שנה — ואם עד אז לא תתאושש הכלכלה, יתכן שזהו ביקורו הראשון והאחרון בישראל כראש ממשלה.

בוב הוק, ראש ממשלת אוסטרליה, בישראל: המסיבה נגמרה
(צילום: אנדרה ברוטמן)

צרות בארץ השפע

מאת ניקולאס קריסטוף*

נהגו לכנותה "ארץ בת־מזל", ותושביה האוסטרלים האמינו, כי מדינתם רחבת־הידיים תשגשג הודות לשפע הזהב, הנפט, הפחם ואוצרות־הטבע האחרים שהתברכה בהם. אך סדרה ארוכה של קשיים כלכליים, ובכללם חוב־חיצון העלול לתפוח בקרוב לאחד הגדולים בעולם — עירערה בהדרגה את האופטימיות הנינוחה.

הדאגה החלה לכרסם באוסטרלים במיוחד מאז צנח הדולר האוסטרלי, אשתקד, בשוקי־המטבע בעולם, ומאז השמיע שר האוצר הפדראלי, פול קיטינג, במאי שחלף את האזהרה שהדהימה רבים, כי נשקף לאוסטרליה סיכון חמור כי תיהפך ל"רפובליקת בננות".

ראש הממשלה, בוב הוק, הוסיף כעבור כמה חודשים אזהרה משלו. "המסיבה נגמרה, פיניטו," אמר הוק, "ועל האוסטרלים להבין זאת, פיניטו."

ג'ון וו. האוורד, מנהיג מפלגת האופוזיציה הליבראלית, אמר לא־מכבר בראיון: "הבעיות הן מבניות ולא מחזוריות. אין הן דומות לשום אתגר כלכלי שידענו למן מלחמת העולם השניה."

הערכות עגומות אלה מושתתות על הידרדרות מחירי הסחורות, גרעון מסחרי תופח וחוב־חיצון ההולך ומתעצם. אוסטרלים רבים הולכים ומכנים את הדולר שלהם "פסו", נוכח הירידה הגדולה בערכו אשתקד.

רוב הכלכלנים והבנקאים מטילים ספק בתחזית הקודרת, כי קשייה הכלכליים של אוסטרליה ידמו בקרוב לאלה של אמריקה הלאטינית, שבה הצמיח צירוף דומה של חובות וירידות בערך המטבעות המקומיים משבר חובות חמור בשלהי 1982; אך עם זאת אין ספק, כי שפל כלכלי פוקד את אוסטרליה.

במקום ה־18

לפני כמאה שנה נהנו האוסטרלים מן ההכנסה הגבוהה ביותר לגולגולת בעולם. כיום צנחה אוסטרליה למקום ה־18 בעולם בתחום זה, ושכנותיה האביונות־בעבר באוקיאנוס השקט מתקרבות בקצב מהיר לרמתה. בסינגפור, למשל, מגיעה ההכנסה לגולגולת ל־7,000 דולר בשנה, לעומת 10,000 דולר באוסטרליה.

"זה מדיר שינה מעיני," אמר פיטר באום, סנאטור בכיר מן המפלגה הליבראלית, בדברו על תפיחת החוב החיצון ועל קשייה הכלכליים של אוסטרליה בכללם. "מתקבל הרושם, כי כלכלת אוסטרליה פגומה בעצם המבנה שלה," אמר באום.

החוב־החיצון התופח של אוסטרליה הוא אחת הבעיות המטרידות ביותר. על־פי אומדנים אחרונים, מיוני 1986, הסתכם חובה החיצון של אוסטרליה בכ־60 מיליארד דולר (אמריקניים), לעומת 18 מיליארד ב־1981. כמדינה חייבת, טוב מצבה של אוסטרליה מזה של בראזיל ומקסיקו, שהחוב החיצון של כל אחת מהן מסתכם בכ־100 מיליארד דולר, אך גרוע ממצבה של ארגנטינה, שחובה מסתכם בכ־50 מיליארד. יש להביא בחשבון עובדה נוספת: כי לאוסטרליה כ־16 מיליון תושבים בלבד, כמחצית אוכלוסייתה של ארגנטינה.

בדומה למדינות אמריקה הלאטינית, מתבטאים גם חובותיה של אוסטרליה, ברובם, במטבעות־חוץ: 65% אחוז מהם בדולרים אמריקניים ו־20% אחוז נוספים במטבעות־חוץ אחרים, ורק 15% אחוז בדולרים אוסטרליים. פירושו של דבר, שככל שיורד ערכו של המטבע האוסטרלי, כן מתקשה אוסטרליה לפרוע את חובותיה — קרן וריבית גם יחד.

"בהשוואה לארגנטינות ולבוליביות שבעולמנו, אין חובה החיצון של אוסטרליה חמור היום" סבור ג'ון ה.ק. ברונר, הכלכלן הראשי של חברת "ברוקן היל", חברה העוסקת בניצול אוצרות־טבע והיא הגדולה ביותר כיום באוסטרליה. "אך מחר עלול החוב הזה ליהפך למדאיג ביותר," אמר האיש.

ברונר ציין, כי סכומי הקרן והריבית שיהיה על אוסטרליה לפרוע, יגדלו במידה ניכרת על־פי כל התחזיות — בעשרות השנים הבאות. בשנת הכספים 1986 בלעו תשלומי הריבית כ־17% אחוז מכל הכנסותיה של המדינה במטבע־חוץ.

פקידי־רשות במלבורן מודים, כי מבנה הכלכלה האוסטרלית יישאר בכל הנראה בעינו בעתיד הנראה לעין. הסחורות ישלטו בכיפה ומחירי הסחורות נמצאים בשפל המדרגה. מחירי התוצרת החקלאית, כגון חיטה ושעורה, ירדו גם הם בגלל סכסוכי־סחר בין ארה"ב לבין הקהיליה האירופית. ממשלת אוסטרליה אומרת, כי בשנת הכספים הנוכחית, היא עומדת לאבד יצוא חיטה ושעורה בשווי 675 מיליון דולר בגלל מלחמות־סחר מעבר לאוקיאנוס האטלאנטי.

דונאלד הורן, מומחה למדע המדינה מסידני, הביע דעתו, כי בעיות הכלכלה האוסטרלית נובעות מהסתמכות־יתר על השפע החקלאי, במקום על טכנולוגיה ותושייה. משום כך, הכתיר את מחקרו הקלאסי על אוסטרליה, שפורסם ב־1964, בכותרת "ארץ בת־מזל". הוא עשה זאת במידה לא מעטה של אירוניה, אך האוסטרלים הבינו את כותרת מחקרו כפשוטה ועד מהרה דבק באוסטרליה הכינוי "ארץ בת־מזל".

הוק ועמיתיו ממפלגת הלייבור מרגישים את חומרת הקשיים שאוסטרליה ניצבת לפניהם, אך הם מזדרזים להודות כי נקטו צעדים חשובים לתיקון המצב. למשל, ניור הדולר האוסטרלי, שהוליך לצניחת ערכו בשוקי המטבע מ־1.10 דולר לפני חמש שנים ל־67 סנט כיום. הירידה בולטת עוד יותר לעומת מטבעות אחרים. לפני כעשר שנים, היה הדולר האוסטרלי שווה 330 ין; ערכו כיום כ־100 ין בלבד. ערכו הנמוך של הדולר האוסטרלי נועד לסייע למאזן המסחרי של המדינה על־ידי הוזלת היצוא וייקור היבוא.

כיום כבר מסתמנים נתונים המעידים על מהפך מסויים, אך הכלכלנים אינם נחפזים להסיק מסקנות. הם ממתינים לנתונים נוספים, לפני שיחרצו דין.

השינוי בשער־החליפין הצמיח גם גאות בכדאיות הסחר בתוך, במזרח ובמערב־אוסטרליה. ביתיים, נהנית גם התיירות משיגשוג, שכן היפאנים והאמריקנים נוהרים לאוסטרליה במידה רבה בזכות הירידה בעלות התיור, כתוצאה מן הירידה בשער־החליפין של הדולר האוסטרלי.

* (שירות "ניו־יורק טיימס")

חסל סדר

(המשך מעמוד 5)

ורגליס. שכמעט, כמעט, חסל סדר שירי התהילה והקילוסין לאישים בחיים הסובייטים או במנגנוני המטרות הסובייטית, בארגון של הסופרים. הסופרים הצעירים מחפשים נושאים בחיק העיירה היהודית לשעבר, בחיק הבידור היהודי ובהווי הקרוב ממלחמת העולם השניה והעיירה הנגוסה. חסל סדר הגידופים והקללות על מפעל התחייה שלנו. מתעלמים — כן, אבל סגנון השלילה השתנה ללא הכר.

לא כן ורגליס! בחמישים השורות שבהן הוא מברך את הירחון שלו ואת הישגיו תמצאו את הפנינים האלה:

"הבטלנים בחוץ לארץ, עוברי הבטל (אויוער־באטעלריקע) המגמגמים בנושא "יידישקייט", הנאחזים בכוח בעבר, ימותו בקרוב ביחד עם גוויעתם (גוויעה) הפיסית. השנוא הציוני של היידיש העממית נעשה מיום ליום יותר ערום ויותר אכזרי לעשות את מלאכתם של "באבע־יאכנעס" — הנעזרים במוסדות החותרים ל"פתרון סופי" (ענדלייזונג־במקור) של היצירה היידישאית. כך ורגליס!

חניכוי

מאמרה של אלכסנדרה אייכנוולד בת השלושים, העובדת במכון למדעי־המזרח, יש בו עניין רב. שם המאמר: "עיצובה של העברית בת־זמננו כניסוי לשנוי". המסוק הנסכם מצביע על המגמה המובילה: "לפיכך ניתן לסכם כי השורשים של ההתפתחות המוצלחת של העברית בת־זמננו ועיצובה כשפה עיקרית ומוכרת בדיבור ובכתב של יהודי ישראל — טמונים במפעל לשוני־מחקרי יחיד במינו בהישגיו בקנה־מידה כזה".

ניתן להבין: הכרה דה־פאקטו. עם זאת, בטרם אתפנה להביא מסקנות נוספות של החוקרת, אני רואה חובה להביא דגמים אחרים של מונחים, שמקורם בעברית והם חלק אורגאני של שפת יידיש, שבשעתו נעקרו מצורתם המקורית על־ידי הריפורמטורים של הייבסקציה והם מטילים צל על כלל הכתיבה ביידיש בכל פרסומיה, זאת פגיעה גופנית במהותה של השפה. במאמר בן אלפיים מלים ויותר מופיעים יותר ממאתיים ממה שהם קוראים "העבר־עאיזמים" בכתיב מעוות.

והרי קבוצה קטנה של מונחים ממאמרה של החוקרת, המבחר שנעשה על־ידי מצביע גם על המהלך ההיסטורי־התקופתי שלפיו נכתב המאמר:

טאנאך העברעאיש — עברית תנ"כית; טאנאך לאשן — שפת התנ"ך; די טורע — התורה. די נוויעים יעשייאהו, יירמעיאהו, יעכעזקעל — הנביאים ישעיהו, ירמיהו, יחזקאל; קאנאאנעיש־אמרעאיש טקופע — התקופה הכנענית — האמוראית; מישנע, תאלאכע — המישנה, הלכה; עמונה — אמונה; טאלמוד באוולי, ירושאלמי, מעדר־אשים — תלמוד בבלי, ירושלמי, מדרשים; גאלעס באוועל — גלות בבל; קאבאלע — הקבלה; יידישע איידעס, אשקענאזים, ספארדים — עדות ביהדות, אשכנזים, ספרדים; אן העסקאס מיט די מינהאגים — בהסכם עם המנהגים; פרחי צפון (העיתון הראשון בעברית, 1840) — וילנה; האקארמעל — "הכרמל" העיתון שהופיע בווארשה ב־1860; האסקאלע — ההשכלה; מענדעלה מייכער ספארים — מנדלי מוכר ספרים; עליאזער בען יעהודע — אליעזר בן יהודה; איטאמאר — איתמר, בנו של אליעזר בן־יהודה, שהחוקרת מציינת אותו כילד ראשון שדיבר עברית מינקותו; די מילכאמע פון לעשונעס — מלחמת השפות, משנות 1912–14 על עברית או גרמנית כשפת הוראה.

אסגור את הרשימה בציון, כי עד להקמת מדינת ישראל, ארץ־ישראל נקראת פאלעס־טינע, מאז הקמת המדינה היא יסראעל.

נראה לי כי רשימת המונחים מובילה את הקורא להבין גם את דרכה של החוקרת בבדיקת תהליכי היווצרותה, ממשותה ההיסטורית, משבריה וכן תקופת תחייתה של העברית. ביושר אינטלקטואלי היא מעבירה קווים בולטים מהימים העתיקים ביותר, ימי הביניים האפלים, הזמן החדש, זרמי ההשכלה ותקופת היווצרות הלאומים העצמאיים באירופה. אין כמובן זכר לציונות ולתפקידה בתחייה הלאומית בכללה ובשיקומה של השפה הלאומית. לעומת זאת מורגשת בחיוב תרומתה של ההשכלה ושל אליעזר בן־יהודה לתחייתה של העברית, לחידושיה ושיפורה "המודרנים", וכך עד להקמת האקדמיה ללשון העברית ב־1953, שפועלת בהצלחה עד היום (אך הייעם) כמוסד מרכזי לבניינה ולתהליך ההתחדשות של העברית לצרכי הוראה, מינהל, תעשיה ומדינה.

המחברת משלימה את המאמר גם בהתייחסות לחיפושים לפונטיקה, מורפולוגיה ותחביר ומייחסת חשיבות לחידושים בשטחים אלה: הניב הספרדי בתוספת אינטונאציות אשכנזיות מתחום היידיש; ו"דמיון יוצר" בתחום הלקסיקוני.

בכל זאת, עיסקת חיין

"A SURPRISINGLY SEXY", קובע ברו יוטאל, כתב פורצ'ן, במאמר נרחב הסוקר את חודשיה הראשונים של ענק המחשבים יוניסיס. יוניסיס הוקמה לפני כשישה חודשים, לאחר שחברת המחשבים בורוז רכשה את חברת ספרי, במה שהוגדר בעיסקת העשור. סכום הרכישה היה 4.8 מיליארד דולר. אותו התחייבה בורוז לשלם במספר דרכים: במזומן, במניות ובאגרות חוב שלה עצמה. מקהלת חווי השחורות ראתה בעיסקת הרכש הגדולה, בשלביה הראשונים, חוסר היגיון כלכלי ומקצועי כאחד. מדוע תרכוש חברת מחשבים גדולה, שתחום התמחותה מחשבים מרכזיים כחברת בורוז, חברת מחשבים אחרת, שתחום התמחותה מקביל?

"האיחוד בין שתי החברות דומה לאיחוד שבין הטיטאניק ללואיזיטניה," כתב אחד המשקיפים בזמנו והתייחס כמובן לשתי אוניות הענק שגורלן לא שפר עליהן. משקיף אחר, ג'ון מקמאנוס, טען כי האיחוד "חסר כל היגיון מכל בחינה שהיא" והוסיף כי הענק המאוחד ייאלץ להיות בקושי מ"שאריות אותן תשאיר יבמ אחריה."

רבים אחרים, תקפו את ההיגיון הכלכלי הכרוך ברכישה כה יקרה של חברה כספרי "אשר קו המוצרים שלה מלא חורים." ספרי, שהתמחותה העיקרית במחשבי התחום הצבאי ובתחום החלל, היתה בין המשקיעות הגדולות ביותר במחקר ופיתוח — 12 אחוזים ממחזורה. לעומת הממוצע הכללי בשוק, העומד על 8 אחוזים בלבד. למרות ההשקעות הנרחבות, לא הצליחה החברה לחדש ומאז תחילת העשור ירדו הכנסותיה שנה אחר שנה ורווחיה הצטמצמו עד לכדי שברי אחוזים ממחזור המכירות. אף על פי שבמחזורה, הקדימה אף את בורוז והיתה חברת המחשבים השלישית בגודלה בעולם, לאחר יבמ ודיגיטל.

ובכל זאת, נראה כי מייקל בלומנטל, יו"ר בורוז, ביצע את עיסקת חייו. ההוכחות המצטברות על שולחנות המשקיפים מצביעות על מספר נקודות חשובות:

עלות העיסקה: בורוז שילמה רק 620 מיליון דולר עבור נכסי ספרי, בעוד שההערכה אומרת שנכסיה שווים הרבה יותר. בורוז שילמה כבר 700 מיליון דולר במזומן וחובה הנותר עומד על 3.4 מיליארד דולר. בשערי הריבית הצונחים בארה"ב, הספיקה בורוז להרוויח עד עתה 20 מיליון דולרים רק מהפרשי שערים והיא צפוייה לחסוך עוד 400 מיליון דולר (!) מאותה סיבה.

לקוחות ספרי: למרות התחזיות השחורות; לא מיהרו לקוחות ספרי לנטוש את החברה המאוחדת וגם ראשי החברה וכל אנשי המפתח שבה נשארו והם ממשיכים לפעול ביוניסיס.

עלייה ברווחים: מאז בוצע האיחוד, עלו רווחיה של בורוז בשני הרבעים האחרונים ב־56 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עובדה מפתיעה לטובה על רקע שוק המחשבים האיטי והחשדן בארה"ב.

שינויים ארגוניים: בורוז הצליחה למכור את חטיבת ממורקס המפסידה וכן עסקים נוספים, תמורת 1.5 מיליארד דולרים. ההערכות אומרות שהרוויחה בסופו של דבר מכל סבב הרכישה והמכירה של ממורקס ובנוסף, הותירה בידיה את מפעל הייצור לתקליטים קשיחים. שהיה "הגורם החיובי היחיד בכל עסקי ממורקס." במשך השנה הנוכחית תמשיך יוניסיס ותמכור חטיבות ועסקים נוספים. שאינם קשורים לעסקיה העיקריים. העיסקה הראשונה המסוכמת בימים אלה היא מכירת חטיבת החלל של ספרי לקונצרן האביזול תמורת למעלה ממיליארד דולר.

חיסכון בהוצאות: האיחוד יצר כבר עתה הזדמנויות רבות לחסכון ניכר בהוצאותיהן של שתי החברות ובאפשרות לאחד פעילויות יקרות, כדוגמת תמיכה בלקוחות, פיתוח וקווי ייצור. יוניסיס מעריכה שבאפשרותה לחסוך לפחות 150 מיליון דולר בהוצאות תיפעול בלבד ועד 400 מיליון דולר לשנה במכלול הפעילויות. יוניסיס הספיקה לפטר כבר 9,600 עובדים באוקטובר וחברת מריל לינץ' מעריכה שהחברה תחסוך בצעד זה לפחות 300 מיליון דולר נוספים.

שלל הגורמים לעיל, טוען פורצ'ן, מעמיד את יוניסיס בעמדה מצויינת לתקיפת שוק המחשבים השנה ולהותיר בקופת החברה רווח ניכר. זאת בהנחה שקצב המכירות המשותף יישאר לפחות ברמתו הנוכחית. מייקל בלומנטל, ששאיפתו העיקרית בחייו היא ליטול נתחי שוק מן הענק הכחול, הבין בזמנו, כי האפשרות היחידה לעשות זאת, היא לרכוש בסיס לקוחות ענק בבת אחת. הוא עשה זאת על־ידי רכישת ספרי וכך הצליח להעמיד מול הלקוחות הספקניים חברת ענק שבסיסה ענק ואיתן. מחזורה של יוניסיס יגיע עד 11 מיליארד דולר השנה וגם אם הוא מגיע רק לחמישית ממחזורה של יבמ, הוא מספיק, לפחות עבור בלומנטל השאפתן.

היה זה יו"ר יוניסיס שאמר כבר לפני שנתיים: "בורוז היא החברה השלישית בגודלה בעולם המחשבים; היא החברה ה־72 בגודלה בארה"ב והיא קיימת כבר מאה שנים. בכל זאת, לקוחות חדשים עדיין תוהים: האם נמשיך להיות בסביבה בעוד חמש שנים...?"

דגים וציפורים

מערכת למיחשוב ובקרת תהליכי גידול דגים וריבויים בעזרת מחשב אישי של יבמ פותחה על־ידי שני תלמידי תיכון, אריאל וניצן מבית־הספר הטכנולוגי־אזורי "אושרת", בגליל המערבי.

המערכת הוצגה לראשונה בכנס החינוך הטכנולוגי ה־13, שנערך לאחרונה בפנימיית הדסה־נעורים. גלעד פלש, מרכז הפרוייקט, מסר כי התלמידים לומדים במסגרת המסלול החדש למיחשוב מיכשור ובקרה שפועל זו השנה השנייה ויחד עם עובדי המשקים באזור הקימו מערך מיחשוב ובקרה ייחודי, המבקר את תהליכי גידול הדגים בדגייה, בה חיים כ־¼ מיליון דגים מ־86 סוגים שונים.

המערכת מופעלת על־ידי מחשב אישי של יבמ עם תוכנה גראפית. למחשב האישי הוזנו נתונים על כמות החמצן הדרושה לגידול דגים, איכות המים, טמפרטורה, סוג המזון הנדרש וכו' והמחשב מעביר נתונים אלה לבקר, המחובר למערכות הבקרה של הדגייה.

ברגע שאחד הנתונים לא מתאים לדרישה, מחזיר הבקר למחשב תגובה והמחשב מתקן את הנתון בהתאם לרצוי. פלש הוסיף עוד, כי בפרוייקט שולבו גם תלמידים טעוני טיפוח, המסייעים לתלמידי המסלול למיחשוב, מיכשור ובקרה בהעברת מידע ערכני מהשטח (מכון הדגים) על התנהגות הדגים ועל תנאי הגידול (קריאת מד הטמפרטורה, חמצן, מים וכו').

נוסף לפרוייקט זה פותחה בבית־הספר גם מערכת בקרה לגידול ציפורי מחמד ומערכת לריבוי ולטיפוח זנים של מכרסמים.

גלעד פלש הדגיש עוד, כי כדי ליצור תנאים לעבודות מחקר ברמה גבוהה, מתכוון בית־הספר להדק קשרים עם אוניברסיטאות ומוסדות מחקר כמו המכון האוקיונוגראפי, מכון וייצמן ועוד, על־ידי קבלת בקשות למחקר תוך שיתוף פעולה מלא למסירת מידע מצטבר משני הצדדים ולשילוב התלמידים בעבודות מחקר המתבצעות על ידי סטודנטים מכל המוסדות האקדמיים, כאשר אנשי המחקר משמשים חונכים לתלמידים.

בתמונה: תלמיד תיכון מבית הספר האזורי "אושרת" מפעיל מערכת למיחשוב ובקרה של תהליכי גידול דגים וריבויים בעזרת מחשב אישי.

יפת קבע את שכרו של יפת

אחד הפרקים המרתקים בחוות הדעת המשפטית שהוכנה במשרדו של עו"ד חיים צדוק, במסגרת ועדת הבדיקה הורביץ־צדוק, מתאר את הדרך שבה נקבעו תנאי השכר והפרישה של ארנסט יפת.

בחוות הדעת נכתב, כי דירקטוריון בנק לאומי מינה, בישיבתו מיום 22 בספטמבר 1976, שלוש ועדות, ובתוכן "ועדה מרכזת". יפת, שנבחר באותה ישיבה לתפקיד יו"ר הדירקטוריון, נקבע כיו"ר הוועדה המרכזת. וכמה תדון הוועדה הזאת? היא תדון בשכרם וביתר התנאים של יו"ר הדירקטוריון, של המנהל הכללי — חבר הדירקטוריון — ושל המנהלים הכלליים המשותפים ו"עובדים בכירים שהיו"ר ימצא לנכון להביא לפניה". עוד הוחלט, שכאשר תדון הוועדה בשכרו של יפת, יוזמן דירקטור נוסף להשתתף בדיון.

במקביל לוועדה המרכזת פעלה ועדת שכר, שחבריה, עד ה־6 ביוני 85, היו מיכה אפרתי, ישראל סחרוב ויוסי פקר. באותו תאריך פרש סחרוב מהדירקטוריון ובמקומו בא אלי הורביץ. יפת נכח תמיד בכל ישיבות ועדת השכר.

הפרטיכל הנעלם

ועדת הבדיקה מצאה, כי בין שתי הוועדות — הוועדה המרכזת וועדת השכר — היו הבדלים מעניינים. בפרטיכלים של ישיבות ועדת השכר לא צויין מי ישב בראש. נאמר בהם, שנכחו אפרתי, סחרוב (אח"כ הורביץ) ופקר, ו"כן היה נוכח מר א. י. יפת". לעומת זאת, בפרטיכלים של ישיבות הוועדה המרכזת צויין תמיד, כי יפת ישב בראש הישיבה.

בניגוד לפרטיכלים של הוועדה המרכזת, יפת מעולם לא חתם על הפרטיכלים של ועדת השכר. וההבדל העיקרי בין הוועדות — שהיו חברים בהן אותם דירקטורים והן נהגו להתכנס באותו יום — היה בדיווח. הפרטיכל של ישיבת הוועדה המרכזת הובא בדרך כלל לפני הדירקטוריון כדי ש"ייאמצו". לעומת זאת, מעולם לא הובא לפני הדירקטוריון ל"אימוץ" פרטיכל של ועדת השכר.

על־פי עדותם של אפרתי, סחרוב ופקר, ועדת השכר היתה מתכנסת על־פי יוזמתו של יפת, ומעולם לא התכנסה ביוזמת אחד משלושת האחרים. הוועדה תמיד דנה בהצעות שהועלו לפניה על־ידי יפת, שישב בראשה, ומעולם לא דנה בהצעה שהועלתה ע"י החברים האחרים.

את הנוהל הבא כדאי לצטט ישירות מחוות הדעת: "לאחר תום הדיון היו שלושת החברים מקיימים התייעצות שלא בנוכחותו של מר יפת ולאחר מכן היו מודיעים בעל־פה למר יפת על סיכומם, ובזאת היו מסיימים את הדיון באותו יום". לאחר מכן, יפת היה מוסר את הסיכום בעל־פה לחיים בוקסבום, [illegible] חטיבת הכספים, ו"בהזדמנות קרובה" [illegible] מחתים את שלושת חברי הוועדה [illegible] הפרטיכל.

מעולם לא הובא לדירקטוריון

לאור זאת נקבע בחוות הדעת המשפטית, כי "ועדת השכר לא היתה אלא הוועדה המרכזת בשבתה כוועדת דירקטוריון [illegible] בענייני השכר של יו"ר הדירקטוריון והמנהלים הכלליים".

בדיקת המשפטנים חוזרת ומאשרת: ענייני שכרו של יפת, המענק שקיבל [illegible] פרישתו, מעולם לא הובאו לפני הדירקטוריון במליאתו והדירקטוריון לא דן ולא החליט דבר בעניינים אלה. [illegible] החוק, שכרו של יו"ר הדירקטוריון נקבע על פי החלטת האסיפה הכללית של [illegible] ואילו שכרו של מנכ"ל נקבע על־ידי הדירקטוריון. יפת היה, החל מ־1976, יו"ר הדירקטוריון וגם מנכ"ל. ניתן לטעון, [illegible] חוות הדעת, כי מאחר שחלק משכרו של יפת הוא בגין תפקידו כיו"ר, הוא צריך להיקבע על־ידי האסיפה הכללית. אולם, [illegible] האסיפה הכללית מעולם לא קבעה את שכרו של יפת.

כאשר המשפטנים ביקשו לעמוד על השיקולים שהניעו את אפרתי, פקר וסחרוב לאשר ליפת שכר ומענק בסכומים שכאלה, התברר כי שלושת הדירקטורים האלה ראו ביפת בנקאי בעל כישורים וניסיון בינלאומי, גדול הבנקאים בישראל. הם לא ביקשו ולא ערכו בדיקה השוואתית על השכר וההטבות המקובלים בתפקידים מקבילים בעולם; הם שמעו על כך מפי יפת [illegible] דבריו.

לאחר שנודעו בציבור הסכומים של [illegible] הפרישה ששולמו ליפת וסכומי [illegible] המשולמים לו, החליט דירקטוריון [illegible] 16 באוקטובר 86, למנות ועדה [illegible] בפנסיה ובפיצויים של יפת ובהפסקת [illegible] מטעם הבנק בחו"ל. חברי הוועדה [illegible] הורביץ, אמנון גולדנברג ופרופ' [illegible]. בהסכם הפשרה שנעשה עם יפת [illegible] פעולת הוועדה הזאת, הופחתה [illegible] יפת מ־56 אלף דולר ל־28 אלף דולר [illegible] וקוצץ מיליון דולר בפיצויי הפרישה [illegible] לו, בסך 5.4 מיליון דולר.

בחוות הדעת המשפטית נקבע, כי [illegible] של חברי הוועדה (הורביץ, גולדנברג [illegible]) היתה הן טעות שבעובדות והן טעות [illegible] נקבע, כי הבנק טעה בכך שסבר כי [illegible] בהסכמים מחייבים בעניין תנאי [illegible] יפת, וטעות זו עשויה, לדעת [illegible] לשמש עילה לביטול הסכם הפשרה.

אורי נהר

לאחר שהבנק נקלע למשבר הכפיל את שכרו

לפי נתונים שמסר מנהל חטיבת הכספים בבנק לאומי, חיים בוקסבום, לוועדת הורביץ־צדוק, מתברר ששכרו של יפת — כולל מענק — עלה פלאים משנת 1981 ועד 1985. ב־1981 השתכר יפת 466 אלף דולר. ולאחר ארבע שנים, שבמהלכן התפוצצה פרשת ויסות המניות, השתכר 805 אלף דולר לשנה.

דו"ח הורביץ־צדוק מתאר כיצד הגיעו תנאי הפרישה של יפת למימדיהם האדירים. כשמונה יפת למנכ"ל, ביולי 1963, נקבע כי הוא יקבל עם פרישתו גימלה בשיעור של 70 אחוז משכרו האחרון נטו.

ביוני 1973 נקבע, כי נוסף על הגימלה יקבל יפת סכום נטו שיהיה שווה ל־50 אחוז מהבונוס השנתי שקיבל בחמש השנים שקדמו לפרישתו.

ביוני 1985 נקבע, שיפת יקבל עם פרישתו גם פיצויי פרישה בשיעור של ארבעה חודשי משכורת, לפי המשכורת האחרונה, לכל שנת עבודה בבנק.

בנובמבר 1985 הוחלט, כי פיצויי הפרישה יכללו גם את תקופת כהונתו של יפת בבנק איגוד, ולפיכך תחול אותה תקופה בפברואר 1952.

על הבסיס הזה חושבו הגימלה והפיצויים:

גימלה חודשית בסך 56 אלף דולר ופיצויי פרישה בסך 5.4 מיליון דולר. אחר־כך, כפי שכבר פורסם, הופחתה הגימלה החודשית והועמדה על 28 אלף דולר והפיצויים הועמדו על 4.4 מיליון דולר. סכומים אלה שולמו ליפת, בניכוי מס.

א.נ.

"פורבס":

התעשייה הקיבוצית שיא ההצלחה לצד כשלונות בספקולציה פיננסית

"יופי: הצלחה זאת היתה יכולה להיות ההצדקה הכלכלית הראשונה שהיתה מעולם לתורתו של קרל מארקס" — אומר מגזין העסקים "פורבס" במאמר המתייחס לתעשייה הקיבוצית ולהסתבכויות הפיננסיות שאליהן נקלעו הקיבוצים באחרונה. הכתב האירופי של המגזין, חש קפטין, מציין כי 350 מפעלי התעשייה הקיבוצית הינם הענף המשקי בעל קצב ההתפתחות המהיר ביותר, ואולי המצליח ביותר בישראל. לדבריו, התעשייה הקיבוצית, אותה הוא מתאר כ"קונגלומרט ענקי אך מבוזר", המשכיל להימנע מתחרות בין מפעליו, ומבטיח שכל אחד מהם יתמחה בתחום שונה, — מייצרת כ־8% מכלל היצוא של ישראל, והיקף הייצור שלה עלה ב־31% בין השנים 1981 ו־1985.

אולם, טוען המאמר, כאשר האידיאלים הסוציאליסטיים נדחו בשל נהייה אחר מנעמי החיים, והקיבוצים הפנימו את הגרוע ביותר שבקפיטליזם — ומתוך שאיפה לרווחים מהירים השקיעו [illegible] בתמימות, מתיעה והעדר [illegible] בקרה פיננסית — הם הגיעו [illegible] של השקעות כושלות והפסדים המסתכמים בלפחות 100 מיליון דולר ולמצב שבו כמחצית מהקיבוצים [illegible] פושטי רגל בפועל.

"אינו כושל" מסיים המאמר.

חנה איש־הורביץ, ניו־יורק

גלגלי הבורסה

ביקוש להשקעות בצמודי־מדד

במניות החופשיות היו פי־8 עליות מאשר ירידות שערים. במניות ההסדר היה עודף היצע של 860 אלף ש"ח, שחלק ממנו קלט בנק ישראל. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־19.8 מיליון ש"ח, מזה 16.5 מיליון ש"ח בצמודות למדד ו־4 מיליוני ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות 10 מיליוני ש"ח.

בבורסה קובעים, כי בידי חלק מציבור המשקיעים־בכוח נמצאים מאות מיליוני ש"ח, המחפשים השקעות צמודות למדד, תוך ציפיות לעליית מדד המחירים לצרכן בחודשים הקרובים, על אף עיסקת החבילה. ביום אחד בלבד (שילשום) עלו חתימות היתר של הציבור על שתי הנפקות אג"ח צמודות למדד ב־200 מיליון ש"ח ויותר. לעומת הערך הנקוב הכולל שבנק ישראל הציע לציבור. באמצעות הנפקות של צמודות למדד מצליח בנק ישראל לגייס סכומי כסף גדולים, ועולים על המחזורים השבועיים בשני שוקי הבורסה. אחרי חתימות היתר האחרונות הגדיל בנק ישראל את סכומי הנפקותיו והעלה את מחירי המינימום.

בנק ישראל יציע מחר לציבור סדרה נוספת של איגרות חוב צמודות למדד מסוג "גליל" לעשר שנים, במחיר מינימום של 92% מערכן הנקוב.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.02%, ל־1.6772 ש"ח. ושער הדולר היציג עלה ב־0.02%, ל־1.6153 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.9160 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.58 ל־1.59 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 240 שערים, לעומת 31 שירדו ו־117 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 74 ב־5% ויותר ו־4 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 6 "קונים בלבד" ואף לא 1 "מוכרים בלבד". ב־34 ני"ע היתה הפסקת מסחר. המחזור הגיע ל־21.3 מיליון ש"ח, מזה כ־2.7 מיליון ש"ח בצמודות למדד.

במניות ההסדר עלו (ב־%): אי די בי רג' — 2.3; אגוד רג' — 0.5; מימון סחר 1 — 0.2. לעומתן ירדו: מזרחי מ' — 0.1. במניות בנק הפועלים ש' ומ', בל"ל ודיסקונט א' היו עודפי היצע שנקלטו ללא שינוי בשעריהן. תשואותיהן השנתיות נעות בקרבת 18%.

במניות הבנקים המסחריים [illegible] להסדר נרשמו רק עליות־שערים: [illegible] 0.1 — 0.4; הספנות 0.5 — 2.7; [illegible] — 4.2; פי בי — 3.6. לאוה"ה [illegible] ביקוש קטן, שסופק ללא שינוי [illegible] בכללי מ"ר 1 היה עודף היצע, [illegible] שינוי בשערן.

במניות החופשיות בלטו עליות [illegible] בטמפו 1 ב־15.0%, בכלל סחר [illegible] ב־10.1%, [illegible] חקלאות מכב' ב־11.3% [illegible] משכן, טפחות מב', יעשור 1, מ.ל.ל. 1, [illegible] 5, לודזיה 1, מנור 0.1, מגל 1, [illegible] כנס, רקסטר.

בשוק איגרות החוב עלה ערך [illegible] הצמודות למדד ב־0.87% ועדד [illegible] הצמודות למט"ח עלה ב־0.08%. [illegible] בשוק האג"ח הסתכם ב־12 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו [illegible] החודשיות בין 1.62% ל־1.68% [illegible] השנתיות בין 21.50% ל־22.10% [illegible] של כ־19.2 מיליון ש"ח, מזה כ־6.5 [illegible] ש"ח ב־3 הסדרות החדשות. [illegible] הציע אתמול לציבור בערך נקוב [illegible] 100 מיליון ש"ח.

אלחנן הורוביץ

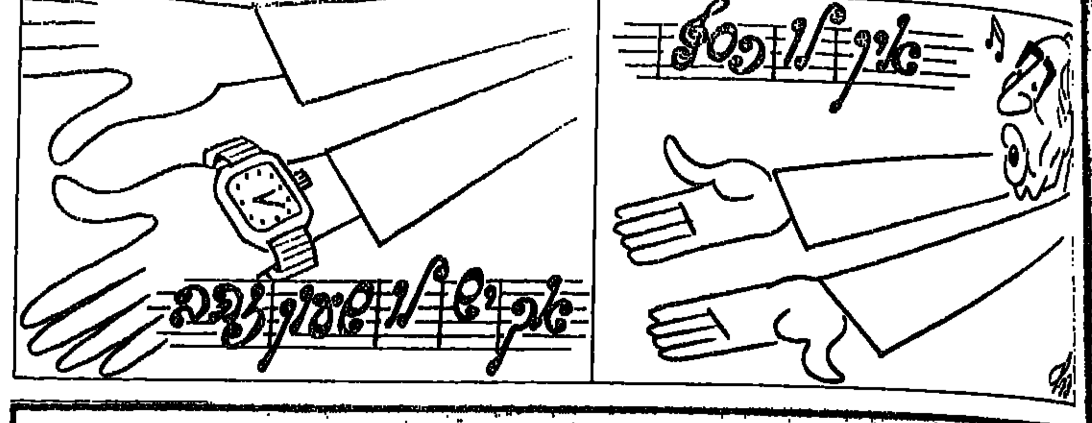

תגובות

החזירו את הכסף — הוא איננו כשר בידיכם

[illegible] ראשון המתחייב מהוראותו של סגן שר האוצר עדי אמוראי, שקיבל מדוד בלאס 23 אלף דולר במרוצת שנת 1984 עבור ייעוץ כלכלי, הוא שעליו להתכבד ולהחזיר את הכסף לתק"ם, המתדיינת עם דוד בלאס בבית המשפט על מירמה וגניבה. אלה הם כספי התנועה הקיבוצית.

גם מפלגת העבודה, המאשרת מפי דוברתה מיכל פהן כי קיבלה מדוד בלאס 600 אלף דולר תרומה, צריכה להחזיר את הכסף ביוזמה הגונה, ומיד לאלתר, לתנועה הקיבוצית באמצעות תק"ם. התנועה אינה מתביישת לסכן לגר את העיניים בנוסח "דוד בלאס [illegible] ביוזמתו ורצונו בהמוואות פרטיות".

[illegible] יקרים, אמוראי וראשי מפלגת העבודה, אלה הם כספינו. אלה כספים שלפי עדותו של בלאס (שדווקא הפעם אין לי סיבה שלא להאמין לו) — היו קשורים בייעוצו של אמוראי. התביעה [illegible] התנועה הקיבוצית צריכה לבקש מאמוראי שיספר מהו [illegible] שהוא נתן לבלאס. למשחק נכנס גם סיפור על עוד 400 אלף דולר, שבלאס סירב להוסיף כי לא נתמלאה בקשתו למכור [illegible] מניות של "הסנה". אם הנהלת "הסנה" הכשילה את העיסקה, [illegible] העצות שניתנו לבלאס על חשבוננו — תבוא על הברכה.

[illegible] כפי שאציר עתה לטיפול ולשיפוט נפרד את סיפור העצות של [illegible] לבלאס, שעיקר עסקיו היו חליבה בלתי פוסקת של [illegible] ב"עטיניהן המתמטמים" של החברות הכלכליות הקיבוציות.

אבל קודם כל — החזירו נא את הכסף לתנועה הקיבוצית; אלה [illegible] גנובים ממנה ולא כשרים בידיכם.

[illegible] לי יו"ר הכנסת שלמה הלל, שאני מאמין אמונה שלמה [illegible] לתקן את סדרי העבודה של הכנסת, אבל תגובתו על [illegible] בלאס־אמוראי — "יש למצוא פיתרון הולם לבעיית העסקים [illegible]" — היא תגובה חיוורת ואינה יורדת לחומרת העניין. [illegible], כי מאז 1977, כאשר צעירי מפלגת העבודה מצאו את עצמם פתאום מחוץ לשלטון, הרגישו רבים מהם "חסרון כיס" — או לפחות את חסרונה של המכונית הצמודה ושל שורת ההטבות המופלגות שנהגו להן בהיותם סמוכים אל שולחנות וכסאות השלטון. התרסתי לא אחת בכתב בנושא דירקטורים, על כי אנשי צמרת מידפקים על דלתות ראשי הליכוד או ראשי חברת העובדים, להשגת מקום בדירקטוריונים כיו"ר או כיועץ, והתמורה — שכר ישיבות או החזקת מכונית וכיו"ב. הח"כים אמוראי וחריש הקימו משרד לייעוץ כלכלי ומשפטי. נדמה לי שעתה נפרדו, לרגל שינויים שחלו במעמדם הנבחרים. אבל מתברר שהם כנו על הכנסה נוספת ממקורות הקרובים לחוג ההיכרות הציבורית שלהם. אם, למשל, אמוראי לא יגלה מהו סוג העצות שנתן לבלאס עבור 23 אלף דולרים, ניתן להניח שזהו תגמול עבור סיבוב עצות למצוא כספים בקופה הקיבוצית, לקנות בכסף זה מניות של "הסנה" וגם להפריש משהו לקופת הבחירות.

בקיצור, מה שגרם לנו שלטון הליכוד הוא אובדן רגש הבושה והאחריות החברתית הציבורית בקרבנו וביחסינו עם הסביבה.

משהו מהכפרה, לפחות סמלית, צריכים מקבלי הכספים האלה להשיב ע"י החזר מיידי של הכספים למקורם — לקופה הקיבוצית. בתופעות לוואי אחרות, צריך עוד לטפל. לא צריך להשאיר את הטיפול בידי מיכאל איתן וחיים קופמן.

אם נעשה חשבון־נפש כן עם עצמנו, אראה כצעד ראשון ודחוף ביותר שנפתח, מעל דפי העיתון ובכל אמצעי התקשורת הפתוחים לפנינו, חקר עקבי, מוסמך ומסורס, של העסקים האישיים המפורחים, גם אלה שפשטו את הרגל ואימללו אלפי אורחים — של אנשי שלומם של יצחק שמיר, כהן־אורגד, דוד לוי, ארידור, יגאל הורביץ והאחרים. כל הדברים שקופים היום ואין להרפות מהם. אבל לטפל בהם צריך בידיים נקיות.

אהרון אפרת

חברת החשמל עושקת את הצרכנים

[illegible] שני השבוע הועלו מחירי הדלק [illegible] החשמל ולתעשייה. המזוט [illegible] חשמל הועלה מ־141.44 ש"ח ל־158.41 ש"ח הטונה, עלייה ב־[illegible] אחוזים. [illegible] מנכ"ל חברת החשמל הודיע, כי [illegible] תובעת להעלות התעריפים [illegible] ב־8 אחוזים. כלומר, הצרכנים [illegible] את העלאת מחירי הדלק [illegible] קטנה. באמת מגיעה הטעם [illegible] לחברת החשמל — רק אחוז אחד [illegible] מעל לעליית מחירי הדלק.

[illegible] 1985 היתה חברת החשמל חכמה יותר. [illegible] את הצרכנים בצורה רציגית יותר. [illegible] ינואר 1986 היה מחיר טונה מזוט לחברת חשמל 312.52 ש"ח. אז היו מחירי החשמל כדלקמן: צרכן ביתי שילם 9.14 אגורות לקוו"ש, בקיבוצים 8.87 אג'/קוו"ש, ובתעשייה 9.21 אג'/קוו"ש.

ב־19 בפברואר ירד מחיר המזוט לחברת חשמל בכ־34 אחוז, ומחירו היה 206.78 ש"ח/טונה. המחיר לכלל הצרכנים ירד ב־2 אחוזים בלבד. ב־16 במאי 1986 שוב הוריד משרד האנרגיה את מחירי הדלק לצרכנים, ובתוכם לחברת חשמל, ב־32 אחוז. מחיר טונה מזוט לחברת חשמל ירד ל־141.44 ש"ח. באותו יום הורידה החברה את מחירי החשמל לצרכנים. אך ההורדה לצרכן הביתי היתה בשיעור 7 אחוזים בלבד. המחיר החדש היה 8.33 אג' קוו"ש. גם לקיבוצים ההורדה היתה בשיעור 7 אחוזים. מחיר חדש לקיבוצים — 8.80 אג' קוו"ש. ההורדה לתעשייה היתה בשיעור 11 אחוז. המחיר לתעשייה נקבע ל־8.04 אג'/קוו"ש.

בסיכום, מחירי הדלק לחברת החשמל והתעריף לצרכנים מצביעים על הנתונים הבאים: מחיר המזוט לחברת החשמל ירד ב־55 אחוז. המחיר לצרכנים ביתיים ולקיבוצים ירד ב־9 אחוזים ולתעשייה ירידה ב־13 אחוז.

התאמת תעריף החשמל למחירי הדלק מצביעה על כך שחברת החשמל דופקת את הצרכנים בלי בושה, ושהיא השיגה, באישור האוצר ומשרד האנרגיה, רווחים בלתי מוצדקים.

חיים מרגלית

יהודה דרורי, הממונה על החיסכון באוצר:

אם הגרעון התקציבי יגדל הרפורמה בשוק ההון תישאר על הנייר

"[illegible] שהתקציב הוצג, אנחנו נדרשים [illegible] 80 אחוז מסך הפדיונות. כלומר [illegible] הקרן ורבע מפדיונות הריבית. [illegible] אם יתברר שבגלל תוספת הוצאות [illegible] הפחתת ההכנסות ממסים נצטרך [illegible] עוד מיליארד ש"ח, אז כל [illegible] בשוק ההון תהיה על הנייר, [illegible] לא תהיה לה כל משמעות" — אומר יהודה דרורי, [illegible] על שוק ההון, החיסכון והביטוח.

[illegible], עד 1 באפריל משרדו יהיה מוכן [illegible] רפורמה בשוק ההון, שמטרתה ליצור [illegible] הון שבכוון פחות על־ידי הממשלה. [illegible] תאפשר לסקטור העסקי גישה [illegible] הון והממשלה תצמצם את הגיוס [illegible] למינימום הנדרש.

[illegible] לקרנות הפנסיה אומר דרורי, כי [illegible] יתאפשר להן, בדומה לקופות הגמל, [illegible] בהשקעות לא־ממשלתיות. "מקור [illegible] כיום הם פדיונות של כספים [illegible] באגרות החוב המיוחדות, שמנפיק [illegible] ובכמות של מיליארד ש"ח לשנה, כי בתנאים השוטפים הקרנות נמצאות פחות או יותר באיזון בין הכנסות ותשלומים. אנו מניחים, שבשלב הזה נהיה מוכנים לאשר לקרנות להשקיע כשליש מסכום הפדיונות כהשקעות לא־ממשלתיות. האוצר גם הציע שאחוז מסויים מהפדיונות יושקע באגרות חוב סחירות לטווח ארוך, ואנו מתכוונים להנפיק אגרות־חוב כאלה עד 20 שנה. בהנחה שהקרנות אכן מעוניינות בכך".

בעניין ההפרשות הוא מזכיר, כי במסגרת עיסקת החבילה הוסכם להגדיל את ההפרשות מ־1988 ב־1.5 אחוזים — אחוז אחד של המעביד וחצי אחוז של העובד. "יש בעיה במערכת הפנסיונית הכוללת בישראל — יכולת המשק לשאת תשלומי פנסיה גדלים והולכים. ניתן להגדיל את ההפרשות ולהגדיל את הריבית, אבל זה לא פותר דבר, כי בעוד 20 שנה יהיה צורך להגדיל את ההפרשות בהתאם".

חברות הביטוח מעדיפות את החממה הממשלתית

בתחום איגרות החוב המיוחדות לכיסוי ביטוחי החיים, המחוייבות הממשלתית חזקה יותר. כיוון שהיא מבוססת על הסכם ה"ץ והנפקת אג"ח ממשלתיות לחברות הביטוח בתשואה של 5.3 אחוזים לשנה). "אם נפסיק להנפיק איגרות־חוב מיוחדות לחברות הביטוח, זה מחייב לשווק מוצר שונה לחלוטין מזה המשווק היום, ולכן חברות הביטוח זקוקות למשך זמן ארוך כדי להיערך לכך", אומר דרורי. לטענתו, בדיונים המוקדמים על שחרור חלק מכספי ביטוח החיים להשקעה בשוק החופשי לא גילו ראשי חברות הביטוח התלהבות. "הם מעדיפים את החממה הממשלתית, כי הם יצטרכו להיכנס לנושא של השקעות. גם האוצר צריך להיערך לפיקוח הדוק יותר על החברות. אבל אי־אפשר להילחם נגד המגמה הכללית של הרפורמה, ואני מציע להיערך לרפורמה בתחום הזה ב־1988".

דרורי מעריך, כי בשלב הראשון יאפשרו לחברות הביטוח להשקיע 50 אחוז מכספי ביטוח החיים בשוק החופשי — באגרות חוב ממשלתיות סחירות, באגרות חוב לא־ממשלתיות ובפקדונות בבנקים. יתכן שייאפשרו לחברות להשקיע באחוזים בודדים במניות ובנדל"ן.

אודי נחשון

חברת העובדים עורכת סקר הטבות לבכירים

בעקבות פרשת השכר וההטבות של בכירי בל"ל, מכינים בחברת העובדים תרופה למכה. מזכ"ל חברת העובדים, דני רוזוליו, ביקש מיושבי־ראש מועצות המנהלים של תאגידי חברת העובדים לבדוק ולדווח לו על דרכי האישור וכללי הביצוע של הסכמי השכר וההטבות, כמו השתתפות בהחזקת רכב וטלפון, שימוש בכרטיסי אשראי, אש"ל בנסיעות לחו"ל, סיוע ברכישות ובהלוואות, תנאי פרישה והטבות אחרות.

ראשי התאגידים התבקשו לבחון האם קיימים כללים ברורים בנושאים אלה, והאם בפועל נוהגים על־פי כללים אלה. בחברת העובדים מבטיחים, כי לאחר שיתקבלו הדיווחים מראשי התאגידים תוציא חברת העובדים הנחיות כלליות לשכר, הטבות ותנאי פרישה של בכירי משק העובדים.

א.נ.

עיצומים בדיסקונט

הפקדות ומשיכות רק בדולרים

בעקבות סירובה של הנהלת בנק דיסקונט להיפגש עם ועד עובדי הבנק, מאיים הוועד לשבש את העבודה בסניפים החל ממחר. במסגרת העיצומים יסרבו העובדים לקבל הוראות להפקדה ומשיכה בפקדונות שקליים. ישביתו את מכשירי הבנק האוטומטיים. יפסיקו לשווק תוכניות חסכון ולא יטפלו בבקשות לקבלת אשראי באמצעות התוכנית החדשה "אשראי אקסטרא".

אתמול הפסיק ועד העובדים את העיצומים ל־48 שעות ודרש מהנהלת הבנק להיפגש עם נציגיו היום. אולם דובר הבנק אמר אתמול, כי אין בכוונת ההנהלה להיענות לדרישה זו. הדובר חזר על עמדת ההנהלה, שהחליטה לדחות את תביעות העובדים לתוספת שכר. לפיכך נראה כי השיבושים בסניפי דיסקונט יוחרפו מחר.

א.נ.

חברות ישראליות יוכלו להשתתף בשיקום שכונות בברונקס

חברת "מילתל מימון", העוסקת בין השאר בהשקעות בתעשייה, נתמנתה כנציגתה בישראל של הרשות הכלכלית לפיתוחו של רובע דרום ברונקס בניו־יורק.

בסיכום שהושג באחרונה נקבע, כי "מילתל" תספק שירותי מידע, הכוונה ושירותים נלווים ליזמים, לתעשיינים וליצואנים ישראלים שיגלו עניין בהקמתם של קווי השלמה והרכבה, מחסני מכירה ומרכזי תצוגה במקום.

רובע ברונקס מצוי במרכזו של שוק צריכה עצום. הוא משולב בעורקי תחבורה מעולים עירונים וארציים, מכיל פארקים תעשייתיים מרווחים ויש בו כוח עבודה זמין. לכן גובר העניין באיזור, הממקד כיום פעילות פיתוח ענפה בניו־יורק.

הרשויות האמריקניות נותנות תמיכה נרחבת ומגוונת בנושאי הפעילות השוטפת, שכר הדירה, הקלות במיסוי והנחות בעלויות האנרגיה. גורמים רבים שוקלים כיום פעילות בברונקס, במטרה להגביר מכירות לשוק האמריקני.

עם שיפור מצבה הכספי של עיריית ניו־יורק פועלים ראשי העיר באינטנסיביות להגברת המודעות ליתרונות שיש לפעילות העסקית בכרך זה. הם גם מעמידים תקציבי עידוד ותמיכה לתעשייה. לשירותים לתעשייה ולמוקדי תצוגה ומכירה ברובע ברונקס, עניין מיוחד מגלה הרשות האמריקנית בבנייה מתועשת ובענפי הרהיטים והמזון.

ביטוח לב פתוח

תוכנית ביטוח ראשונה בסוגה בארץ, המעניקה מימון לטיפול ואישפוז בשירות רפואי פרטי עקב מחלות לב, הוצגה אתמול על־ידי קבוצת הביטוח של "כלל" במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

הפוליסה החדשה ("לב שקט") מכסה הוצאות בגין ניתוח מעקף לב (עד 22,500 ש"ח), צינתור (עד 1,000 ש"ח לצינתור אחד וסך־הכל 9,000 ש"ח עבור שלושה צינתורים), ניפוח על־ידי בלון (עד שלושה ניפוחים, בסכום כולל של 18,000 ש"ח), שיקום לב מיידי והחלמה עד שבעה ימים בבית מרפא — עד 1,500 ש"ח) ושיקום לב אמבולטורי (פעילות שיקומית במכון לב — עד 1,650 ש"ח).

הפרמיה נקבעת לפי הגיל. התוכנית מיועדת למבוטחים עד גיל 65. הפרמיה לגבר בן 35 — 55 ש"ח לשנה, בגיל 45 — 184 ש"ח לשנה, והמקסימלית — 318 ש"ח לשנה לגבר בן 55. נשים זוכות בהנחה של 50 אחוז, משום שהן נפגעות פחות ממחלות לב. גברים שאינם מעשנים יזכו בהנחה של 10 אחוזים.

לדברי מנכ"ל "כלל ביטוח", רימון בן שאול, הביטוח מיועד לבעלי פוליסות ביטוח חיים, אך ניתן להצטרף אליו במסגרת מצומצמת הכוללת רק ביטוח ריסק ללא מרכיב החיסכון הקיים בביטוח חיים. המעוניינים להצטרף לתוכנית החדשה יידרשו לעבור בדיקה רפואית, והחברה לא תבטח חולי לב.

פרופ' שלמה לניאדו, מנהל המחלקה הקארדיולוגית בבית החולים "איכילוב", אמר כי מערכת הבריאות הציבורית מצויינת, אבל אינה מספיקה, ויש צורך להרחיב את השירותים הקארדיולוגיים שהרפואה צריכה לתת.

עוד נמסר, כי הכיסוי ב"לב שקט" יחול גם על הוצאות רפואיות בחו"ל. בארץ ניתן יהיה לקבל טיפול באופן פרטי ב"אסותא", "במרכז רפואי הרצליה", "ביקור חולים", ב"הדסה" ובמכוני שיקום הלב בתל־אביב, ירושלים, חיפה ובאר־שבע.

א.נ.

מבזקים כלכליים

■ לקופות הגמל "הדר", "נירית" ו"אש־כול" של בנק המזרחי מונתה ועדת השקעות ציבורית שתסייע בקביעת מדיניות של הקופות הנ"ל. לוועדה זו נבחרו נציגי הציבור הבאים: ד"ר יהודה פרידנברג, סמנכ"ל כספים "מפעלי ים המלח", טוביה מרגלית, חשב "תנובה", יעקב פכטר, מנכ"ל "כלל פיתוח", איתן רף, יו"ר מועצת המנהלים, חב' "פז", אמנון נויבך, סמנכ"ל כספים, "סאיטקס", יורם גלאון, סמנכ"ל כספים, חברת "אל על".

■ ספר התרופות של תעשיית התרופות הישראלית, שהושלם בימים אלה, כולל מידע מפורט על כ־600 משפחות של תרופות, המיוצרות ב־26 מפעלי התרופות הפועלים בישראל. את "ספר התרופות" יזם והפיק אגף התרופות והפרמצבטיקה שבהתאחדות התעשיינים, שהשקיע בפרוייקט כ־200 אלף דולר.

■ התואר "יצואן מצטיין" לשנת 1986 יוענק לתעשיין שהיקף היצוא שלו בשנה שעברה הגיע ל־2 מיליון דולר לפחות — כך הוחלט במשרד התעשייה והמסחר. גם השנה הוחלט לאפשר ליצואנים שזכו כעבר בתואר להגיש מועמדותם בשנית, בתנאי שמאז הענקת התואר חלפו שבע שנים לפחות. כן יידרש יצואן כזה להציג יצוא שנתי של 5 מיליון דולר לפחות, ולהציג נתונים המצביעים על הכפלת היקף היצוא שלו ב־4 השנים האחרונות.

הוועדה הציבורית שתבחר את היצואנים המצטיינים ואת חתן פרס היצוא לשנת 1986, תשקול, נוסף על הקריטריונים הכמותיים, גם שורה של קריטריונים איכותיים: תרומה לפיתוח שווקים חדשים, קיום מערכת בקרת איכות משופרת במפעל, תכנון ופיתוח מוצרים, פעילויות שנעשו לקידום היצוא ומוניטין בשוקי חו"ל.

■ באסיפה כללית של הבורסה הישראלית לאבני חן ויהלומים נבחר אבי מירום כנשיא הבורסה. מירום שימש בתפקיד זה בעבר בתקופה של חמש שנים והוא מחליף את צדקיאל ראובן, שהיה נשיא הבורסה בשנתיים האחרונות. חברי ההנהלה האחרים שנבחרו הם: אלברט משיח, יצחק מתתוף, אברהם מתתיהו ופיני פנחסי.

■ חברת דיגיטל דיווחה על גידול ניכר בהכנסות, וברווח הנקי לרבעון השני שהסתיים בדצמבר 1986. בעקבות פירסום התוצאות חלה עלייה דרמאטית ללא תקדים, בשער מניית דיגיטל בבורסה הניו־יורקית. עד כה עלה שער המנייה בכ־30 אחוזים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מאת דורית גפן

התפרצות חופשית

התוכנית החודשית „כניסה חופשית" ניסתה השבוע לטפל בקונגלומרט של הסוכנות היהודית. והו נושא ציבורי ממדרגה ראשונה, הראוי לדיון נוקב. ולא רק בהקשר של פרשת בנק לאומי. אלא שדי מהר הסתבר, כי הכניסה החופשית הפכה להתפרצות חופשית־בלאגאניסטית. אפשר אולי להבין את רצונו של יו"ר הסוכנות היהודית, אריה דולצין, להגיב בכל הזדמנות על דברי וצבי־קורת שהופנו לכתובתו האישית ולכתובתה של הסוכנות שעליה הוא מופקד. אך נראה כי הוא שכח את נימוסיו נבית. או באחר מביקוריו התכופים בחו"ל, והפריע פעם אחר פעם למהלכה התקין של התוכנית. גם כאשר ניתנה לו זכות התשובה היו דבריו מנוסחים בכברות מייגעת, ולא עסקו בעניין עצמו, אלא לכל היותר סביבו. דולצין גם התחשבן עם חלק מהדוברים, וניסה להופיע כמרטיר. אלא שקשה מאוד היה לחוש אהדה אל האיש הארוגאנטי, שהתנהגותו וחלק מדבריו, לפחות על פי ההתרשמות שלי, היו ציפצוף אחד גדול של מי שחש עצמו מחוסן מכל ביקורת ומהשלכותיה האישיות עליו.

השאלה הגדולה, האם יש היום — כארבעים שנה לאחר הקמת המדינה — מקום לקיומה של הסוכנות היהודית כפונקציה ארגונית־ביורוקרטית, שאינה נתונה למעשה לפיקוח וביקורת של הממשלה והכנסת — לא התלבנה דיה בתוכנית. אומנם שמענו על הכספים הרבים שנייסה ומגייסת הסוכנות, כמו גם על הישובים שהיא מקימה והזינוק היהודי שהיא מקנה בחו"ל, ועוד פעולות חשובות לכשעצמן. אך רובן של פונקציות אלו יכולות להעשות על־ידי משרדי הממשלה או על־ידי גופים ציבוריים וולונטאריים.

פרופ' אפי יער הדגיש את התופעה של ארגונים, אשר למרות שסיימו את תפקידם, הם משמרים את עצמם — ושימורו וקיומו של הארגון הופכים למטרה העיקרית. אפילו ניקבל את הטענה, כי חלק מהאנשים שרידרו, בעיקר שליחינו לשעבר בחו"ל, ביקשו להתחשבן עם הסוכנות מסיבות השמורות עם שני הצדדים — הרי אין זה משנה הרבה לגביך העובדות וההערכות הקשות ששמענו.

השר יעקב צור ניסה להכניס את הדיון לאפיק יותר ענייני וקונסטרוקטיבי, כאשר העלה כמה הצעות שנשמעו סבירות למדי, אך הן לא זכו להתייחסות עניינית מצדו של דולצין.

מנשה רז, מנחה התוכנית, שכבר היו לו הופעות מוצלחות יותר, לא הצליח להשתלט על הבלאגן. וניהל ויכוחים עם אריה דולצין, כשבפיו חוזרת ונשנית הטענה המצוויקה, שמשלמים לו משכורת כדי לנהל את התוכנית. יתכן, כמובן, שמפיקי התוכנית וכן רז לא ציפו להתפרעות כזו מצד דולצין ולאנדרל־מוסיה שהיתה, אך היה עליהם להיערך טוב יותר.

מבט מאוחר

התוכנית „מבט שני" הביאה לנו מבט מאוחר במקצת על נסיעתו של נשיא המדינה חיים הרצוג לאוסטרליה ולכמה איים ומדינות באוקיאניה הרחוקה.

היתרון העיקרי בהבאת הרשמים של כתב הטלוויזיה יגאל גורן, שנלווה אל מסע הנשיא, חודשים אחדים לאחר שהדברים התרחשו, הוא אולי בכך שבינתיים שקעה ונשתכחה הביקורת שהיתה על המסע האקזוטי הזה. עתה אפשר להתענג על המראות והתמונות. ואפילו לקבל בפחות ביקורת והסתייגות את ההסברים על חשיבותו הלאומית של המסע הנשיאותי הזה. שהרי בינתיים יש כבר הרבה מאוד דברים מרגיזים אחרים. ואפילו מחירו הגבוה של המסע נראה לפתע כמעט סביר, ובאמת, איך אפשר להיות קטנונים ולדבר על העלות של מסע הנשיא שהוא האורח הראשון של מדינת ישראל ומייצג אותה בכבוד, לעומת העלות של האורח הפרטי ארנסט יפת והפיצויים והפנסיה שקיבל מבנק לאומי. אכן, הזמן נותן לעתים פרופורציות אחרות לדברים. מה גם שאחד הרווחים הפוליטיים של מסע הנשיא מתממש כבר בימים אלה — ביקורו של ראש ממשלת אוסטרליה בוב הוק, שהוזמן לבוא לכאן על־ידי הנשיא הרצוג.

השרביט של טרומפלדור

רם עברון אירח בתוכניתו „זה הזמן" שני מדיומים, וביקש מהם לנסות ולהידבר עם רוחו של יוסף טרומפלדור. השניים לא הצליחו, למרבה האכזבה, למלמל את דבריו האחרונים של הגיבור מתל־חי: טוב למות בעד ארצנו.

אמנם היו כמה שניות דרמטיות כאשר הגבר הבריטי חש ויברציות בחזה, במקום של כאב ופגיעה, והרי אין זה רחוק כל כך מאזור הבטן, שבו נפגע טרומפלדור.

גם למדיומית הלך לא רע כאשר חשה במוס... בגב — ובכתף, והרי גם זה לא כל כך רחוק מהזרוע הקטועה של יוסף הגיבור.

השניים שמעו מוסיקה (אולי היו אלה שריקות הכדורים?). והמדיום שלנו ראה אפילו שרביט מנצחים (אולי זה הרובה?).

למזלם של השניים הזמן נגמר, והם לא הספיקו להתרחק לתיאורים מגוחכים עוד יותר.

אשר לעברון, הוא כנראה כל כך התבלבל, שסיפר לאורחיו כי טרומפלדור נרקר. עד כמה שזכור לי, הוא נורה.

יוסף טרומפלדור
אולי זה הרובה?

לקנא או לרחם?

לקנא בך, רן, על יכולת האיפוק והגישה האבהית־המפרגנת, שאתה מגלה מדי ערב־שבת ב„מוסף המוספים" שלך, בטלוויזיה. לקנא בך, שאפילו בחברת הרבנית החסודה ההיא („מוסף המוספים", 23.1) איילה גליקסברג, הצלחת שלא לצאת מעורך ולא לחרוג מעמדת המנחה־המתווך בין החיה לבין טרפה.

לקנא בך, שיכולת להאזין לדברי היוהרה ולחזות בהתחנחנות התיאטראלית ולהבליג על ההתנשאות ולבסוף אפילו, לא לקפוץ מעורך לשמע נימת הגזענות.

לקנא בך על שהיטבת להסתיר את הזדהותך (אני מנחש נכון?) עם המרואיין השלישי, מחמוד, אשר — כשיושלם תהליך גיורו — יהדותו תהיה שלמה וישראליותו יפה הרבה מזו של מראיינתו. אפילו היא רבנית ועורה צח ולשונה צחצוח ושערה עשוי והוא טרם אמר „אלוהי אלוהיך" ועורו כהה ושפתו פשוטה ושערו גזוז.

לקנא בך. או שמא לרחם עליך, על שבתוקף תפקידך אתה נאלץ להשתתף אפילו עם בריות כמו איילה גליקסברג באולפן הצר של „מוסף המוספים".

אורכון לוני

דין מוזליני

בעריכת עלינא ונווי

קולנוע

אילו יכולת לחיות מחדש

„להתחתן שנית" — בקולנוע „לימור", ת"א.

מאת יעל ישראל

פגי סו, אשה נאה ונמרצת, גרושה בת־43. אם לשני ילדים בוגרים, נשאלת על־ידי חברה מגועה, במפגש מחזור 1960, של בית־הספר התיכון הישן שלה, מה היא עושה בחייה ובקיצור האם היא מבסוטה מהחיים. „הה, זה לא כל כך נורא" — עונה פגי סו באירוניות מסויימות — „יש לי שני ילדים נפלאים ואת העסק שלי ובכל זאת, לו היתה לי הזדמנות לחזור על הכל ביודעי את מה שאני יודעת היום, בוודאי הייתי עושה דברים רבים אחרים לגמרי".

ובום. פתאום היא מתעוררת מאיזו התעלפות שקרתה לה, בנשף המחזור מוצאת עצמה באיזה עשרים ומשהו שנים אחורנית, בשנת 1960. פגי סו משפשפת את עיניה בתמהון, נדמה לה שהיא עדיין חולמת. אבל לא, הנה באות לקראתה, בעליזות נעורים, שתי חברותיה הטובות, צעירות ב־25 שנים טובות, לבושות בחצאיות נפוחות ובנעליים שטוחות ולוקחות אותה לבית־הוריה. שם תפגוש באבא ובאמא הצעירים, כשהיא בעצם (בעיני עצמה בלבד ולא בעיני האחרים) אשה בוגרת ובשלה בת־43.

זה מה שעשה גאון הקולנוע פרנסיס קופולה, כדי לבחון את מהות הגורל. נכון, המתכון הפנטסטי בדיוני מזכיר עד מאוד להיט קולנועי אחר: „בחזרה לעתיד" של זמקיס ושפילברג, אודות נער גמנסיה שחזר במכונת זמן שלושים שנה אחורנית ופוגש את הוריו, כנערים מחוצ'קנים ונבוכים בני־גילו. קופולה, גאון מוכח בפני עצמו, ניסה להעניק לסרטו עומק, מעבר לעלילה בדיונית שובת־לב — לא תמיד בהצלחה. מי שמצפה לפגוש בסרטו „להתחתן שנית" (במקור נקרא: „פגי סו מתחתנת") את קופולה המהמם של „אפוקליפסה עכשיו" בוודאי יתאכזב, לנוכח „הקלות הבלתי־נסבלת של הקיום" של „להתחתן שנית", שהוא קופולה רומנטי, נוסטלגי, פנטסטי וחמוד מאוד ומשעשע. לא משהו שמצפים מהנביא הזועם של הקולנוע האמריקני.

לקופולה, בן ה־48, יש מאחוריו קריירה מפוארת, המעמידה אותו כגדול במאי הדור באמריקה. הוא התחיל בגיל צעיר למדי כתסריטאי של הסרטים המצליחים „גטסבי הגדול" ו„פטון". בשנות השבעים ביים את „הסנדק", שקצר מיד כמה פסלוני אוסקר, ואת „אפוקליפסה עכשיו" הענק. והיו גם „השיחה", „אחד מהלב", „ראסטי ג'יימס" האיש, „נערי הכרך" וכמובן, „מועדון הכותנה". על סרטיו היה מועמד 12 פעמים לאוסקר.

קופולה לא הסתפק בהתווית חותם בולט על סרטיו. הוא גם רצה בעצמאות כלכלית ושתהייה לו את זכות הוטו על סרטיו, דבר שלא מקובל בהוליבוד הפועלת על־פי שיטת האולפנים והמפיקים. לכן הקים את אולפני זאוטרופ (ז"ל), שם הפיק אחרים מסרטיו וכן הפיק סרטים לבמאים אחרים: „אמריקן גראפיטי" של לוקאס, „מישימה" של שרדר, „האמט" של וים ונדרס ואת „קאגמושה" של הגאון היפני קורואסווה. קופולה ידוע גם כמעודד כשרונות צעירים, וכמה מאלה עברו למרו והפיקו סרטים ראשונים באולפני „זאוטרופ".

עתה הוא שב עם סרט, שיותר מכל אפשר להגדירו כקומדיה, די קלילה, למרות היומרות. ב„נערי הכרך", משנת 83, עסק קופולה בהתבגרות נערים בעיירה בשנות ה־60. סרט שנעשה בהשראת סרטי הנעורים של שנות ה־60־50. „להתחתן שנית" לוקח גם הוא מהחומרים הללו ומחזיר אותנו לעיירה אמריקנית שלווה בשנות ה־60, על כל ההווי האופייני לאותה תקופה: נערים משוגעים לאלווים, נערות „מעודדות" של קבוצת הכדורסל המקומית וכמה נערים שגילו לפני הזמן את תרבות הביטניקים בסיפוריהם של קרואק וגינסבורג.

על הבמה הזו משתעשע קופולה ברעיון העתידני, מהם השינויים שיעשה אדם לו יתנו לו לחיות את חייו מחדש. האם יחזור על כל השטויות הנעריות כהר פאטלי לגורל. או שלמור חלאות העבר ישנה משהו ובכך „ישנה" את העתיד שהוא בעצם ההווה ממנו בא.

„להתחתן שנית" –חשבונות ישנים
קטלין טרנר (מימין) ובארי מילר

פגי סו (קטלין טרנר בת ה־30 [illegible] הגוף", „הכבוד של פריצי") נתקלת [illegible] בעיות בשובה למחוזות עבר. [illegible] מתייחסים אליה כאל נערה ולא [illegible] לשתות משקאות חריפים בעוד שהיא [illegible] אשה מבוגרת ששבה הביתה לאחר יום [illegible] ולנוכח עיניהם הנדהמות מוזגת לעצמה [illegible] גריבה של משקה, בעודה רוטנת מתוך [illegible] „היה לי יום קשה" — כמו שהגדולים אומרים תמיד בסרטים. עם זאת יש [illegible] הזדמנות להביע את אהבתה העמוקה להוריה. עכשיו, כשהיא אם בעצמה, [illegible] טעם אהבת־הורים.

פגי סו מנצלת את ההזדמנות הנדירה לסגור חשבונות ישנים עם [illegible] נפשה ועם חברה כלבתית. עכשיו, [illegible] חריפת לשון ושנונה, אבל [illegible] הסיטואציה המוזרה, של אשה [illegible] שוב את חייה כנערת גמנסיה, [illegible] צרימות ביחסיה עם הסובב. [illegible] צ'ארלי הקופצני והאנרגטי וניקולאס [illegible] ה־21, אחיינו של קופולה, הופיע [illegible] ב„מועדון הכותנה"), שהוא חברה [illegible] שלימים יהיה בעלה ואבי ילדיה, [illegible] לגרושה. צ'רלי זה, אותו העריצה [illegible] מסוגל לעכל את דמותה של נערתו [illegible] שפתאום החלה לסגל לעצמה [illegible] מתוחכמת. פתאום היא מגינה וסוערה [illegible] והרבה יותר טובענית ובכך מפרה [illegible] כללי התנהגותה החסודה של נערות [illegible] ה־60. שאף פעם „לא הלכה עד [illegible] תובענותה המינית מאיימת עליו [illegible] מחליטה לנסות רומנים עם [illegible] שבבגרותה הצטערה שלא ניסתה [illegible] כמובן, התנהגות של אשה [illegible] שנות ה־80 שיודעת את מה שלא [illegible] כנערה תמימה להחריד. פגי סו [illegible] כל מה שהיא יודעת עכשיו תוכל [illegible] מהלך חייה. ולמשל ל„גלות" את [illegible] לפני כולם ואולי להימנע [illegible] ובכך לשנות לגמרי את [illegible] כגרושתו של חולל. הה, פגי סו [illegible] בת־המזל, הלכה לטיול בנבכי [illegible] לאותו הגורל בדיוק.

תיאטרון

חילופי גברי בחאן

מאת ציפי שוחט

תיאטרון החאן בירושלים [illegible] שינויים במערכת הניהול שלו. [illegible] שנערכה אתמול, מינה הוועד המנהל [illegible] התיאטרון את עמית גזית למנהל האמנותי של התיאטרון ואת דני אלתר למנהל [illegible] עוד החליט הוועד המנהל, המורכב [illegible] ציבור ומחברי הנהלת העיר, [illegible] התיאטרון יעבור למתכונת חדשה [illegible] המנהל האמנותי כפוף להחלטות [illegible] הכללי.

עמית גזית יתפוס מעתה את [illegible] יוסי יזרעאלי, שגמר את הקדנציה [illegible]

קונצרט ראשון

וירטואוז מופלא

מאת אביבה שלח

אלפרד ברנדל בתוכנית שוברט ברסיטל השלישי בסידרת רסיטלים לכבוד שנת המאה להולדתו של ארתור רובינשטיין.

התוכנית: שישה רגעים מוסיקליים ד' 780; פנטסיה בדו־מז'ור („הנודד"), ד' 760; סונטה בלתי גמורה בדו־מז'ור, ד' 840 וסונטה בלה־מינור, ד' 784. היכל התרבות, 25.1.87.

„איזה איש נפלא" לחש שכני מימין, ובאמת, על ברנדל אפשר לדבר רק בלחישה. איש שאינו רק אמן נדיר,

אמן נדיר מופלא

וירטואוז מופלא וצייר מחונן. ברנדל הוא איש רוח, הנוטל אותך עמו לאיזור בו נושק התכול לזהוב וירקרק מרצד לצד אדמדם. כמעט לא חשוב מה הוא מנגן. העיקר שהוא יושב שם ליד הפסנתר ובצניעות אמיתית ואיפוק מירבי הוא משיל מעצמו כל גשמיות, ומטייל להנאתו בעולם המופשט.

תחילה ששת הרגעים המוסיקליים, שישה הרהורים זעירים, שכל אחד מהם קליידוסקופ של אורות וצללים. אחריהם פנטסיה שמימית, פואמת נדודים במרחבי האין־סוף. ובחלק השני שתי סונטות, שמות אחרים לאותן מהויות. בתחום בו מצוי ברנדל אין חשיבות לצורה, רק התוכן עיקר.

נונשלאנטיות טבעית

מאת אביבה שלח

ראדו לופו ברסיטל הרביעי בסדרת הרסיטלים לכבוד שנת המאה להולדתו של רובינשטיין.

התוכנית: באך — פרטיטה מס' 2 בדו־מינור, ש' 826; מוצרט — סונטה בדו־מז'ור, ק' 330; שומן — פנטאסיה בדו־מז'ור, אופ' 17. היכל התרבות 20.1.87.

סודו של ראדו לופו הוא הפשטות. עילא בעמיתיו אנשי החלום, לופו הוא איש ה„כאן" וה„עכשיו". בנונשלאנטיות טבעית הוא אוחז בך ביד תקיפה ומוסף עליך את חסמו ההארמוני עד שיגיעה לו. הוא נוהג ליד הפסנתר בפשטות נעדרת גינונים של כוכב. כאילו מאום לא עומד להתרחש והכל יבוא מאליו ללא מאמץ. תוך שהוא מזמר לעצמו כמעט מבלי משים. ואז זה קורה, ועוד איך.

ראשון, באך מושלם בשילוב נדיר של בנייה קונטראפונקטית בהירה, מדוייקת ושקופה תוך חשיפת כל שכבות המירקם המפותל. לצד זכות לירית טהורה, שום הגזמה.

אחריו מוצארט יפהפה. כל כך מוסיקאלי, כי כך מוצארט.

[illegible]

בעריכת יואב אביב

נוסעים ב־1600 סמ"ק

לאור ההצטרפות של ישראל לשוק האירופי המשותף תורמו [illegible] מכל לביטול עיוות המיסוי, שהביא להצפת הכבישים במכוניות בנפח 1300 סמ"ק. עכשיו העיוות הוא בין 1600 סמ"ק ל־1800 סמ"ק. על הכבישים נראה פחות אסקונה וטיירה 1.3 ליטר ויותר 1.6 ליטר

[illegible] להזמין ולקבל מכונית [illegible] השבוע, תיענו בשלילה [illegible] רחב ומהיר, יבואני הרכב [illegible] אינם מעוניינים למכור מכוניות [illegible] לטענתם, מכירתה של [illegible] בשנות מסבה להם הפסד כספי [illegible] כ־1000 דולר, תלוי בדגם [illegible] הם טוענים: „שכבר שנה הוא עבר, למעשה, להיות הקו המפריד בין 1600 סמ"ק ל־1800 סמ"ק.

הוועדה שפעלה עוד אשתקד, המליצה לבטל את מדרגת המס שהיתה נהוגה עד היום, ולקבוע דרגת מס אחידה עד 1600 סמ"ק. כינוס ועדה זו נבע, למעשה, מהצטרפות ישראל לשוק האירופי המשותף ובלחץ גורמים שונים הוחלט כי בהזדמנות זו, בה מתכנסת הוועדה, יוסר אחד הכתמים שדבקו מקום מרכזי בכבישי העולם המערבי. אצלינו היא ותאקלמה היטב בגלל חוקי המיסוי שתאמו לגודלה. המכוניות שכן ייעלמו מהנוף יהיו מכוניות כמו ואסקונה 1.3 ליטר. האודי 80 בנפח זה כבר אינה מיוצרת על־ידי המפעל. גם הפורד־טיירה 1.3 ליטר, הפיאט אינזה 1.2 ליטר והסיטרואן BX 1.4 (אף שטרם הגיעה לארץ) יאבדו את מיקומן. סביר להניח שנסכים לשלם אפילו תוספת של 2000 דולר עבור מנוע חזק שהופך את האסקונה 1.3 מצריך נייר למכונית אטרקטיבית.

אודי 80. עם השינוי במיסוי היא קיבלה צ'אנס של ממש. (צילום: בועז לניר)

[illegible] אל ימי עיסקת החבילה בה [illegible] אנו והממשלה את הלקוח". [illegible] אלה עולה כי בחודש הבא [illegible] המכוניות החדשות ב־1000 עד [illegible] דולר, בתנאי שמשרד התחבורה [illegible] את הצו החדש.

בחליפת המשרד בעת שיורם ארידור היה שר האוצר.

חברים בוועדה טענו, כי אם יקנו הישראלים מכוניות 1600 סמ"ק, יהיה יותר בטוח לנוע בכביש. הם אמרו כי אפשר יהיה להרכיב במכוניות אלה מזגני־אוויר ואבזרי בטיחות אחרים הדורשים עוצמה מהמנוע. הם גם אמרו כי בלאי המכונית יהיה קטן יותר וביצועיה הבטיחותיים יגדלו. עקרונית, הם לא טעו. אלא שאין לטעות ולפסול כל מכונית שנפח מנועה קטן מ־1600 סמ"ק.

„מסבסדים אותנו"

[illegible] זה שב וחזר בעקבות צו [illegible] על המחירים, המורה ליבואנים [illegible] את כלי־הרכב החדשים במחירים [illegible] ובעקבות הפיחות שנערך [illegible] אין כך, מנכ"ל השיווק של צ'מפיון [illegible] כי היבואנים המייבאים רכב [illegible] בפער של כ־21 אחוז בין [illegible] לתעריף המכירה. לדבריו, [illegible] לפרנק הצרפתי עומדים [illegible] שלילי של כ־19 אחוז. כך גם [illegible] השוויצרי וקיים פער של כ־16 [illegible] ללירה שטרלינג האנגלית. [illegible] מסובסד כיום כל רוכש [illegible] על תוספת הרווח של [illegible]

[illegible] לא חייב למכור מכוניות זה אסון, [illegible] חייב למכור מכוניות במצב [illegible] קטסטרופה", אומר כץ. עם זאת, [illegible] צינו רבים זמן רב: הפער [illegible] בין מכוניות ה־1300 סמ"ק בוטל.

לא יותר בזבזנית

מכונית מוצלחת היא למעשה, מכונית המשלבת היטב מספר תכונות, הנקבעות על־פי גודלה, בראש ובראשונה. מכאן, אין לנסות להשוות „אופל־אסקונה" 1.3 ליטר או 1.6 ליטר עם „אוטוביאנקי" 10 — Y.

קבוצת המכוניות הקטנות לא תיפגע בשוק הישראלי כתוצאה מהשוואת דרגת המיסוי. המכוניות הקטנות נרכשות, בדרך־כלל, לצורך תנועה בערים ומכונית בנפח 1600 סמ"ק לא רק תהיה יותר בזבזנית מהן — היא גם תהיה פחות נוחה. סביר להניח, שבקבוצותיה כן תיפגע קבוצת מכוניות ההצ'בק בה נכללות הגולף, האלפא 33, הפיאט־ריתמו ודומותיהן. קבוצת מכוניות זו תפסה לעצמה

מצויידות יותר

פער המחירים בין קבוצת ה־1.3 ליטר ל־1.6 ליטר קטן יותר בדרך־כלל בעת רכישה באירופה. בארץ הוא גדל בגלל שיטת המיסוי הנהוגה על אבזרי מותרות. מכוניות ה־1600 המיובאות ארצה בדרך־כלל מצויידות יותר ממכוניות ה־1.3 ליטר. ניתן לראות את העיוות למשל בדגמי הפולקסוואגן־גולף. מחירה של גולף 1.6 בדרגת גימור C.L נמוך ב־9 שקלים חדשים מזה של גולף 1.3 ברמת גימור G.L. לעומת זאת, מכונית גולף 1.6 ברמת גימור G.L תעלה לכם 2200 ש"ח יותר מאחותה המצומקת ברמת הגימור הזהה.

סביר להניח, שתוך זמן קצר מאוד יראנו היבואנים הישראלים להעלמותו של עיוות זה בדרך המקובלת של הורדת אבזורים בחו"ל והרכבת חלק מהם רק לאחר ייבוא המכונית ארצה או מכירת המכונית ללא אבזרי מותרות כגון מצית לסיגריות.

ביטול מדרגת המס מבטל, כאמור, כליל את הכורח ברכישת מכונית בעלת גוף גדול־מידות ומנוע ריאקטי.

גם בטיחות

אין ספק, שבטיחותן האקטיבית של המכוניות החדשות מסידרת ה־1.6 ליטר תהיה גדולה יותר משל דגמים מקבילים בנפח 1.3 ליטר. ובאורח „פלא" גם תצרוכת הדלק של הדגמים יותר — קטנה יותר.

לצורך השוואה, ניתן לקחת את האופל־קדט ל־1.3 בעלת מנוע בנפח 1297 סמ"ק, המפיק 75 כוחות־סוס־לבלימה. מכונית זו מאיצה מעמידה ועד ל־100 קמ"ש ב־13.5 שניות וצורכת 6.9 ליטר דלק ל־100 ק"מ נסיעה. לעומתה, הקדט הזהה בגוף, בעלת המנוע השרירי יותר, בנפח 1598 סמ"ק, מפיקה 82 כוחות־סוס־לבלימה, מאיצה עד 100 קמ"ש רק ב־12.5 שניות וצורכת רק 6.7 ליטר ל־100 ק"מ נסיעה.

עם ביטול העיוות במיסוי, יש לקוות שיבואני הרכב המנוסים לא ינצלו את המצב כדי לאפשר לישראלי לנסוע בעגלה יוקרתית. כמו, למשל, לצייד את האודי 100 במנוע 1.6 ליטר, או את האופל־אומגה במנוע בנפח כזה. מכוניות כאלה יהיו בדיוק מה שהיתה עד היום וולוו 1.8 ליטר מול אחותה בעלת המנוע החזק יותר או האסקונה 1.3 מול ה־1.6 ליטר.

יואב אביב

עיריית ת"א מעודדת נסיעה בתחבורה ציבורית

[illegible]

יוסף שמי

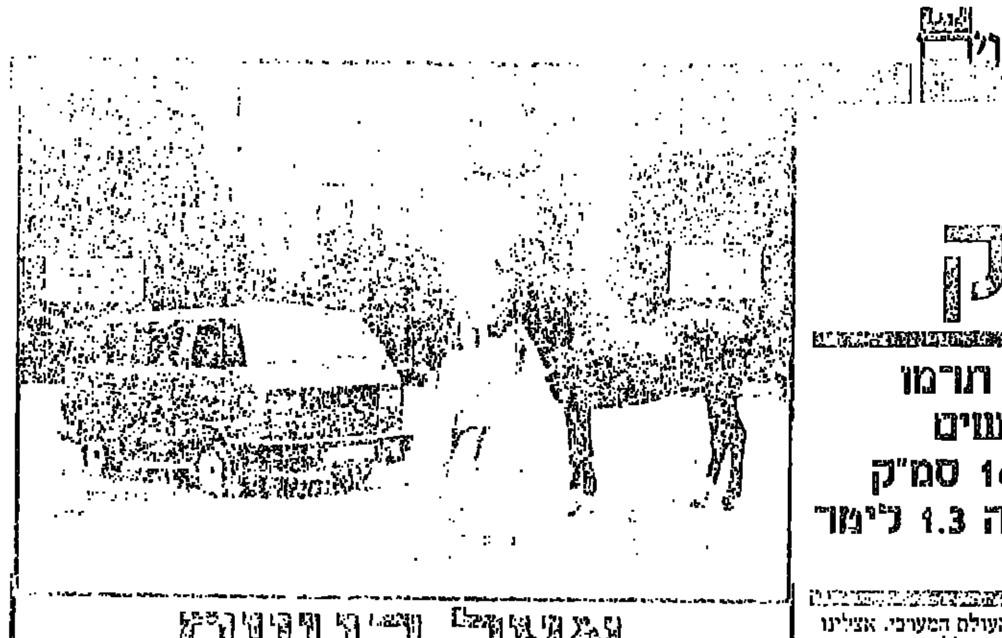

אצל הגויים

כמעט לא תמצא ממשלה בעולם, שאינה חומדת את כיסו של בעל הרכב ואוהדת לו בעת קניית רכב חדש: תחזוקיים ותשלומים.

השינוי האחרון שחל על מסי הרכב מעורר, בוודאי, את השאלה ולפי זה קונסים הגויים את המסים על המכוניות? הנה תשובות אחדות מאירופה: 4 מדינות מטילות את המס על־פי עוצמת מנוע הרכב בכוחות־סוס: בלגיה, צרפת, יוון, אירלנד ואיטליה. ודנמרק והולנד נוהגים לשקול את המכונית הריקה ולהטיל את המס על־פי משקלה הכבד. ובריטניה העניין פשוט למדי: קנית פולקסוואגן פולו או אודי 100 אתה דינך — מס ליש"ט. רק שתיים ממדינות אירופה מטילות את המס כבישראל — על־פי נפח מנוע גרמניה ולוקסמבורג — אך שלא כבישראל אין שום דרגת סמ"ק בלאכונות המעוותות את הביקוש ויוצרות מכוניות הכרות עם מנועים קלים.

כעת לשיעורי המס. המעוררים בוודאי סקרנות גדולה יותר: על פולקסוואגן גולף, שנפח מנועה 1600 סמ"ק, המפיקה 75 כוח סוס ומשקלה העצמי 870 ק"ג נקבעו בגרמניה, מולדתה, מסים בשיעור של 120 דולר. בבלגיה — 77 דולר. בדנמרק — 150 דולר (+ מס קניה), בצרפת — 31 דולר, בבריטניה — 143 דולר, באיטליה — 41 דולר ובהולנד — 175 דולר. בישראל, לשם השוואה: 10,710 דולר (+ הפקדה).

על שניים

לא לעמוד מושפל

אצל בעלי מכוניות, כמעט שום דבר לא מפליא. אנשים יכולים לנסוע כל חייהם במכונית ולא לדעת מה זה טלטל או מאייר.

חשבתי שאצלנו (והיינו אופנוענים) המצב יותר טוב. מסתבר שגם על שני גלגלים הבורות המכאנית משתוללת. אך להבדיל ממכונית, שם חבוי המנוע בתוך ארגז. האופנוע הוא חשוף מכל הכיוונים ואי־אפשר להתעלם ממנו כפי שעושים בעלי המכוניות. אין דבר יותר קל מללמוד את עקרונות הפעולה שלו מקריאה והסתכלות. ככל שתדע יותר על האופנוע שלך, כך יהיה לך יותר קל כאשר תקרה תקלה.

עניין עקרוני הוא שהאדם הוא זה שצריך לשלוט במכונה, וגם כאשר זו מסרבת לעמוד, הוא צריך לדעת מה לעשות ולתקן כדי להחזירה לשירותו. יש משהו משפיל כאשר נתקעים עם אופנוע ולא יודעים אפילו מה לא בסדר.

גם אם אתה לא אוהב לטפל באופנוע שלך, כדאי לך לדעת עליו יותר. המקרים שבהם אנשים נדרשו לשלם סכומי עתק על תיקונים שטותיים — רבים מאוד. זכור לי מקרה של ידיד, אשר יום אחד החל לשמוע רעש מאוד מפחיד מהמנוע. כמובן, שתחילה חושבים על הגרוע מכל, אוברול מנוע וכדומה. אך עם קצת שכל אפשר היה בקלות להבחין שבסך־הכל זו השרשרת־תיזמון שפשוט התרופפה. הוא לא האמין לדברי. לדעתו, היה זה משהו הרבה יותר גרוע והוא אכן המשיך לנסוע חודשיים עם אותם רעשים במנוע כיוון שדאג לגורל כיסו כאשר ייאלץ להכניס את האופנוע לתיקון במוסך. לבסוף הגיע למוסך ואבחנתי אומתה. 5 דקות אחר־כך היתה השרשרת שוב מתוחה. עניין של לשחרר בורג ולסגור אותו חזרה, והרעשים נעלמו. ומה אמר ידידי? „יכולתי לעשות את זה לבד" לדאבוני. אני מכיר מספר מוסכים שהיו מנצלים את תום ליבו של אותו ידיד ומחייבים אותו על סכום עתק.

נקודת־מוצא טובה להתחיל ללמוד על מבנה האופנוע שלך היא של ספר טיפולים ואחזקה. אני לא מתכוון רכישה לספר המגוחך שאתה מקבל כאשר אתה קונה אופנוע חדש ואשר מסביר לך איך להחליף את השמן (גם את זה לא כולם יודעים לעשות). הכוונה לספרים שמודפסים על־ידי חברות כמו HAYNES או CHILTON ומסבירים היטב כיצד לטפל באופנוע החל מהחלפת מצתים ועד שיפוץ כללי של המנוע. הכל בליווי תמונות והסברים מפורטים. ספרים אלה פשוט שווים זהב.

ראוי לציין, שלכל דגם של אופנוע יש הספר שלו. אלה לא ספרים כלליים על מכונאות. אחד החלקים היותר מועילים בספר הוא מדריך לאיתור תקלות. שם יש טבלה גדולה של כל מיני רעות שיכולות לקרות באופנוע, עם הסיבה המשוערת לתופעה. מה יש לתקן ומה יש להחליף.

טיפול 10,000 נעים!

יוסי שוורץ

פיג'ו מוכרים יותר

1986 היתה שנה מוצלחת ליבואני פיג'ו בגרמניה. שהגדילו את מכירותיהם ב־42% לעומת 85'. זהו שיעור הגידול הגבוה ביותר מבין כל המכוניות המיובאות בגרמניה.

בשנה החולפת נמכרו בגרמניה כ־90,000 מכוניות פיג'ו אשר 61% מתוכן הן פיג'ו 205. סוכני פיג'ו בגרמניה הביעו שביעות־רצון גם מקצב המכירות של ה־309, שהוא הדגם החדיש ביותר שהוציאה פיג'ו לשוק. לפי הערכותיהם, יימכרו בשנת 1987 יותר ממאה אלף מכוניות פיג'ו בגרמניה בלבד.

ואילו בישראל לאחר הפסקה של שנתיים ביבוא מוניות פיג'ו 505 דיזל 1+6 מקומות, חוזרת חברת דוד לובינסקי לייבא דגם זה של מונית.

מונית פיג'ו 505 מהווה כיום הדגם היחיד בכל סוגי המוניות המוצעות לציבור ומאפשרת הסעת 6+1 נוסעים. היא מצויידת במנוע דיזל 2500 סמ"ק, תיבה בעלת 5 הילוכים או תיבת הילוכים אוטומטית. הגה־כוח, לוח מחוונים בעיצוב חדיש המאפשר מידע ערכני לשליטה מוחלטת ברכב ומזגן־אוויר מקורי כמתחייב מתקנות התעבורה.

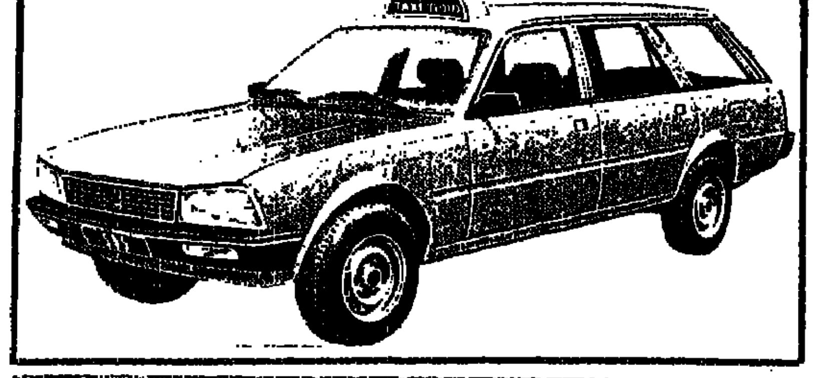

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקווי בניין צדדיים ברחוב גורי מס' 39, גוש 6985–6982, חלקה 6, 4 — תיק בניין 5/28160.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבנית תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרדים בכל הבניין לתקופה של 10 שנים ברחוב יהודה הלוי מס' 94, גוש 7103, חלקה 52, תיק בניין 094־4/006.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "טובים"

הודעה על הכנת
שינוי לתכנית מיתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "טובים" החליטה על הכנת שינוי לתכנית המיתאר לקרית־מלאכי — 26/102/02/8.

ואלה עיקרי השינוי:
1. שינוי מספר יחידות המגורים ב"בנה ביתך" בשכונת נרקיסים.
2. שינוי מאיזור מגורים ג' מיוחד לאיזור מגורים ב' ברח' בר־יהודה, מול שכונת נרקיסים.
3. שינוי מאיזור מגורים ג' מיוחד לאזור מגורים ב' מיוחד ברח' אילה, לאורך הפארק העירוני.

יעקב כהן — יו"ר הוועדה
המקומית לתכנון ולבניה "טובים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת קומה חלקית והקלה מתוכנית העיצוב הארכי־טקטונית, ברחוב קק"ל מס' 3, גוש 6631, תיק בניין 003־1257.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקווה

הודעה על־פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6382, חלקה 213, ברח' אחד העם מס' 12.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור־דיור ג', בו מותר להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים 137.5 בניה — 8.26 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 6 קומות על עמודים וחדרים על הגג 151% בבניה 9 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי — יו"ר הוועדה
המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקו בניין צדדי 2.80 מ' למעלית וחדר מכונות כהקלה לתקנות 1680, מרפסת מחוץ לקו בניין קדמי ואחורי בקומה ג', ברחוב דיזנגוף מס' 177, גוש 6902, חלקה 164, תיק בניין 177־187.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד רואה חשבון ל־3 שנים ברחוב בלפור מס' 27 גוש 6934 חלקה 194, 193, תיק בנין 027־2/0016.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון
ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לגובה חדרי היציאות לגג, לבניית חדר מדרגות בגבול מעקה הגג כהקלה מתכנית 1680 (בינוי), ברחוב רש"י מס' 57, גוש 6935, חלקה 35, תיק 057־3/0080.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

תן טרמפ לחייל

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.03 שעת כושר. 08.15 מישנים ביהדות — על מזוזות. 08.40 כלי מורות — חיריק 1. 09.00 ארץ מולדת — להיות פועל בא"י (כ.). 09.20 מדעי הטבע (חט"ב) — העולם מתחת לפני המים. 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת (ו'־ח') — אלענה ד'איעה. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדע הטבע (ע"י) — אבולוציה 3 — מנבכי העבר. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה (ע"י) — העשרה המהפכה הצרפתית — הכסטיליה. 13.30 ספרות — העז והגרי — גלגולו של מוטיב. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קשר משפחתי — כשידור חוזר. 15.00 טאו טאו. 15.25 רחוב סומסום — קיפי מוסר רעמים. 16.00 והיולה. 17.00 ערב חדש — מנחה דן מרגלית. 17.30 מקרון 1 — שם הפרק: שידור מהחלל. 17.55 משפחת קמפבל — סדרת דרמה חדשה בת 13 פרקים. 18.25 פסוקו של מקום — שכט דן. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 שבועון טלוויזיה — תכנית שבועית העוסקת במגוון אירועים מן העולם (ערבית). 19.00 מפגש — תכנית דיון שבועית העוסקת בענייני השעה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.45 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 פרטים יבואו. 23.10 ראשון בין שווים — הפרק הרביעי: סיימון מאבד את מושבו בפרלמנט, ומצבו הכלכלי קשה. ריימונד מוצא לעצמו אהבה חדשה בלונדון, אך מתכשר, כי אהבה זו עשויה לעמוד בדרכו אל משרה בכירה שעומדים להציע לו. מצבו של אנדרו בפרלמנט ממשיך להיות יציב ונולד לו בן. צ'ארלס נתמנה למשרה רמה. בבהרו לביתו לבשר את הבשורה לאשתו, נכונה לו הפתעה מביכה. 00.00 הגיע זמן ללשון — פינה לענייני לשון, בהגשת אבשלום קור. הסעם: בדיעבד וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.09 "באהונה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "מגישים שיר". 12.00 "מן הסרטיה". 13.05 "בהאזנה נינוחה". 16.00 "אתנחתא" — מוטי שמיט — כנור/אלן שטרנפלד — פסנתר שוטאן: סונטה בלה מינור, א' 105 קרפיסמן־שמיט: קינה לכנור סולו סימונבסקי: מיתוסים, א' 30 איזאי: סונטודרלה לכנור סולו, א' 27/3 קרייזלר: 3 קטעים. 17.30 "קשת של צלילים" — מגוון מוסיקלי יוהן סבסטיאן באך סונטה לשני חלילים ובאסו קונטינואו בסול מג'ור 1039 כרי"ב סונטה לשני כנורות ובאסו קונטינואו 1037 ברי"ב. 18.00 "אנתולוגיה בצלילי" — מוסיקה כלית של המאה החמש־עשרה. 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 "אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ים רשה"ש הסדרה הארומה שידור ישיר מאולם הנרי קראון מנצח: דייויד רוברטסון/סולן: יהודה חנני מוצרט: סימפוניה בלה מינור, ק. 16 א' ("סימפוניה אורנסה" — בכורה בארץ) היידן: קונצ'רטו ברה מג'ור לצ'לו ותזמורת הפסקה — אנתולוגיה שוברט: נגינות בינים מתוך "רוזמונדה" היידן: סימפוניה מס' 102 בסי במול מג'ור. 23.00 "דור הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות החלילן הצרפתי מרסל מואיז — תכנית טניה באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 4 בסול מג'ור מוצרט: קונצ'רטו לחליל ותזמורת ברה מג'ור, ק. 314 דביסי: סונטה לחליל, ויולה ונבל (1915) (ש.ח.).

רשת א'

07.57 "מגישים שיר". 08.05 "חוגה" — עם גני הנדל. 09.05 "טלרדיו" — שירות מידע למאזינים. 10.05 "העיר לא תם" — שירים עבריים. 11.10 השידור היומי לבתי"ס "ידעתי ספר" — "יאשה". 11.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 12.05 "ליבי במזרח". 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "השכלה ודעת לכל" — "מבית לאומי למדינה שכרוך — 1917־1939" — "על התגבשות כוח המגן העברי" — דיון. 16.05 "ארץ לא נודעת". 17.10 שירים עבריים. 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" — "צרפתית למתחילים". 18.05 "מנחת ערב". 19.05 "שער בתניא". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "יש לי חלום" — עורך ומנחה: יובב כץ והפעם: עם ד"ר אביגיל גולומב, ניצה אברבאנל וד"ר שמעון לוי.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם חיים קינן. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 11.30 "סע לשלום" — עם נדעון הוד. 12.10 "אלף־דאלף בבית" — עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 "בת צחוק" — הווי והומור. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "שירים ושעורים". 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 השבוע בכנסת. 20.05 "שורשים" — שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 "מסביב לעולם בשעה קלה". 23.05 "בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה: אלכס טלמור.

גלי צה"ל

06.30 "פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אופיר. 07.07 "שבע אפס שבע" — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואלית יומית. 09.05 "אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקת 10" — עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם יוסי עבארי. 13.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 14.05 "רו רה יונר" — עם רוני לנץ ודני קרפל. 15.05 "מה יש" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהרים — שעה של שירים עבריים. 16.54 "באופן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן ונוני סביר. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 "מסולש" — עיתון יומי בענייני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 "יער משורר" — מגזין לענייני צבא וביטחון (ש.ח.). 20.40 שירי להקות צבאיות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "לילה לא שקט" — פזמונים עבריים. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "תוצרת הארץ" — פזמונים ישראלים. 23.55 "שיחת חצות" — עם המוסיקאי ארנון נורו. 00.05 ציפורי לילה מבלות — עם אלי ישראלי. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל FM

20.05 "סבבבבבס" — אינפורמציה, דשי"ם, משחקי רדיו ומוסיקה להיילים שנשארו בתורנות — עם אברי גלעד. 22.05 "על הדבש ועל הכיפאק" — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר.

רשת ג'

06.11 "בחזרה לאושר" — להיטים וותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים. 08.05 "מה, כמה תשעה" — עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי יודע". 11.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי הזקה. 12.05 "רק מוסיקה". 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 "פזמון חוזר". 15.05 "חדש, חריש ומחודש" — עם שוש עטרי. 16.05 "הצגה יומית". 18.00 "קול־בו" — שבועון פופ. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "מופע רוק" — עם דליה כהן. 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 .7.15 .4.30
אסתר: שיפוט מהיר 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: חזרה לנעורים 9.30 .7.15 .5
בית לסין: מנהטן 23.15
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30 .7.15 .5
טעם החיים לפי מונטי פייטון 23.45
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.15 .6.15 .3.15
גורדון: אונטי פופולו 9.30 .7.00
דקל: הסינגליות הן כחולות הייב אין 9.30 .7.15 .5
אהבה בשחקים 9.45 .7.45 .5.45
זמיר: בית ספר לשוטרים אהבלים 9.30 .7.15 .5
ליבור חדש: להתחתן שנית
מוזיאון תל־אביב: סיפור מהחיים
סינמה 1: הקוטב הלוהט 9.30 .7.15 .5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 .7.15 .5
פאר: אהבה נדירה 9.30 .7.30 .5
פאריס: את כוכב אחר 9.30 .7.15 .2 .12
חמים וטעים 23.30
רב־חן:
חן 1: חטיפה נעימה 9.50 .7.30 .5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 .7.25 .5
חן 3: מליקולים 9.45 .7.40 .5
חן 4: דונה פלור 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: קטיפה כחולה
שחף: חנה ואחיותיה 9.45 .7.40 .5 .2 .11
תל־אביב: חזיז ורעם 9.30 .7.00 .4.10
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 .7.15 .5
9.30 .7.15 .4.30

רמת־גן

אואזיס: ג'ק פלאש המקפץ 9.30 .6.40 .4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 .7.15
ארמון: חמושים ולא מסוכנים 9.45 .7.30 .5
רביגן:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 .7.20 .5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה
9.40 .7.20 .5
גן 3: מלקולים 9.40 .7.30 .5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 .6.15

ירושלים

אדיסון: חזרה לנעורים 9.30 .7.15 .4.30
אורנע: על כלבים וחתיכות 9.15 .7 .4.30
בית אגרון:
טרון בניו־יורק 16.00
מקכת 18.00
הנבואה 20.30
אמריקן גרפיטי 22.00
מלחמה ואהבה 24.00
כפיר: חנה ואחיותיה 9.30 .7.00 .4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 .7 .4.30
מיטשל: מיבימה 9.00 .7.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי 9.30 .7.00
הבירה: אונטי פופולו 9.15 .7.15 .4.30
אוריון:
אור 1: רומן הדמים 9 .6.30 .4
אור 3: המשימה האחרונה
9.00 .7.00 .4.30
אור 4: שתי אצבעות מציון
9.00 .7.00 .4.30
אור 5: צבע הארגמן 9.00 .7.00 .4.30
עדן: בית ספר לבלשים אהבלים
9.00 .7.00 .4.30
תיאטרון ירושלים: שואה
חלק א' — חול 18.30
חלק ב' — חול 13.00

חיפה

ארמון: שיפוט מהיר 9.00 .6.30 .4
אורה: רומן במכונית 9.15 .7.00 .4.30
חן: חטיפה נעימה 9.15 .7 .4.30
עצמון 1: חזרה לנעורים 9.15 .7.00
עצמון 2: אונטי פופולו 9.30 .7.15 .4.45
סאבי: ג'ק פלאש המקפץ 9.15 .7.00 .4.30

קרן אור המחודש: לנגד ועוד
רון: בית ספר לבלשים [illegible]
אמסטר 4 מקצוענים בשליחות [illegible]
אורלי: [illegible] [illegible]

נתניה

שרון: שואה – חלק ב' [illegible]
סטודיו: אונטי פופולו [illegible]

חולון

מגדל: חנה ואחיותיה [illegible]
מגדלו: [illegible]
ארמון: עיר ללא רחמים [illegible]

בת־ים

עצמאות: הטרמפיסט [illegible]

הרצליה

היכל: פולטרגייסט II [illegible]
מלון דניאל – האודיטוריום: צביטה בלב [illegible]

עכו

אודיטוריום: מרגלים שבאלה [illegible]

באר־שבע

חן: גיבור מגוע אחר [illegible]

פתח־תקוה

היכל 1: שוטר ללא חוק [illegible]
היכל 2: חזרה לנעורים [illegible]
היכל 3: איש הנצח [illegible]

עפולה

מופתרון: בעקבות הכוך

רעננה

אורות: משפט הנשרים [illegible]

גבעתיים

הדר: פולטרגייסט II [illegible]

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 28.1
בבתא: 20.30
חדוד ונוח – בירושלים

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 28.1 בשעה 2030
"קידוש".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייק 20
חולון
אהרון — הופיין 52
ירושלים
בקשי — מחנה יהודה
נתניה
הנשיא — שד' ויצמן 30
פתח־תקוה
פינסקר — פינסקר 2
רמת־גן
המגן — ביאליק 30
תל־אביב
כבלי — עוזיאל 1; תקומה — קופ"ח מכבי תקומה 36, יפו
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רעננה — בס"ם
כינרת — ויצמן 3 כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 10.30, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.19, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח "לניאדו" נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים — ילדים
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
הדסה הר"צ — כירורגיה, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בי 08.00–20.00. בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה: ת"א - 226027 (24 שעות); חיפה - 04־229488 (11.00–20.00); נהריה - 04־920014 (11.00–20.00).
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222782.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות 21.00–23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות 18.00–24.00. במוצאי שבת ובערבי חג השעות: 15.00–21.00. הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל [illegible]. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', [illegible].

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: [illegible] 9.00–24.00 [illegible] טלפוני כלבד. [illegible] טל: 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס: [illegible] בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־237171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' [illegible]
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. [illegible] — טל' [illegible]. רמלה — 101. טלפון [illegible]. נהריה — טל' [illegible]. באר־שבע — טל' [illegible] 057־74767.

טניס־שולחן: אם לא אליפות עולם — גם לא אולימפיאדה

ישראל תבקש לנשל את טניס־השולחן מהמשחקים האולימפיים אם טניסאי השולחן של ישראל לא יקבלו אשרות להודו ותימנע מהם ההשתתפות באליפות העולם שתיפתח ב־18 בפברואר בניו־דלהי.

במיברק רחוף ששיגר הועד האולימפי בישראל אל נשיא הועד האולימפי הבין־לאומי חואן אנטוניו סאמארנש מביעים היו"ר יצחק אופק ומזכיר הכבוד יצחק כספי פליאה ותרעומת על כי ההתאחדות הבין־לאומית בטניס־שולחן העניקה להודו את הזכות לארח את האליפות, למרות שבעבר הודו (1975) וצפון קוריאה (1979) לא נתנו, בסופו של דבר, אשרות לספורטאי ישראל כאשר אירחו את אליפות העולם בטניס־שולחן.

אם הודו תחזור הפעם שוב על התעלול של משלוח הזמנה בצירוף "פתק" אין כניסה — תובעת ישראל מסאמארנש לשלול מטניס־השולחן את הזכות להיכלל בין הענפים האולימפיים.

סרג'יו בעקבות בראילובסקי?

מאת יוסף גלזר

לאחר שצירפה לשורותיה את הכדורגלן הארגנטינאי היהודי דניאל בראילובסקי בוחנת מכבי חיפה קשר־חלוץ ארגנטינאי נוסף, אף הוא יהודי, העונה לשם סרג'יו.

אתמול התאמן סרג'יו לראשונה בשורות מכבי חיפה והותיר רושם חיובי, כאשר בראילובסקי משמש לו מתורגמן.

סרג'יו שוהה כמתנדב באחד הקיבוצים ובארגנטינה שיחק בקבוצת רוסריו מן הליגה השניה.

איטליה, נורבגיה, הולנד וישראל בטורניר כדוריד שיפתח ביום א'

מאת יוסף חכם

"כחלק בלתי נפרד מהכדוריד האירופי רואה איגוד הכדוריד הישראלי זכות לערוך באולמיו טורנירים ידידותיים ורישמיים כדי לחזק את הקשרים הידידותיים והספורטיביים עם מדינות מערב אירופה" — כך אמר אתמול במסיבת עיתונאים בתל אביב יו"ר איגוד הכדוריד מני וייצמן לקראת פתיחת טורניר ארבע האומות ב־יום ראשון הקרוב בפעם הראשונה בישראל. בטורניר ישתתפו נבחרות איטליה, נורבגיה (דרגה ב), הולנד וישראל (דרגה ג).

טורניר זה היה אמור לשמש עבור הכדוריד מבחן ארגוני לקראת אליפות העולם דרגה ג שנקבעה להתקיים בישראל כנס מדינות מערב אירופה. "אך לצערינו נלקחה מידינו זכות זו" סיפר וייצמן.

משחקי אליפות העולם דרגה ג הועברו לפורטוגל. מני וייצמן אמר אתמול שבראש המשלחת ההולנדית שתגיע לטורניר ארבע האומות יעמוד יו"ר האיגוד ההולנדי וסגנו שהבטיחו לנסות לשנות את קיום המישחקים בפורטוגל.

הוצאות הטורניר יעלו לאיגוד 62 אלף ש"ח כאשר מתוכם תממן ההתאחדות לספורט 32 אלף ש"ח והשאר ימומן ע"י ותרומות.

המשחקים יערכו באולם האוני־ברסיטה בתל אביב ובהיכל הספורט העירוני בראשל"צ. ראש עיריית ראשל"צ מאיר ניצן לקח תחת חסותו את עריכת הטורניר.

מזכיר איגוד הכדוריד שלמה פוזנר מסר שלטורניר הוזמנו צמד השופטים הבכירים בעולם כולסטד ואנטונסן מנורבגיה שניהלו ב־1986 את משחק גמר אליפות העולם וכן גם הגמר האולימפי בלוס אנג'לס ב־1984. כן ישפטו צמד מערב גרמני והצמד הישראלי מיכה פלם ויצחק ברנדווין.

מאמן הנבחרת איגור ביאליק אמר שהטורניר יסיים תקופת הכנה של שנה וחצי עם הנבחרת החדשה שגילה הממוצע הוא 21 וממוצע המשחקים של שחקן הוא כ־30 משחקים בינארציים.

תבנית משחקי הטורניר

יום ראשון 1.2.87, אולם אוניברסיטת ת"א
● נורבגיה — איטליה שעה 19.00.
● הולנד — ישראל שעה 20.30.

יום שלישי 3.2.87, אולם העירוני בראשל"צ
● הולנד — נורבגיה, שעה 19.00.
● איטליה — ישראל, שעה 20.30.

יום רביעי 4.2.87, אולם העירוני בראשל"צ
● איטליה — הולנד, שעה 19.00.
● נורבגיה — ישראל, שעה 20.30.

באשר לנבחרות המשתתפות אמר ביאליק שהטורניר יהווה הכנה אחרונה לאיטליה ונורבגיה לקראת משחקיהם באליפות העולם דרגה ב שתיערך בחודש הבא באיטליה.

ישראלים ישפטו ברבע גמר גביע אירופה

צמד שופטי הכדוריד הבינלאומים של ישראל דוד בוקר ואבנר זינגר קיבלו אתמול מינוי לשפוט במשחק רבע גמר גביע אירופה לאלופות בנשים שיערך בסוף החודש הבא בין הקבוצה המערב גרמנית לברקוזן והקבוצה האוסטרית איסובנק.

ועוד כדוריד: משחקי חצי גמר גביע המדינה וגמר גביע המדינה יתקיימו באולם העירוני בראשון־לציון.

קישור התקפי הנ"ב 4:7 על העתודה

● כדורגל

מאת ראובן חנניה

הנבחרת הלאומית של ישראל בכדורגל גברה אתמול במשחק אימון, רב שערים, על נבחרת העתודה 4:7.

המאמן הלאומי מילאנקו מיהיץ' ניסה הרכב חדש במרכז השדה של הנבחרת כאשר הציב יחד את משה סיני, אורי מלמיליאן, אלי יאני ודניאל בריאולבסקי, כולם קשרים התקפיים.

מיהיץ' אמר אחרי המשחק כי הוא מתכוון להמשיך ולתת לארבעה לשחק ביחד כאשר המטרה העיקרית היא להרכיב קו קדמי שיכלול ארבעה קשרים תוקפים שיסייעו לשני החלוצים להבקיע. המאמן הלאומי הדגיש כי יעבוד על הארבעה גם בנושא השמירה.

במשחק אתמול הפגינו שחקני הסגל הלאומי יכולת משכנעת. את השערים כבשו: אלי אוחנה 2, משה סיני, זאהי ארמלי, אורי מלמיליאן, אפרים דוידי וניסים כהן.

את השערים לעתודה כבשו: רונן שפירא, אלון נתן בבעיטת 11 מטר, דוד גורדנה ורוני לוי.

שפט צבי שריר.

100 דולר יחולקו בטורניר הבי"ל בחיפה

בטורניר ישתתפו קבוצות הכדורגל של מכבי חיפה, מכבי תל־אביב, בורוסיה מינשנגלדבאך ופ.צ. קלן

מאת יוסף גלזר

פרסים כספיים בשווי כולל של 150 אלף שקלים יחולקו בין ארבע הקבוצות שתשתתפנה בשבוע הבא בטורניר הבין לאומי בחיפה — בורוסיה מינשנגלדבאך, פ.צ. קלן, מכבי חיפה ומכבי ת"א.

לקבוצה המנצחת בטורניר יוענק 60 אלף ש"ח, למפסידה בגמר 45 אלף ש"ח, לזוכה במקום השלישי 30 אלף ש"ח ולאחרונה 15 אלף ש"ח.

כך מקווים בהתאחדות לכדורגל להמריץ את הקבוצות להציג את מלוא יכולתן בניגוד לסגנון נבחרת משחקי הידידות הבינלאומיים.

פרטים על הטורניר הראשון השנה, שיהפוך למסורת, נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה בהשתתפות ראש העיריה אריה גוראל, מ"מ יו"ר ההתאחדות לכדורגל מנחם אריאב, יו"ר איגוד השופטים אברהם קליין וראשי מכבי חיפה צבי וייצר ופרדי שביט.

אריאב גילה כי הטורניר יהפוך למסורת בחיפה כאשר בשנה הבאה הוא ישתלב במסגרת אירועי 40 שנה למדינה ו־20 שנה למועצת ההימורים. לטורניר זה הוזמנו כבר קבוצות ריאל מדריד ואינטר מילאנו.

השנה ביקשה להשתתף בטורניר אלופת אירופה סטיאואר בוקרשט אך בשל פנייתה המאוחרת היא נדחתה בשלילה.

ראש עיריית חיפה ציין כי לקראת הטורניר הושלמה התקנת ששת אלפים כסאות לפלסטיק באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר, הוקמו שתי קופות חדשות וכיתן שירותים באגף המזרחי וכן הוחל בבניית שני יציעים בני אלפיים מקומות ישיבה ותוספת שלושה מגרשי אימונים.

יו"ר איגוד השופטים אברהם קליין ציין כי בטורניר ישפטו אך ורק שופטים בין לאומיים: יאיר טילינגר ויעקב שיינר במוקדמות, אריה פרוסט ויצחק בן יצחק במשחקי הדירוג. גם הקוונים יהיו בין לאומיים ולאומיים.

● טניס שולחן
מכבי ת"א שמטה נקודה

מאת יצחק ויסהוף

מליגת המחוז הצפוני בליגה הלאומית בטניס שולחן, מכבי ת"א, שמטה נקודת ליגה לראשונה השנה כשסיימה במסגרת המחזור בתיקו 5:5 עם אליצור נתניה.

[illegible] מנתניה ניצח את שחקן נבחרת ישראל [illegible] ואת טומי טבק. מנחם [illegible] מנתניה, גבר על שי [illegible] ועל חן פרץ.

יתר התוצאות בצפון: מכבי זכרון — הפועל חדרה 4:6; מכבי [illegible] — מכבי יוסף ב' 1:9, אליצור ת"א — מכבי נתניה 5:5.

בדרום הביסה המוליכה הפועל [illegible] את מכבי "החובטים" קרית [illegible] 0:10; הפועל ב"ש — מכבי [illegible] 4:6; מכבי יוסף א' — הפועל אשדוד 3:7; המשחק בין הפועל חולון והפועל ר"ג נדחה ל־11 בפברואר.

ג'מצ'י ישחק מחר נגד זאדאר ביוגוסלביה

● כדורסל

שרות "על המשמר"

"אני לא יודע מה קורה עם השחקנים הנמצאים בצבא. אך גם כך קבוצת זאדאר היא קבוצה טובה למרות שנוצחה בשבוע שעבר ע"י טרייסר מילאנו. קשה לי לתכנן את המשחק שלנו. בכל מקרה צפוי משחק קשה במיוחד ואסור לנו לפתח ציפיות בטוחות לנצחון. צריך לקוות לעשות את המכסימום" — כך אמר אתמול צבי שרף מאמן מכבי ת"א שהגיע לזאדאר הקפואה בשעות הערב.

השאלה האם דורון ג'מצ'י יהיה כשיר למשחק מחר מטרידה את כל אנשי מכבי ת"א ואת דורון ג'מצ'י עצמו: "אני מרגיש כי החלמתי מהפציעה בשריר המותן, הרופא אמר לי כי יש קרע במעטפת השריר. המנוחה הועילה לי ואוכל לתרום את שאני יודע במשחק מחר" דברי ג'מצ'י.

מה שכן ידוע לאנשי מכבי ת"א הוא ששני שחקנים יוגוסלבים שחסרו מהמשחק בתל־אביב שבו ניצחה מכבי ת"א 83:89 ישחקו מחר. מדובר בולקו פטראנוביץ (2.04) ופטר פופוביץ (1.91). שניים אלו יתווספו אל מאטולוביץ (1.87), וראנקוביץ (2.15), אובאד (2.04) ובלאוביץ (2.08), שהעניקו לקבוצתם את אליפות יוגוסלביה בשנה שעברה כשניצחו את ציבונה זאגרב עם פטרוביץ הגדול.

"זוהי אלופת יוגוסלביה ואסור לשכוח זאת. יוגוסלביה היא מעצמת כדורסל שאסור לזלזל בה", אמר המאמן שרף.

פורטלנד — דנבר 141:145

בליגת האנ.בי.איי. ניצחה פורטלנד, לאחר מאבק מרתק, את דנבר נאגטס 141:145.

תוצאות נוספות: פיניקס — דטרויט 118:120. סיאל — יוטה 95:108. מילווקי באקס — לוס אנג'לס קליפרס 94:114.

דרוש מאמן לעתודה

מאת ראובן חנניה

המאמן הלאומי מילאנקו מיהיץ' מתכוון לפנות להתאחדות לכדורגל כדי שזו תמצא מאמן שיודריך את נבחרת העתודה במשחקה נגד מערב גרמניה ב־25 בחודש מרס.

המשחק יתקיים לפני המפגש שבין שתי הנבחרות הבכירות של ישראל ומערב גרמניה.

מיהיץ' יצטרך לעזוב את משחק העתודה במחצית ולהכין את הנבחרת הלאומית.

מזכ"ל ההתאחדות הבלגית מואשם בהריגה בבריסל

המזכיר הכללי של ההתאחדות הבלגית לכדורגל אמר אתמול כי שופט חוקר בבריסל האשים אותו בהריגת בני אדם ללא כוונה, בעקבות המהומות באיצטדיון הכדורגל הייזל שבמהלכן מתו 39 בני אוהדי כדורגל במאי 1985.

אלברט רוסנס אמר לכתב רויטר, כי הוא מואשם ברשלנות בניהול מכירת הכרטיסים בגמר הגביע האירופי, בין הקבוצה הבריטית ליברפול לבין יובנטוס מאיטליה.

האסון אירע כאשר התלקחו קרבות עזים בין אוהדים יריבים, לפני בעיטת הפתיחה של המשחק.

רוסנס אמר כי אין הוא יודע מתי יצטרך להופיע בפני בית המשפט.

בלגיה ביקשה את הסגרתם של 26 אוהדי כדורגל בריטיים, כדי להעמידם למשפט על תפקידם במהומות.

התאחדות הכדורגל הבלגית היתה אחראית לארגון המשחק ולבחירת האיצטדיון.

סבורים כי זו הפעם הראשונה שאדם כלשהו הקשור במינהל הכדורגל הבלגי הואשם בעבירה כתוצאה מאסון זה.

דו"ח רשמי שפורסם במאי אשתקד, קרא לאמצעי בטחון ובטיחות חדשים ותקיפים בכל איצטדיוני הכדורגל הבלגיים, וכן להענקת סמכויות נוספות למשטרה לבצע חיפושים ומעצרים, ולתקנות קפדניות כדי למנוע דליקות במשחקים.

הדו"ח קבע כי יש להפריד בין אוהדים יריבים ויש להטיל פיקוח קפדני על מכירת כרטיסים, ולא למכור יותר משני כרטיסים לאדם אחד.

עם חידוש משחקי הליגה הלאומית בכדורעף

נצחונות חוץ משכנעים להפועל המעפיל ולהפועל מטה אשר

מאת מוטי חביב

חידוש משחקי הליגה הלאומית בכדורעף עמד אמש בסימן נצחונות החוץ שהשיגו שתי הראשונות בטבלה — הפועל המעפיל והפועל מטה אשר. בתחתית גברה מכבי תל־אביב על הפועל רמת־אביב.

הפועל המעפיל לא נזקקה ליכולת גבוהה כדי להביס 0:3 את הפועל קרית־אתא שהפגינה את אחד ממשחקיה החלשים ביותר העונה. המעפיל ניצחה 13:15, 12:15, 2:15.

בבת־ים ניצלה הפועל מטה אשר את חסרונם של צחי אלבז ורוני כהן מהפועל בת־ים וניצחה 1:3. במערכה הראשונה ניצחו האורחים 8:15, אחר־כך השיגו הבת־ימים נצחון 13:15. אז התעלו אלדד לחוביץ וגלעד דורון והובילו את מטה אשר לנצחונות 5:15 ו־9:15.

הדרבי התל־אביבי היה של מכבי. ארז שכטר ואמיר אקרמן הובילו את מכבי לנצחונות 14:16 ו־12:15 לפני שעמי וייס ויוסי ליפשיץ מהפועל רמת־אביב השיגו נצחון 10:15. המערכה הרביעית היתה שוב של מכבי — 9:15 ובסיום 1:3 למכבי.

נצחון חלק — 0:3 — השיגה הפועל העוגן מול הפועל שריד/העמקים. רון ורדי, עמי פלד ומישי הלמן התעלו במערכות 8:15, 10:15 ו־6:15. יכולתם של נסטור אפשטיין ושי רוזן בשריד/העמקים לא הספיקה.

אליצור תל־אביב ספגה את ההפסד ה־16 ברציפות. במשחקה בחיפה היא הובילה אמנם 2:12 במערכה הראשונה אך נוצחה... 15:12. במערכה השניה ניצחו החיפנים 13:15. בשלהי מערכה זו הצטרף להרכב החיפנים מרסל ברגר שהתעלה במערכה השלישית בה ניצחה מכבי חיפה 8:15 ובסיכום 0:3 למכבי חיפה.

טבלה

1.	הפ. המעפיל	16	47:7	31
2.	הפ. מטה אשר	15	42:7	29
3.	הפועל כפ"ס	15	39:20	27
4.	הפ. קרית־אתא	16	40:22	27
5.	הפועל בת־ים	16	30:30	24
6.	מכבי חיפה	16	28:33	23
7.	שריד/העמקים	15	23:26	22
8.	הפועל העוגן	15	17:36	20
9.	מכבי ת"א	15	18:39	19
10.	הפ. רמת־אביב	15	13:41	17
11.	אליצור ת"א	16	14:48	16

הפנים אומרות הכל. מימין לשמאל נראים יעקב הרשקו, אלין גרין, שלמה מיורצ'יק ורן גפני מאוכזבי הפועל בת־ים מהפסדם אמש 3:1 להפועל מטה אשר (צילום: משה בן־ידידיה)

לוטון — ליברפול היום בפעם השלישית בגביע

קבוצת לוטון־טאון הצליחה לכפות תיקו אפס על ליברפול במשחק חוזר בסיבוב השלישי בגביע האנגלי שהיה באנפילד, איצטדיונה של ליברפול, בעלת התואר הכפול — ליגה וגביע.

גבור התיקו היה שוערה של לוטון לס סילי, שמנע שערים בטוחים ובעיקר מבעיטותיו של איאן ראש. אילו חברו פול וולש החמיץ שלוש הזדמנויות־פז להבקיע.

המשחק השלישי ביניהן באותה מסגרת יהיה היום בלוטון. המנצחת תארח בסיבוב הרביעי בשבת, את קווינס־פארק־ריינג'רס הלונדונית.

משחק נוסף שלא הוכרע, היה בין נציגות הליגה השניה, סטוק וגרימסבי, שנסתיים בתיקו 1:1 לאחר הארכה. טרם נקבע המועד והמקום למשחק החוזר. המנצחת תארח בשלב הבא את קרדיף מהליגה הרביעית, שניצחה באותה עת במשחק חוזר את מילוול מן הליגה השניה 0:1.

שפילד וונסדיי, עם עשרה שחקנים מן הדקה ה־43 עקב הרחקתו של חלוצה המצויין לי צ'אפמן, ניצחה את דרבי־קאונטי מצמרת הליגה השניה 0:1.

שפילד תתארח בסיבוב הבא אצל צ'סטר מהליגה הרביעית.

בארנסלי מהליגה השניה ניצחה את הקבוצה האחרונה מן הליגה האיזורית, קרניידפון 0:1. בשלב הבא תתארח אצל אולדרשוט מהליגה הרביעית.

● טניס

מקנרו גבר על אלוף אוסטרליה

הטניסאי אמריקני ג'ון מקנרו בן ה־28, ניצח במשחק ראווה את השבדי שטפן אדברג בן ה־21, בשלוש מערכות 6:4, 6:4, 6:1.

אדברג הגיע ללוס אנג'לס לאחר טיסה של 13 שעות ממלבורן, שם זכה בראשית השבוע בפעם השניה ברציפות בתואר אליפות אוסטרליה הפתוחה.

במשחק אחר בין הפיינליסטים בעבר בוימבלדון, גבר האמריקני ויטאס גרולייטיס על הרומני איליה נאסטסה 6:4, 6:2.

נצחון למצ'יר

הטניסאי הצ'כי מילוסלאב מציר, המדורג ראשון בטורניר בסידני, גבר בסיבוב הראשון בסידני על האוסטרלי ג'ון פיזילי 7:5, 6:3.

לורי וורדר מאוסטרליה ניצח במפתיע את ליף שיירס מארה"ב 6:4, 6:1.

פול מקנאמי פורש מהנבחרת

הטניסאי האוסטרלי פול מקנאמי בן ה־32, הודיע על פרישתו מנבחרת אוסטרליה בגביע דייוויס.

מקנאמי הצטיין במיוחד במשחק הזוגות ויחד עם חברו פיטר מקנאמרה, זכו השניים פעמיים באליפות וימבלדון, בשנים 1980 ו־1982.

מקנאמי החליט על כך, לאחר שחזה בנצחון וולי מאסור על בוריס בקר בסיבוב הרביעי באליפות אוסטרליה במלבורן. "אני חש שהבחור הצעיר מוכן לקבל את התפקיד במקומי" אמר מקנאמי.

מקנאמי נוצח בשני משחקי היחיד נגד שבדיה בחודש שעבר.

מקנאמי ימשיך, מכל מקום, להופיע בטורנירים בינלאומיים.

נקבעו הכדורסלנים לאליפות אירופה

המאמן הלאומי צבי שרף ועוזרו רמי כהנא קבעו אתמול 20 כדורסלנים שיתחילו בהכנות לאליפות אירופה בכדורסל בחודש יוני ביוון.

הכדורסלנים הם: מיקי ברקוביץ', הווארד לאסוף, דורון ג'מצ'י, חן ליפין, ליאור ארדיטי, איציק כהן (מכבי ת"א); עדי גורדון, דורון שפע, אריה רוזנברג, תומר שטיינהאואר (מכבי חיפה); לאוואן מרסר, שמעון אמסלם, עופר פליישר (הפועל ת"א); נדב הנפלד, אבי מזרחי (הפועל הגליל־העליון); ישראל אלימלך (הפועל חולון); אורן שמר (הפועל איתן גבת); אסף ברנע (הפועל חיפה); מוטי דניאל וניר רכליס (בהסגר).

מיפגש ראשון של המוזמנים הסופיים יתקיים ב־10 באפריל והאימונים יחלו ב־28 באפריל.

משחק המבחן הראשון יתקיים ב־5 במאי בארץ נגד קנדה; מ־6 במאי תתמודד הנבחרת בטורניר משחקי הפועל עם נבחרות קנדה, בלגיה, פולין וגרמניה.

אחרי סידרת אימונים בארץ תצא הנבחרת ב־17 במאי למחנה־אימון בגרמניה וכעבור שלושה ימים תשתתף בטורניר בהולנד עם נבחרות רומניה, צרפת והולנד.

לפני ההמראה ליוון תקיים הנבחרת שני משחקים בין־ארציים בארץ נגד נבחרת צרפת.

עובדי בתי־החולים: רק כינוס ועדת פדה

(סוף מעמוד ראשון)

עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים החליטו לנטוש הבוקר את עבודתם, זאת לפי החל־טה שהתקבלה אתמול בישיבת מועצת העובדים. בתוך כך נמסר כי הפרקליטות הגישה בקשה לביה"ד לעבודה להוציא צווי אכיפה נגד העובדים. ביה"ד יכונס הבוקר.

החלטת העובדים נתקבלה ללא התנגדות וזאת למרות צווי המניעה שהוציא נגדם בית הדין לעבודה לפני שבוע, ולמרות פנייתו של חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

רק רוני שלם, יו"ר ועד עובדי מינהל ומשק, נמנע מהצבעה. אך גם הוא אמר כי האוצר נוהג סחבת במשא־ומתן, ודוחה את ישיבות ועדת פדה.

תוקפים קופ"ח

הוא ועוד דוברים רבים, תקפו את קופ"ח הכללית אשר אינה מספקת נתונים לגבי משכורות עובדי מינהל ומשק בבתי־חולים של הקופה. רוני שלם טען אף כי החזר רכב שמקבל עובד מקופת־חולים הכללית, עולה על המשכורת שמקבל מקבילו במוסד ממשלתי. במהלך הישיבה תקפו הדוברים את ההסתדרות ואת ישראל קיסר אישית על שונה אותם ודואג רק לקופ"ח הכללית.

האוצר מבזה הכנסת

שרת הבריאות פנתה אתמול למועצה של עובדי מינהל ומשק בבקשה שלא לנטוש את העבודה ולא לגרום לחזרה של המראות מלפני שבוע ימים. כן פנתה ליו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת שתכנס אותה ותזמין את הצדדים לדון באיום השבתה. ואכן אתמול התקיימה ישיבה זו ובמהלכה טען יו"ר ועדת פדה כי אין לו סמכות לדון בהשוואות תנאי שכר על העובדים, שכן השר לא העביר לו את הסמכות הזו. חברי כנסת שהשתתפו בישיבה של ועדת העבודה הגיבו בזעם ואמרו כי השר ביזה את שרת הבריאות וכן הפר את ההבטחות שנתן לעובדי מינהל ומשק.

ישיבת בחירום הלילה

אתמול פנה היועץ המשפטי לממשלה לפרקליטות המדינה וביקש נקיטת צעדים מתאימים — צעדי אכיפה נגד מפירי צו בית הדין לעבודה. בית הדין עמד להתכנס הלילה בשתיים. מפרקליטות המדינה נמסר כי אכן החלו להכין מסמכים כדי להביאם לערכאות ולהעמיד למשפט את העומדים בראש הארגון של עובדי מנהל ומשק. הטענה היא שאף עצם ההכרזה על נטישת מקום העבודה היא כבר בגדר בזיון של ביה"ד.

סיכוני חולים

ד"ר משיח ראש אגף האשפוז במשרד הבריאות הורה אתמול למנהלי בתי־החולים לפנות החל מהבוקר את החולים שניתן לשלוח אותם הביתה וזאת כדי למנוע סבל מאלה שאין אפשרות לשלחם. כן הורה לבטל ביצוע ניתוחים מתוכננים ולסגור מרפאות חוץ. בהופעתו בקול ישראל פנה הד"ר משיח שוב אל הציבור לבוא להתגייס ולעזור בבתי־החולים.

אמצעים חמורים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש יורה הבוקר, אם תפרוץ השביתה, לנקוט באמצעים משפטיים חמורים כנגד השובתים המפירים לדעתו את צווי בית המשפט האוסרים עליהם לשבות.

חריש הודיע כי הוא לא יתן יד לחידושה של השביתה ולהפרת צווי בית הדין העומדים בתוקפם.

היועץ המשפטי לממשלה סבור כי הכרזתם של העובדים על כוונתם לנטוש את בתיה"ח או מימוש כוונה זו, יש בה משום בזיון בית המשפט ואין להשלים עם כך במדינה מתוקנת.

כאמור, יוגשו עוד הלילה על ידי פרקליטות מחוז ירושלים, תביעות נגד ראשי הועדים של עובדי המנהל והמשק בבתי החולים על בזיון בית המשפט.

ועדת פדה לא תכונס

שר־האוצר משה ניסים שוחח אתמול עם שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזנינו לאחר שנודע כל כוונת העובדים לשבות.

ניסים אמר לשרת הבריאות שחידוש השביתה מוכיחה שאין לשביתת העובדים ולא כלום עם כינוסה של ועדת פדה. לדברי ניסים כל מה שהעובדים מבקשים הינו לזכות בתוספות שכר בניגוד להסכמים קיימים. מהאוצר נמסר אתמול שיו"ר ועדת פדה גלעד ניבורגר הודיע לפני יומיים להסתדרות ולעובדים שהוועדה תכונס רק ביום רביעי לאחר שהוא ילמד נתונים. אותם הוא יקבל ממעסיקים שונים. האוצר ציין שאם העובדים יפרו צווי בית המשפט לא יהיה מקום לכינוס הועדה ושהאוצר יראה בשביתה לא רק הפרה של צד אלא גם מאבק שמתנהל על גבי החולים.

הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי קראה אתמול לעובדי המינהל והמשק להימנע משיבושי עבודה ולא להפר את צווי המניעה סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני (אשר ניהל את הישיבה) אמר כי אם יתברר שוועדת פדה נוקטת סחבת מכוונת תתייצב ההסתדרות בראש מאבק העובדים.

זילוני: ימסרו נתונים

זילוני מסר בישיבה כי לוועדת פדה האמורה להתכנס היום יימסרו נתונים על שכר העובדים בקופת־חולים, לרבות סעיפי הכוננויות, הרכב והדירוג, דבר אשר יאפשר דיון ענייני בתביעות עובדי המינהל והמשק.

חברי הוועדה המתאמת תמכו אמנם במאבק העובדים, אך הסתייגו מאי־קיום צווי המניעה שהוציא בשבוע שעבר שופט בית הדין האזורי לעבודה בירושלים.

טלקס

● **הבנק המרכזי של מערב־גרמניה בולם ירידת הדולר**

פרנקפורט. — הבנק המרכזי של מערב־גרמניה התערב בשוק, כדי לבלום את ירידת שער הדולר וסוחרים אמרו כי הבונדסבנק קנה 150 עד 200 מיליון דולר.

זהו סכום צנוע, אך די בו כדי להפחיד ספקולנטים המבקשים להיפטר מהמטבע האמריקני.

בעקבות כך עלה הדולר לשער של 1.8250 מארק, לאחר שהמסחר נפתח באירופה בשער של 1.8150 מאוחר יותר, כאשר הבונדסבנק עזב את השוק, ירד הדולר ל־1.82 מארק.

לא היו סימנים, כי בנקים מרכזיים אחרים שיתפו פעולה עם הבנק הגרמני. (ע"ר)

● **חברי "החזית העממית" נעצרו בלוס אנג'לס**

לוס־אנג'לס. — שמונה זרים, כולל ירדני שהוגדר כמנהיג "החזית העממית לשחרור פלשתין" במדינת קליפורניה, נעצרו בסדרה של פשיטות באזור לוס־אנג'לס.

סבורים, כי כל התשעה משתייכים לארגון מחבלים זה. הם נעצרו לאחר שעברו על חוקי ההגירה של ארה"ב, נאמר בהודעה של הבולשת הפדרלית, והם צפויים לגירוש.

מדובר ב־8 ירדנים, ביניהם חאדר מוסה חאמיד, 32, הנחשב כמנהיג המקומי של "החזית העממית", ובאזרחית אחת מקניה, גולי מונגאי, בת 28, אשתו של חאמיד. (ע"צ וע"ר)

● **הנספח הצבאי הסורי יישפט שלא בפניו בטורקיה**

אנקרה. — הנספח הצבאי הסורי באנקרה, מוחמד חייר אזקור, יישפט על קשירת קשר להברחת חומרי־נפץ דרך טורקיה לסוריה.

אזקור, שעזב את טורקיה בשבוע שעבר, הוא אחד מ־4 אנשים המואשמים בהברחת נשק ותחמושת מעירק ומשם לסוריה. מסר התובע נוסרית דמירל. לכתב "רויטר".

שלושת האחרים, שני טורקים וסורי, נלכדו כשברשותם 30 קילו חומרי נפץ, והם עצורים.

כל הארבעה הנאשמים צפויים ל־15 שנות מאסר, אם יורשעו במשפט שיתחיל בעוד כמה שבועות. (ע"ר)

● **"בריטיש איירוויז" למכירה בבורסה**

לונדון. — הממשלה השמרנית של בריטניה מקווה לגייס 900 מיליון לישט ממכירתה לציבור של חברת התעופה הממשלתית "בריטיש איירוויז" בחודש הבא.

מכירת זו מהווה שלב אחרון בתוכנית השאפתנית לביטול החלאמות. התוכנית נועדה הן לגייס כספים לממשלה והן ליצור קבוצה חדשה של בעלי מניות קטנים.

הממשלה מקווה לנצל את הכספים שיגוייסו כדי לעזור במימון של קיצוצים במיסים, הנחשבים כנשק ראשון במעלה במערכת הבחירות שתתנהל כנראה עוד השנה. (ע"ר)

● **הדרך האידיאולוגית המבטיחה**

שוויון חינוכי מסתמן כיום תהליך של הפרדה לפי מין של מסלולים תחומים ודמות לימוד. ב־11 מתוך 16 מקצועות הנלמדים בבתי ספר טכנולוגיים יש רוב של 85 אחוזים לבני אחד המינים.

● **וינה.** — ישראל ביקשה לשלוח נשק ממוצא אמריקני לאיראן דרך אוסטריה עם התחלת מלחמת המפרץ, זאת מגלה מי שהיה קאנצלר אוסטריה, ברונו קריסקי.

פירושו של דבר

הכנה מייגעת

מאת עוזי מחנימי

עוד טרם החלה ועידת הפיסגה האיסלאמית בכווית וכבר הושגה מטרה הכותרת שלה — מפגש שתי קצוות העולם הערבי — מצרים [illegible] השלום עם ישראל, וסוריה נושאת דגל המאבק עד חורמה [illegible] מי שסבור שהמפלגה הוא תוצאה מקרית של התכנסות [illegible] המנהיגים כאותו מלון בכווית, אינו אלא טועה. כפי שנחשף [illegible] המשמר" לפני שלושה שבועות, קדמה עבודת הכנה מייגעת בין [illegible] ומצריים, להכשיר את הקרקע למפגש אתמול בין הנשיא אסד [illegible]

יועצו של הנשיא המצרי, אוסמה אליבאז, נפגש באחרונה באירופה [illegible] החוץ הסורי ושליח סורי רשמי הגיע לאחרונה לביקור חשאי בקהיר, [illegible] סימנים נוספים.

משלחת של ראשי מפלגות האופוזיציה של מצרים ביקרה [illegible] בדמשק, בברכתו של הנשיא מובארק. ידידו האישי של הנשיא [illegible] דוריד לחאם, ביקר בפסטיבל סרטים בינלאומי בקהיר הכה לטכס [illegible] מובארק ולתשואות סוחפות מן הקהל. אקורד הסיום של ההכנסות [illegible] שני הנשיאים היה בשבת שעברה, שעה שהנשיא המצרי כבר היה [illegible] לכווית.

או, בראיון מקיף ראשון מזה שלוש שנים לעתונות הערבית, [illegible] לפסגה האיסלמית, אמר הנשיא אסד למראיין: "כן, אין ספק, [illegible] חוסייני מובארק הוא איש טוב". אחרי מחמאה כזו היה כבר ברור, [illegible] לשתיית כוס קפה בכווית המרחק קצר.

המפגש בכווית בין שני המנהיגים, מבטא בראש ובראשונה [illegible] הנשיא אסד להתפייס עם המתונים בעולם הערבי. אסד השרוי בעצם [illegible] בצרות כלכליות ופוליטיות, מעוניין לשפר את יחסיו עם אחיו [illegible] ולצאת מהפינה החשוכה והלא־סימפטית בה הוא נמצא כשפוחתה [illegible] עם שליט לוב מועמר קדאפי. מפגש אסד — מובארק בכווית אינו [illegible] עדיין פריצת־דרך. בין שתיית הקפה וחידוש היחסים הדיפלומטיים [illegible] למצרים, רב עדיין המרחק.

אסד אמר זאת השבוע בראיון ל"אל־קבס" כמפורש: על הנשיא [illegible] לנטוש את מדיניות הכניעה של קמפ־דייוויד. אין פשרות בעניין זה.

אסד ומובארק

(סוף מעמוד ראשון)

עד ראיה אחר אמר, כי מובארק הניח את זרועו על כתפו של [illegible]

לנתק הקשרים עם ישראל

אסד עצמו תבע אמש בוועידת הפיסגה המוסלמית, שמצרים תנתק [illegible] יחסיה עם ישראל והאשים את ארה"ב בטרור. אסד הצהיר: "ערבי [illegible] יכול להיות בו־זמנית במחנה הערבי ובמחנה של ישראל".

עוד אמר: "אנו חייבים לשים קץ ליחסים הקיימים בין מדינת ישראל לבין אי־אלה ערבים".

הוא גינה את ארה"ב כ"המדינה הטרוריסטית ביותר בתולדות [illegible] האנושי".

תוזה אי־התקפת מוסלמי

מובארק קרא אתמול לחתימת חוזה אי־התקפה מוסלמי. [illegible] הראשון בועידת הפיסגה האיסלמית, תבע מובארק הבטחת [illegible] מיליארד המוסלמים בעולם, ואמר שיש לחתום על חוזה אי־התקפה "במסגרת מגילת האו"ם". כדי לצמצם עד למינימום את סכנת המלחמה.

הוא קרא גם להפסקת אש במלחמה המתנהלת בין איראן לעיראק, כדי לאפשר למתווכים לגשת לגיבוש פתרון שישים קץ למלחמה הנמשכת מזה 6.5 שנים.

מובארק תיאר את המתקפה האיראנית האחרונה בחזית [illegible] כ"מעשה של תוקפנות נגד עמה של עיראק, ריבונותה של מדינה [illegible] וזכות העם העיראקי לחיות בגבולות בטוחים".

קודם לכן השמיע המלך חוסיין נאום נרגש שבו קרא להפסקת [illegible] ומתח ביקורת על מנהיגי איראן, הנוקטים עמדה מלחמתית.

שני ראשי המדינות השמיעו את נאומיהם בדלתיים סגורות.

היום ועידה בלתי־רשמית

ועידת פסגה ערבית בלתי־רשמית תערך היום בכווית בראשות [illegible] ג'אבר עלי אחמד אל סבאח, אמיר כווית.

בהסתמכה על מקורות דיפלומטיים מערביים בכווית, מציינת [illegible] הידיעות של המפרץ, כי כל המדינות הערביות הביעו את הסכמתן להשתתף בועידת פיסגה זו. כמה מבין המדינות ביקשו עם זאת שלכנס לא יהיה "אופי רשמי" ושהוא יוקדש לבדיקת "בעיות ערביות" [illegible] המצב.

מקווים, כי בועידת פיסגה לא־רשמית זו יצליחו הצדדים לקבוע [illegible] לקיום ועידת פיסגה ערבית רשמית, שריוניה נידחו מאז 1982 בשל חילוקי דעות במחנה הערבי.

יוזמה חדשה למפרץ

המנהיגים האיסלמיים ניהלו אתמול מגעים מאחורי הקלעים, כדי למצוא גישה חדשה להפסקת המלחמה בין איראן ועיראק.

מקורות בוועידת הפיסגה האיסלמית אמרו כי נראה שמזכיר האו"ם פרז דה־קוויאר ממלא תפקיד מרכזי, במאמצים אלה.

הוא נפגש עם נשיא סוריה חאפז אסד ועם המלך פאהד [illegible] שתיים מהדמויות העיקריות בשולי המלחמה בת 6 שנים [illegible] הידיעות הסעודית מסרה, כי נערכה גם פגישה נפרדת בין המלך [illegible] והנשיא אסד.

הפגישות נערכו לאחר שמזכיר האו"ם קרא במושב הפתיחה לכנס פגישה חדשה להפסקת המלחמה. (עז"ר)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 27.1.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6675	1.6883	1.6772
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6153
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8838	0.8948	0.8873
לירה סטרלינג	1	2.41	2.52	2.4492	2.4798	2.4482
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2647	0.2680	0.2658
ין יפאני	100	1.04	1.09	1.0573	1.0705	1.0613
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7820	0.7917	0.7874
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0512	1.0643	1.0565
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2469	0.2500	0.2480
כתר נורווגי	1	0.22	0.23	0.2276	0.2305	0.2290
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2323	0.2352	0.2337
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3517	0.3561	0.3542
דולר קנדי	1	1.17	1.22	1.1879	1.2027	1.1966
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.10	1.0635	1.0768	1.0694
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.79	0.7771	0.7867	0.7820
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4262	0.4315	0.4280
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2539	1.2695	1.2615
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.29	1.2424	1.2580	1.2475

תעלומת

(סוף מעמוד ראשון)

הלאומי. כפי שנודע עדיין לא ברור הסכום שאותו חייבת "יהוד" לשני מוסדות אלה.

רמי אונגר, שהיה שותף בעבר של וייצמן בעסקי מכוניות, ואשר שמו נקשר לסיפור שפורסם לראשונה ב"חדשות", לפיו קיבל מבלס 1.8 מיליון דולר, נמצא כרגע בחו"ל ויחזור לארץ לקראת סוף השבוע.

ברעם: יצרני רפש

מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם אמר אמש בפרשת השעון כי הזמנת גב' בלס למכונת האמת היא נסיון להחשיר את פרס בחוסר אמינות. לדבריו, כאשר יחזור פרס לארץ היום, ישיב על העניין. הוא הציע לכל יצרני הרפש להזדיין בסבלנות עד לשובו של פרס. בהתייחסו לתרומות של בלס חזר ברעם והדגיש כי הללו הוצגו למבקר המדינה. עוד אמר כי התרומות היו בהמחאות אישיות של דוד בלס, אשר באותה תקופה לא הופנה נגדו שום חשד.

"עד מדינה"?

כתבתנו מציינת כי מדובר בסכומים המגיעים לכ־600 אלף דולר. ברעם אמר כי בלס מנסה עתה לגרור את מפלגת העבודה לוויכוח שלא מן העניין ותמה על מה הוא מבקש להיות עד מדינה — על תרומות שמסר מרצונו למפלגת העבודה?

אהרון פפו מתנועת החרות אמר אמש כי "הסרסור הספסר והברוקר" היה מתווך בין שתי המפלגות. הוא השווה את הפרשה ל"טמני הול". בעניין השעון אמר כי כל פקיד זוטר בשרות הציבורי יודע שאסור לקבל מתנות, ועל אחת כמה וכמה הדין במעמדו של פרס. הוא הגדיר את המעשה כציני ומחפיר.

נבדקה בפוליגראף

איובל בלאס נבדקה במכונת אמת והסתבר כי אמת אמרה כאשר טענה, כי בעלה, איש העסקים דוד בלאס נתן במתנה שעון זהב לשמעון פרס — מסמך הטוען זאת הגיש אתמול חה"כ מיכאל איתן (ליכוד — חרות) לעיתונאים. את הבדיקה ערך מרדכי גזית ממשרד הורביץ ושות', מכון לאיבחון מידע. לפי המסמך הזה העניק בלאס את השעון לפרס ב־1984; בתקופה שבה כיהן כראש הממשלה.

מיכאל איתן טען, כי המשטרה איננה זקוקה לתלונה כדי שתיפתח בחקירה. כן עליה לחקור תשלום 23,000 דולר לחה"כ אמוראי, אשר שימש כיועצו הכלכלי של בלאס בתקופה שבה כיהן אמוראי כיו"ר סיעת המערך בוועדת הכספים. בידי החה"כ מיכאל איתן מצויות הוכחות על תשלום 600,000 דולר ל"עבודה" לקראת הבחירות. מיהם האנשים שקיבלו את הכספים מבלאס ובאילו נסיבות — שאלות אלה מן הראוי שייבדקו בידי המשטרה — אמר איתן.

יפת עשה בבנק

(סוף מעמוד ראשון)

למסור התסכם לבוררות

הדו"ח ממליץ לדריקטוריון הבנק להציע ליפת למסור את ענין פיצויי הפרישה והגימלה להכרעה לבוררות בפני שופט עליון לשעבר — כדי לבצע את שתי ההחלטות המרכזיות בעניין זה: 1. לתבוע מיפת להחזיר את סכום הפיצויים בסך 4.4 מליון דולר ששולם לו, או לפחות חלק מסכום זה, כך שיישאר בידיו סכום "בשיעור סביר ומקובל". 2. לבטל את תשלום הגימלה בסך 28 אלף דולר לחודש ולשלם ליפת גימלה בשיעור של 70 אחוז משכר ראוי.

לקבוע "שכר מקובל"

הוועדה ממליצה להפחית את שיעורי מענק הפרישה של הפקידים הבכירים בבנק לאומי המועסקים עפ"י חוזה אישי. לדעת הוועדה יש לקבוע את שכר הבכירים "עפ"י המקובל בחלק העליון של רמת השכר המקובלת בסקטור העיסקי בישראל". כן מומלץ לעבור לתשלום שכר חודשי מדי חודש, לא להעניק בונוסים ללא מדד כל שהוא ולהתאים את שכר הבכירים למצב הבנק ולמצב במשק.

200 אלף דולר בשנה

מהדו"ח עולה כי ב־1985 השתכרו סמנכ"ל וסמנכ"ל בכיר 60 עד 100 אלף דולר לשנה; משנה למנכ"ל 90 עד 120 אלף דולר ומנכ"ל — 200 אלף דולר לשנה. בנוסף לכך שולמו לבכירים בונוסים בשיעור עשרות אחוזים מגובה השכר. לאחר הקיצוץ בשכר הבכירים שנכנס לתוקפו ב־1 בינואר 1987, משתכר המנכ"ל מרדכי איינהורן 15 אלף דולר ברוטו לחודש (לעומת שכר שנתי של 380 אלף דולר ב־1986) ומנהלים בדרג סמנכ"ל ועד למשנה למנכ"ל, משתכרים חמשה אלפים עד שמונת אלפי וחמש מאות דולר לחודש.

משכורות מעולם אחר

בעניין ההוצאות של בכירי הבנק קובע הדו"ח, כי הוצאות הבכירים הן סבירות. "אולם לעומת זאת נבלעות עוברות אלה אל מול הוצאותיו של יפת שהיו ככל הנראה ברמה שאינה מקובלת לחלוטין על חברי הוועדה".

עילה לתביעה

בחוות הדעת המשפטית שמצורפת לדו"ח נקבע כי לבנק עשוייה להיות עילה לתבוע מיפת להחזיר את הפיצויים או חלק מהם ולקצץ בגימלה שלו. בבדיקת המשפטנים עולה, כי ענייני השכר של יפת, המענק השנתי שקיבל ותנאי פרישתו מעולם לא הובאו בפני הדריקטוריון במלואו.

קבע הכתיב והחתים

באשר לטיפול בנושאים אלה בוועדות המשנה של הדריקטוריון, עולה כי יפת עשה בוועדות אלה ככל העולה על רוחו — יום דיונים, הציע את גובה שכרו, סיכם עם שלושה דירקטורים בעליפה והחתים אותם על פרוטוקול שהכתיב למנהל חטיבת הכספים.

שלושת חברי "ועדת השכר" של הדריקטוריון — אפרתי, סהרוב ופקר — אמרו לוועדה שאישרו ליפת את בקשותיו כי ראו בו "גדול הבנקאים בישראל", עוד עולה מחוות הדעת, כי יפת השתכר ב־1981 400 אלף דולר לשנה וכעבור ארבע שנים, שבמהלכן התחולל משבר מניות הבנקאיות, הוכפל שכרו והגיע ל־805 אלף דולר לשנה (ב־1985).

היום תדון מועצת המנהלים החדשה של בל"ל בדו"ח. היו"ר מאיר חת נפגש אתמול עם ראשי ועד העובדים שדרשו ממנו לאפשר להם לשלוח משקיפים לדריקטוריון. אולם חת דחה את הבקשה ואמר כי יפעל להקמת ועדה בדריקטוריון שתפגש עם ראשי הועדה לעיתים קרובות.

(עוד על [illegible] בעמוד 8)

החשוד במעשי האונס בדרום מובא לבית־המשפט כשחולצה מכסה את ראשו (צילום: בועז לניר)

השופטת: חומר חסוי קושר החשוד למעשי האונס בדרום

מעצרו של מהנדס האלקטרוניקה הוארך ב־8 ימים

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

בית־משפט השלום בת"א האריך אתמול בשמונה ימים את מעצרו של מהנדס האלקטרוניקה החשוד במעשי אונס ומעשים מגונים בכפייה בדרום הארץ, לאחר שהשופטת קבעה, כי פרטים שונים בחומר החקירה החסוי שהובא בפניה קושרים את החשוד למעשים החמורים המיוחסים לו.

השופטת חדסה אחיטוב האריכה את תוקפו של צו האיסור שהוטל על פרסום שמו וכל פרט מזהה אחר של החשוד.

נציג המשטרה, מפקח שמעון ישי, הרגיש בפני השופטת את הקושי הרב שיש בחקירה מסוג זה והגיש חומר חסוי לעיונה.

מהנדס האלקטרוניקה נעצר בתחילת השבוע שעבר לאחר שצעירה שבאה עימו לביתו התלוננה כי ניסה לבצע בה מעשה מגונה בחדר המדרגות. בדירתו נמצאו גם כלי נשק. החשוד ממשיך להכחיש כל קשר למעשי האונס בדרום הארץ.

הסניגור, עו"ד ניר גרשוני, טען, כי למיטב ידיעתו הושתלה המת־לוננת על־ידי החוקרים כדי למצוא אמתלה למעצרו. נציג המשטרה הכחיש מכל וכל השערה זו.

הסניגור הציע להעביר את החשוד למעצר בית בשל בריאותו הרופפת, אולם השופטת דחתה הצעה זו.

מפקח שמעון ישי הגיש, כאמור, לשופטת חומר חסוי בהימנעו מלפרט באיזה כיוון התקדמה החקירה ומה החשדות הספציפיים המיוחסים לחשוד. כמו־כן הציג בפני בית־המשפט מסמך, המבהיר את כל נושא הטיפול הרפואי בחשוד בציינו, כי כל עוד לא יציג הסניגור ויתור על סודיות רפואית — לא יפורסם מצבו הבריאותי של האיש. "מכל מקום" — אמר החוקר — "החשוד נבדק ע"י רופא בבית המעצר".

החשוד, שכיסה את פניו בעת שהובא לבית־המשפט, נראה משך כל זמן הדיון כאילו רוחו נמצאת במקום אחר. הנוכחים באולם בית־המשפט הביעו את תדהמתם מדמיונו לתמונת־הקלסתרון שפורסמה בעבר.

טלקס

● **נובת השלג בחרמון הגיע ל־3 מ'**

גובה השלג בחרמון הגיע אתמול לשלושה מטרים ברכבל העליון וקרוב לשני מטרים באתר [illegible]

אתמול עם השתפרות מזג האויר, נפתח שוב האתר וכמות [illegible] הגיעו למקום והחלו [illegible]

יהודה צור

● **אות יקיר ההסתדרות הוענק ברמת־השרון**

בהשתתפות חברים ותיקים, דור ההמשך ונציגי שכונות, התקיים [illegible] טקס הענקת אות יקיר ה־[illegible] לשבעה פעילים ותיקים [illegible]

מקבלי האות הם נפתלי בריש, מראשוני הפעילים התקלאיים [illegible] גאולה גלעד (מפ"ם) [illegible] (מפלגת העבודה), [illegible] אברהם דלת, [illegible] של פועלי [illegible] ושלושה ראשי המועצה [illegible] יצחק כספי, [illegible] ומנחם שרמן.

יהושע מרקוס

● **טיסות מוזלות לנוסעי "אל־על" נרחבי ארה"ב**

"טייק אירולינס" מציעה [illegible] לנוסעי "אל־על" [illegible] מניו־יורק לערים [illegible] בארה"ב.

[illegible] יוכל נוסע ישראלי [illegible] מניו־יורק לסן־פרנציסקו [illegible] דולר לכיוון אחד או [illegible] הלוך וחזור. הטיסה [illegible] עולה 119 דולר.

יוסף שמי

זכו בקומו

בהגרלת הלוטו מספר 04/87 עלו המספרים הזוכים: 3, 8, 10, 24, [illegible] 34 — והמספר הנוסף 36.

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג' – קול ישראל 27.1.87

1. נשבה שווה – נורית גלרון
2. רגע פרטי – ריטה
3. במערבולת – ירדנה ארזי
4. אדם עובר זכרונות – דורית ראובני
5. תניחי לי – רמי קליינשטיין
6. אש קטנה – פופלקס
7. תלקת אלוהים – רבקה זוהר
8. על הזהב – אחוד בנאי
9. גג – משה בקר
10. שלום סלאם – אלון אולארצ'יק ואמל מורקוס
11. שפוט של האופנה – שרון ליפשיץ
12. להמשיך לצעוד – עפרה חזה
13. הוא תיקח אותך – דפנה ארמוני
14. סעמון מצלצל – גלי עטרי
15. שוטרים וגנבים – כמו צועני
16. זאת אהבה – גידי גוב
17. נווה מדבר – חיים מנירי
18. משאלה – בועז שרעבי
19. ילד אסור ילד מותר – ריקי גל
20. אזהרת – טננו
21. שורקת בחושך – גיני רבין
22. על מי את חולמת עכשיו נעמי – הראלה בר
23. אהבה יפנית – צביקה פיק
24. בעצמך – משה דץ
25. מחפשת – ירמי קפלן
26. סעת – ליאור פופוביץ
27. כל הקלפים – עפרה חזה
28. כל הלילה – אביבה פז
29. אתמול – טובה נרטנר
30. הולך לבד – אבנר גאנם

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. השיר הבא – קובי אושרת
32. הלילה – אבי מטוס
33. ראש בראש – דודו דור
34. חוק מתחיים – מני גיקובסון
35. תמורת הקרוב לליבי – נסים גרמת

לכבוד: "מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

את הירוע שלי [illegible] את מספר השיר:

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐

7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:

כתובת:

מיקוד ______ תאריך ______

ענווה סירב לדבר אל גורדי בפתקים

[illegible]

נתגלתה גופת נער בכפר חורפיש

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

גופתו של צעיר בן 17 מהכפר הדרוזי חורפיש נמצאה אתמול ללא רוח חיים בשדה ליד ביתו. את הגופה מצאה אמו של הצעיר שהזעיקה את המשטרה. ליד הגופה נמצא אקדח הרשום כחוק על שמו של אבי הצעיר.

משטרת מעונה פתחה בחקירה במספר כיוונים אולם ההשערה היא שהצעיר שלח יד בנפשו.

לאידנה וליעקב גולני ולמשפחת לקיבוץ בית־זרע למוסד חינוכי "תבור"

אתכם באבלכם הכבד במות

ענת

והיא בת צעירה

בית קיבוץ עין־דור

בפלילים

חבר קיבוץ מואשם במעשים מגונים בילדיו

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

בבית־משפט השלום בכפר־סבא הוגש כתב־אישום נגד חבר קיבוץ מאיזור השרון על מעשים מגונים בילדיו הקטינים.

בכתב־האישום נטען, כי האיש בן ה־40 נהג לבצע במשך תקופה ארוכה מעשים מגונים בשתי בנותיו ובבנו הקטן. כן נהג להכותם ולהתעלל בהם על־ידי כיבוי סיגריות על גופם. בעקבות מעשים אלה הופרדו מגורי הנאשם ואשתו בקיבוץ והילדים הורשו לבקר רק בחדרה של האם. אולם הנאשם המשיך להיטפל אל ילדיו עד שמזכירות הקיבוץ נאלצה להתלונן במשטרה.

חבר הקיבוץ נעצר ונשלח להסתכלות פסיכיאטרית. אתמול הוגש נגדו, כאמור, כתב־אישום. והמשטרה תבקש להאריך את מעצרו עד תום ההליכים.

השופט: פקיד התעבורה הפך ל"מאכר" בביהמ"ש

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

מעצרו של פקיד בית־המשפט לתעבורה ברחובות, יוסי בבאי בן 32, החשוד בקבלת טובות הנאה ושוחד מנהגים, הוארך אתמול בשבעה ימים בבית־משפט השלום ברמלה.

יוסי בבאי מיכנה חשוד בקבלת טובות הנאה תמורת התערבותו לטובת נאשמים בבית־המשפט לעבירות תנועה ברחובות. מרובם בעיקר בנהגי מוניות מהשטחים ומישראל שנזקקו לשירותי בית־המשפט.

נציג המשטרה, רס"ל ניסים כהן, אמר שבידי המשטרה קטעי הקלטה המעידים לכאורה שהחשוד קיבל טובות הנאה תמורת הטיפול שהעניק לאנשים. הוא הוסיף, כי החשוד אינו משתף פעולה עם חוקריו.

בבאי מכחיש את החשדות המיוחסים לו. פרקליטתו, עו"ד י. טביב, ביקשה לשחררו בערבות, ואמרה, כי המעצר לא נועד לשבירת חשודים.

השופט אברהם ביזור החליט להאריך את מעצרו של החשוד בשבעה ימים נוספים ואמר, כי התרשם כי האיש היה כעין "מאכר" בבית המשפט לתעבורה בכך שכפי הנראה פעל להסדיר עניינים שונים. לרבות ביטול גזר־דין.

איים להתאבד בגלל חוב למס הכנסה

מאת זהבה מוזס, כתבת "על המשמר"

צעיר בן 28 מראשל"צ איים אתמול בהתאבדות בגלל חוב כבד למע"מ.

קהל רב של סקרנים הצטופף אתמול בבוקר ליד משרדי מס הכנסה שברחוב בנימין ברחובות. על ארן החלון שבקומה השישית ישב אלי שקיפי, נשוי ואב לתינוק. הוא הוציא את רגליו מבעד לחלון וצעק לקהל כי בכוונתו לקפוץ למטה. לדבריו נמאס לו לחיות כיוון שהוא חייב מאות אלפי דולרים למע"מ.

למקום הגיעו כוחות משטרה בפיקודו של מפקד תחנת רחובות, סגן־ניצב אבן־חן, מכבי אש ופסיכולוג משטרתי. הפסיכולוג ומפקד התחנה דיברו אל ליבו של שקיפי שלא יקפוץ ולאחר כשעתיים התרצה האיש והועבר לטיפול פסיכיאטרי.

לשלמה ולמשפחת גולני בבית־זרע

אתכם בצערכם על מות

ענת

בית ניר־עוז

למוסד תבור, מחנכים וחניכים ולקבוצת שקמה

המומים וכואבים איתכם במותה הטרגי של

ענת

קיבוץ גזית

למשפחת גולני בקיבוץ בית־זרע

משתתפים בכאבכם ובאבלכם הכבד עם מותה הטרגי של

ענת

קיבוץ גזית

למשפחה ולקיבוץ גת

אתכם באבלכם

במות

יעקב מאיוס

קיבוץ נגבה